औरंगाबाद, नागपूर, पुणे, अमरावती, लातूर, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, मुंबई, जळगांव, रत्नागीरी, ठाणे, पालघर, नंदुरबार, नांदेड, चंद्रपूर, गडचिरोली, अहमदनगर, सातारा या विभागातून एकाच वेळी प्रकाशीत होणारे वृत्तपत्र

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..

नौकरी एक्सप्रेस

छत्रपती संभाजीनगर
रविवार १८ ते २४ जानेवारी २०२६
पाने: ०८ । किंमत: १५.००
वर्ष: १६ वे । अंक: २२ वा

Marathi-Weekly

RNI.No.MAH/MAR2010/34125

E-mail:naukriexpress.impact@gmail.com | E-Paper : http://naukriexpress.co.in | Post Regd.No. G 2/RNP/AGD-415/2024-26 | किंमत १५/-

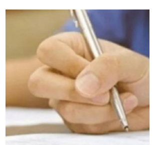

- कॉपीमुक्त परीक्षांसाठी राज्यस्तरीय दक्षता समिती, परीक्षांमध्ये होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी निर्णय

- विदेशी व्यापारातील BB-अभ्यासक्रम! नक्की काय आहेत पात्रता निकष?

सविस्तर वृत्त पान ८ वर पहा..

- बेरोजगारांनो! आता टेन्शन नका घेऊ 'चलो दिल्ली' भव्य रोजगार मेळाव्याचे आयोजन!

- शिक्षणासाठी युवतीची तळमळ! मुख्यमंत्र्यांना घातली साद; मी गरीब आहे

सविस्तर वृत्त पान ७ वर पहा..

- प्रसार भारतीमध्ये नवी भरती! मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह पदासाठी संधी, अर्ज प्रक्रिया अशी

सीएबीएसमध्ये १० ज्युनियर रिसर्च फेलो पदासाठी भरती! भरतीला सुरुवात

सविस्तर वृत्त पान ३ वर पहा..

नीट-पीजी पात्रता निकषांवर आता 'यू-टर्न'!

निकष शिथिल केल्यास गुणवत्ता धोक्यात

नौंकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ नीट-पीजी २०२५ परीक्षेसाठी पात्रता टक्केवारीत मोठी कपात करण्याच्या राष्ट्रीय वैद्यकीय परीक्षा मंडळाच्या (एनबीईएमएस) प्रस्तावावरून सुरू झालेल्या वादानंतर केंद्र सरकारने अखेर 'यू-टर्न' घेतला आहे. इंडियन मेडिकल असोसिएशनने (आयएमए) व्यक्त केलेल्या तीव्र आक्षेपांची दखल घेत सरकारने १३ जानेवारी २०२६ रोजी सुधारित अधिसूचना जारी केली. या निर्णयामुळे पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणातील गुणवत्ता अबाधित ठेवत जागा रिक्त राहण्याचा धोका टळेल, असा विश्वास व्यक्त करण्यात येत आहे. एनबीईएमएसने सुरुवातीला जाहीर केलेल्या सूचनेनुसार नीट-पीजी २०२५ साठी सामान्य प्रवर्गातील पात्रता टक्केवारी ५० वरून थेट ७ टक्क्यांपर्यंत खाली आणण्याचा प्रस्ताव होता. तसेच अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती आणि इतर मागास प्रवर्गांसाठी ही मर्यादा ४० वरून ६ टक्क्यांपर्यंत घटवण्यात आली होती. या निर्णयामुळे

अधिक उमेदवार पात्र ठरतील आणि पीजी जागा रिक्त राहणार नाहीत, असा यामागचा हेतू सांगण्यात आला होता.

मात्र, आयएमएने या निर्णयाला तीव्र विरोध दर्शवत 'निकष शिथिल केल्यास वैद्यकीय शिक्षणाची गुणवत्ता धोक्यात येईल' असा इशारा दिला होता. कमी गुणांच्या आधारावर प्रवेश दिल्यास प्रशिक्षणाची पातळी घसरेल, रुग्णसेवेवर त्याचा विपरीत परिणाम होईल आणि दीर्घकालीन स्वरूपात आरोग्य व्यवस्थेचे नुकसान होईल, असे आयएमएचे म्हणणे होते. आयएमएचे राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ. अनिल जायक आणि मानद महासचिव डॉ. सरबरी दत्ता यांनी सरकारकडे स्पष्ट भूमिका मांडली. अल्पकालीन उपाय म्हणून पात्रता टक्केवारीत मोठी कपात करण्याऐवजी उपलब्ध पदव्युत्तर वैद्यकीय जागांचा योग्य वापर, अध्यापन रुग्णालयांमध्ये मनुष्यबळ वाढवणे आणि निवासी डॉक्टरांवरील वाढता कामाचा ताण कमी करण्यावर भर द्यावा, अशी त्यांनी मागणी केली.

या पाठपुराव्यानंतर केंद्र सरकारने सुधारित अधिसूचना जारी करत मूळ निर्णयाचा पुनर्विचार केला. या निर्णयाचे आयएमएने स्वागत केले असून, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि केंद्रीय आरोग्यमंत्री जे. पी. नड्डा यांचे आभार मानले आहेत. वैद्यकीय बांधवांसह सर्वसामान्य रुग्णांच्या हिताचा विचार करून हा निर्णय घेण्यात आला असल्याचे आयएमएने नमूद केले. आयएमए ज्युनियर डॉक्टर्स नेटवर्कचे राष्ट्रीय सचिव डॉ. इंद्रनील देशमुख यांनीही या हस्तक्षेपाचे कौतुक केले. वेळेत घेतलेल्या या निर्णयामुळे अनेक तरुण वैद्यकीय पदवीधारकांना दिलासा मिळाला असून, अन्यथा पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणातील मोठ्या प्रमाणावर जागा रिक्त राहून वाया जाण्याची शक्यता होती, असे त्यांनी सांगितले.

सध्या पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणातील जागांचा अपुरा वापर, निवासी डॉक्टरांवरील प्रचंड कामाचा ताण आणि अध्यापन रुग्णालयांतील मनुष्यबळाची कमतरता या समस्या गंभीर बनल्या आहेत. अशा परिस्थितीत पात्रता निकष अतिशय शिथिल केल्यास गुणवत्ता टिकवणे अवघड झाले असते, अशी भूमिका आयएमएने पुन्हा अधोरेखित केली आहे. सरकारच्या 'यू-टर्न'मुळे आता गुणवत्ता आणि उपलब्धता यांचा समतोल साधला जाईल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. पीजी जागा रिक्त राहू नयेत आणि देशातील आरोग्य सेवा अधिक सक्षम व्हावी, यासाठी वेळेत घेतलेला हा निर्णय आधुनिक वैद्यक क्षेत्रासाठी महत्त्वाचा ठरेल, असा विश्वास वैद्यकीय क्षेत्रातून व्यक्त केला जात आहे.

संक्षिप्त

एमपीएससी संयुक्त पूर्वपरीक्षेला ८९५ परीक्षार्थ्यांची अनुपस्थिती; १४ उपकेंद्रांवर ३,२९७ जणांची हजेरी

नौंकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ नगर परिषद व नगर पंचायत निवडणुकांमुळे लांबणीवर पडलेली महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची (MPSC) गट-क सेवा संयुक्त पूर्व परीक्षा अखेर ११ जानेवारी रोजी पार पडली. अकोला शहर व जिल्ह्यातील १४ परीक्षा उपकेंद्रांवर ही परीक्षा सकाळी ११ ते दुपारी १२ वाजेपर्यंत घेण्यात आली. मात्र, अपेक्षेपेक्षा कमी प्रतिसाद मिळाल्याने परीक्षार्थ्यांमधील निरुत्साह पुन्हा एकदा स्पष्ट झाला. या परीक्षेसाठी जिल्ह्यातून एकूण ४,१९२ परीक्षार्थी प्रविष्ठ झाले होते. त्यापैकी ३,२९७ उमेदवारांनी प्रत्यक्ष परीक्षा दिली, तर तब्बल ८९५ परीक्षार्थ्यांनी परीक्षेला दांडी मारली. जवळपास २१ टक्क्यांहून अधिक उमेदवार अनुपस्थित राहिल्याने प्रशासनासह स्पर्धा परीक्षा क्षेत्रातही चर्चा सुरू झाली आहे.

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत ही संयुक्त पूर्व परीक्षा पोलिस उपनिरीक्षक (PSI), राज्य कर निरीक्षक (STI) आणि सहाय्यक कक्ष अधिकारी (-SO) या पदांसाठी घेतली जाते. यंदा आयोगाने एकूण ६७४ पदांसाठी जाहिरात प्रसिद्ध केली होती. यामध्ये पोलिस उपनिरीक्षकांची ३९२ पदे, राज्य कर निरीक्षकांची २७९ पदे, तर सहाय्यक कक्ष अधिकारी ३ पदे अशी पदसंख्या होती. या परीक्षेसाठी राज्यभरातून लाखो उमेदवारांनी अर्ज केले होते.

मूळतः ही संयुक्त पूर्व परीक्षा नोव्हेंबर महिन्यात होणार होती. मात्र, स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका आणि त्यानंतर २१ डिसेंबर रोजी झालेली मतमोजणी यामुळे जिल्हा प्रशासनावर मोठा ताण होता. जिल्हा पातळीवर एमपीएससी परीक्षेचे संपूर्ण नियोजन व अंमलबजावणीची जबाबदारी जिल्हाधिकारी व महसूल विभागाकडे असते. निवडणूक प्रक्रियेत जिल्हाधिकारी व वरिष्ठ अधिकारी व्यस्त असल्याने ही परीक्षा पुढे ढकलण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता.

अखेर सर्व अडथळे दूर करत ११ जानेवारी रोजी ही परीक्षा घेण्यात आली. परीक्षेदरम्यान कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये, यासाठी प्रशासनाने कडक खबरदारी घेतली होती. सर्व परीक्षा उपकेंद्रांवर तसेच केंद्रांच्या आतील व बाहेरील १०० मीटर परिसरात सकाळी ६ वाजल्यापासून प्रतिबंधात्मक आदेश लागू करण्यात आले होते. पोलीस बंदोबस्त, वाहतूक नियंत्रण आणि परीक्षा केंद्रांवरील तपासणीची काटेकोर व्यवस्था करण्यात आली होती.

दरम्यान, परीक्षा पुढे ढकलणे, वाढती स्पर्धा, अभ्यासातील ताण, वारंवार बदलणारे वेळापत्रक आणि मानसिक दबाव यामुळे अनेक उमेदवार परीक्षेपासून दूर राहत असल्याची प्रतिक्रिया काही स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शकांकडून व्यक्त करण्यात आली आहे. मोठ्या संख्येने झालेली अनुपस्थिती ही प्रशासनासाठी चिंतेची बाब मानली जात आहे.

आता या परीक्षेचा निकाल आणि पुढील टप्प्याची तयारी याकडे परीक्षार्थ्यांचे लक्ष लागले असून, आगामी मुख्य परीक्षेसाठी पात्र ठरणाऱ्या उमेदवारांची यादी लवकरच जाहीर होणार आहे.

विद्यार्थ्यांना मोबाइलपासून दूर ठेवणे गरजेचे

नौंकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ विद्यार्थ्यांचे पुढील ५० वर्षे उज्ज्वल घडवायची असतील, तर सध्याच्या काळात त्यांना मोबाइलपासून काही काळ दूर ठेवणे अत्यंत आवश्यक आहे, असे प्रतिपादन व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या राष्ट्रीय प्रशिक्षिका नीता मुंधडा यांनी केले. मोर्शी तालुक्यातील उदखेड येथील रामबिलास मुंधडा हायस्कूलमध्ये आयोजित शैक्षणिक व गुणवंत विद्यार्थी गौरव सोहळ्यात त्या प्रमुख वक्त्या म्हणून बोलत होत्या. या कार्यक्रमात शाळेतील विविध क्षेत्रांत उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा सन्मान करण्यात आला, तसेच त्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली. नीता मुंधडा यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, आजचा विद्यार्थी प्रचंड माहितीच्या ओघात अडकलेला आहे. मोबाइलमुळे माहिती सहज मिळत असली, तरी त्याचा अतिरेक विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासावर, एकाग्रतेवर आणि मानसिक आरोग्यावर विपरीत परिणाम करत आहे. त्यामुळे पालक, शिक्षक आणि समाजाने एकत्र येऊन विद्यार्थ्यांना योग्य दिशा देणे गरजेचे आहे. सुसंस्कार, शिस्त, वाचनाची सवय आणि प्रत्यक्ष अनुभव यांमधूनच खऱ्या अर्थाने व्यक्तिमत्त्व घडते, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

स्कूल ट्रान्सफॉर्मेशन प्रोजेक्ट; मुख्यमंत्री फडणवीसांची संकल्पना

नौंकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ राज्यातील सार्वजनिक शिक्षण व्यवस्था अधिक सक्षम, आधुनिक आणि गुणवत्तापूर्ण व्हावी, या दूरदृष्टीतून मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी संकल्पित केलेला 'स्कूल ट्रान्सफॉर्मेशन प्रोजेक्ट' (एसटीपी) वाशिम जिल्ह्यात शैक्षणिक परिवर्तन घडवत आहे. ग्रामीण तसेच जिल्हा परिषद शाळांमधील विद्यार्थ्यांनाही खासगी शाळांप्रमाणेच दर्जेदार शिक्षण, आधुनिक सुविधा आणि उज्ज्वल भविष्यासाठी आवश्यक संधी मिळाव्यात, या ठाम भूमिकेतून या प्रकल्पाची अंमलबजावणी सुरू करण्यात आली. या उपक्रमामुळे वाशिम जिल्ह्यातील तब्बल १७५ शाळांच्या गुणवत्तेत आमूलाग्र बदल झाला आहे.

नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (एनपीसीआय) आणि लर्निंग लिंक्स फाउंडेशन यांच्या सहकार्याने, तसेच महाराष्ट्र शासनाच्या शालेय शिक्षण विभाग व वाशिम जिल्हा परिषद यांच्या समन्वयातून ८ डिसेंबर २०२१ रोजी या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पाची सुरुवात झाली. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात येणारा हा उपक्रम केवळ शाळांच्या भौतिक दुरुस्तीपुरता मर्यादित नसून, संपूर्ण शाळा व्यवस्थेचे परिवर्तन घडविणारा सर्वसमावेशक शैक्षणिक मॉडेल ठरत आहे.

या प्रकल्पाअंतर्गत वाशिम जिल्ह्यात टप्प्याटप्प्याने जिल्हा परिषदांच्या उच्च प्राथमिक शाळांचे रूपांतर करण्यात आले आहे. पहिल्या ते चौथ्या टप्प्यात १२५ शाळांचा समावेश करण्यात आला असून, पाचव्या टप्प्यात आणखी ५० शाळा या प्रकल्पात समाविष्ट करण्यात आल्या आहेत. यामुळे जिल्ह्यातील सर्व सहा तालुक्यांमध्ये समतोल पद्धतीने या योजनेची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे. 'कोणताही तालुका, कोणतीही शाळा विकासापासून वंचित राहू नये' या मुख्यमंत्र्यांच्या धोरणानुसार हा प्रकल्प राबविण्यात येत आहे.

या 'स्कूल ट्रान्सफॉर्मेशन प्रोजेक्ट'चा थेट लाभ वाशिम जिल्ह्यातील २५ हजार ०५५ विद्यार्थ्यांना होत आहे. यासोबतच १ हजार ०९२ शिक्षक, १७५ मुख्याध्यापक, १ हजार ४३८ शालेय व्यवस्थापन समिती सदस्य आणि ३ हजार ३७८ महिला विविध प्रशिक्षण व सहभागात्मक उपक्रमांमुळे अधिक सक्षम होत आहेत. शिक्षकांचे अध्यापन कौशल्य वाढवणे, विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण करणे आणि पालक व समुदायाचा शाळेशी असलेला सहभाग वाढवणे, हा या प्रकल्पाचा मुख्य उद्देश आहे.

या प्रकल्पांतर्गत शाळांमध्ये स्मार्ट वर्गखोल्या, डिजिटल बोर्ड, सुसज्ज विज्ञान प्रयोगशाळा, ग्रंथालये, गणित व क्रीडा साहित्य, सुरक्षित पिण्याचे पाणी, स्वच्छ व सुसज्ज शौचालये, तसेच सौरऊर्जेवर आधारित विद्युतपुरवठा अशा आधुनिक सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे शाळांचे वातावरण अधिक आकर्षक, सुरक्षित आणि शिकण्यासाठी पोषक बनले आहे.

मात्र, या प्रकल्पाचा खरा आत्मा केवळ इमारती किंवा भौतिक सुविधांपुरता मर्यादित नाही. शिक्षक, विद्यार्थी आणि समुदाय यांच्या सहभागातून शाळा या केवळ शिक्षण देणाऱ्या संस्था न राहता, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाची केंद्रे बनत आहेत. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या दूरदृष्टीतून साकारलेला 'स्कूल ट्रान्सफॉर्मेशन प्रोजेक्ट' वाशिम जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळांना आधुनिक, सक्षम आणि स्पर्धात्मक बनवत असून ग्रामीण विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याला नवी दिशा देणारा ठरत आहे.

शालांत परीक्षांचे ८,५०० केंद्र सज्ज! परीक्षक, साहित्य व मदतनीसांच्या मानधनात भरीव वाढ

नौंकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ राज्यात दहावी व बारावीच्या परीक्षा सुरळीत आणि पारदर्शकपणे पार पाडणे हे शासन तसेच राज्य शिक्षण मंडळासमोरचे मोठे आव्हान असते. या परीक्षा निर्भेळ वातावरणात पार पडाव्यात, यासाठी विविध यंत्रणांचा समन्वय आवश्यक असतो. याच पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ आणि अखिल महाराष्ट्र मुख्याध्यापक महामंडळ यांची संयुक्त बैठक वर्धा येथे पार पडली. या बैठकीत परीक्षा संचालनासंदर्भात अनेक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले.

ही सभा महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणेचे अध्यक्ष डॉ. त्रिगुण कुलकर्णी यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. यावेळी मुख्याध्यापक महामंडळाचे अध्यक्ष रावसाहेब आवारी, मंडळाचे सचिव माळी, तसेच केरूभाऊ ढोमसे (राज्य अध्यक्ष) यांची प्रमुख उपस्थिती होती. बैठकीस

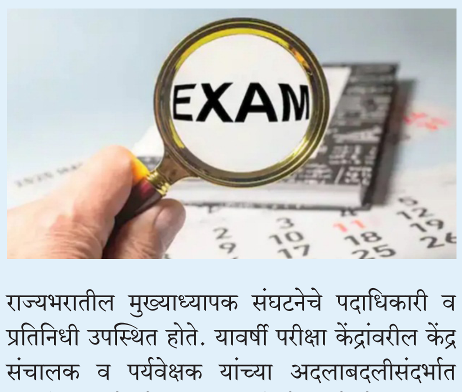

राज्यभरातील मुख्याध्यापक संघटनेचे पदाधिकारी व प्रतिनिधी उपस्थित होते. यावर्षी परीक्षा केंद्रांवरील केंद्र संचालक व पर्यवेक्षक यांच्या अदलाबदलीसंदर्भात शाळांबाबत घेतलेला पूर्वीचा निर्णय मागे घेण्याबाबत सकारात्मक विचार करण्यात आला. मात्र, विद्यार्थ्यांची सुरक्षा आणि गैरप्रकार रोखण्यासाठी परीक्षा केंद्रांवर सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवण्याचा निर्णय कायम ठेवण्यात आला आहे. यासाठी शालेय व्यवस्थापनांनी आवश्यक ते सहकार्य करावे, असे आवाहन करण्यात आले.

परीक्षक व नियामक यांच्या मानधनात १५ टक्के वाढ करण्याचा निर्णय या बैठकीत घेण्यात आला. २०१७ नंतर प्रथमच राज्य मंडळाकडून मानधनात लक्षणीय वाढ करण्यात आली आहे. यामध्ये केंद्र संचालक, केंद्रातील कर्मचारी व पर्यवेक्षक यांच्या मानधनातही वाढ करण्यात आली आहे. तसेच परीक्षार्थींना पाणी पुरवठा करण्यासाठी विद्यार्थ्यांची नियुक्ती करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून, त्यांना प्रती तास २० रुपये मानधन देण्यात येणार आहे. परीक्षा सुरक्षेच्या दृष्टीने कस्टडीमधील उत्तरपत्रिका केंद्रापर्यंत नेण्यासाठी रनरसोबत एक पोलीस कॉन्स्टेबल किंवा होमगार्ड देण्याचे ठरविण्यात आले आहे. याशिवाय यावर्षी प्रथमच उत्तरपत्रिका कस्टडीमधून थेट पोस्टमनद्वारे नेण्यात येणार असल्याचे निश्चित करण्यात आले.

राज्यात सुमारे ८ हजार ५०० परीक्षा केंद्रे असून, केंद्र साहित्याकरिता देण्यात येणारी रक्कम १०० रुपयांवरून २०० रुपये करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. एकदा चीफ मॉडरेटर म्हणून नियुक्ती झाल्यानंतर संबंधित व्यक्तीस परीक्षक किंवा नियामक म्हणून नियुक्ती देऊ नये, हा निर्णयही मान्य करण्यात आला. मुख्याध्यापक व उपमुख्याध्यापक यांच्याकडे केंद्र संचालनासह अन्य प्रशासकीय जबाबदाऱ्या असल्याने त्यांना उत्तरपत्रिका तपासणीचे काम देण्यात येऊ नये, असे ठरले. मात्र अपवादात्मक परिस्थितीत संबंधित विषयाचे शिक्षक उपलब्ध नसल्यास त्यांना ही जबाबदारी देण्यात येईल.

शाळांना कायमस्वरूपी मंडळ मान्यता देण्याबाबत चर्चा करून, भविष्यात ऑनलाईन पद्धतीने मंडळ मान्यता देण्याचा निर्णय घेण्यात येणार असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले. तसेच 'शिक्षण संक्रमण' या मासिकाचा खर्च लक्षात घेता, हे मासिक यापुढे डिजिटल स्वरूपात उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. परीक्षा सुरळीत पार पाडण्यासाठी भरारी पथके व ड्रोन सज्ज ठेवण्यात येणार असून, इंग्रजी, गणित व विज्ञान विषयांसाठी जिल्हाधिकारी किंवा त्यांची भरारी पथके केंद्रांना भेटी देतील, असे नियोजन करण्यात आले आहे.

डॉ. त्रिगुण कुलकर्णी यांनी विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क माफ करणे तसेच परीक्षा काळात सर्व परीक्षार्थींना अपघात विमा संरक्षण देण्याचा मानस व्यक्त केला. यासाठी समाजसेवी व सामाजिक संस्थांनी पुढे येऊन सहकार्य करावे, असे आवाहन करण्यात आले. यासोबतच राज्यातील परीक्षा विषयक विविध समस्यांवर चर्चा करण्यात आली. राज्य व विभागीय मंडळांसोबत मुख्याध्यापक संघटनेच्या बैठका दर तीन महिन्यांनी घेण्याचा निर्णय यावेळी घेण्यात आला. या बैठकीस संघटनेचे राज्य मार्गदर्शक वसंत पाटील, मारुती खेडेकर, राज्य उपाध्यक्ष शत्रुघ्न बिरकड, राज्य सहसचिव सतीश जगताप, एस. बी. देशमुख, नानासाहेब पुंदे (मुंबई), जालंदर पैठणे, प्रमोद नेमाडे, आप्पासाहेब कळमकर, पंकज घोलप यांच्यासह राज्यातील इतर पदाधिकारी उपस्थित होते.

संपादकीय

खासगी क्लासचा 'दणका' आणि विद्यार्थ्यांचा श्वास

राज्यातील शिक्षण क्षेत्रात खासगी शिकवणी वर्गांनी (कोचिंग क्लासेस) गेल्या काही दशकांत समांतर शिक्षण व्यवस्था उभी केली आहे. स्पर्धा परीक्षेचे गाजर आणि गुणांच्या शर्यतीत धावणाऱ्या पालकांमुळे या वर्गांचे पेव फुटले आहे. मात्र, या चढाओढीत विद्यार्थ्यांचे बालपण आणि मानसिक आरोग्य होरपळून निघत होते. या पार्श्वभूमीवर, राज्य शालेय शिक्षण विभागाने सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार खासगी क्लासेससाठी जाहीर केलेली नवी नियमावली म्हणजे विद्यार्थ्यांवरील वाढता ताण कमी करण्याच्या दिशेने उचललेले एक धाडसी आणि स्वागतार्ह पाऊल आहे.

यशाच्या 'हमी'ला चाप

या नियमावलीतील सर्वात महत्त्वाचा भाग म्हणजे 'यशाची हमी' देण्यावर घाललेली बंदी. अनेक खासगी क्लासेस '१०० टक्के गॅरंटी' किंवा 'नक्की प्रवेश' अशा जाहिराती करून पालकांची दिशाभूल करतात आणि विद्यार्थ्यांवर मानसिक दडपण आणतात. शिक्षण विभागाने आता स्पष्ट केले आहे की, कोणत्याही स्पर्धा परीक्षेत यशाची खोटी हमी देता येणार नाही. यामुळे पालकांच्या अवास्तव अपेक्षांना लगाम बसेल आणि कोचिंग क्लासेसची व्यावसायिक मक्तेदारी कमी होण्यास मदत होईल.

वेळेचे बंधन आणि मानसिक आरोग्य

मुलांना सकाळी लवकर शाळेत जावे लागते आणि दुपारी आल्यावर रात्री उशिरापर्यंत क्लासेसमध्ये बसावे लागते. या चक्रव्यूहातून सुटका करण्यासाठी 'दिवसाला जास्तीत जास्त ५ तास' आणि 'सकाळी लवकर किंवा रात्री उशिरा वर्ग न घेण्याचे' बंधन अत्यंत आवश्यक होते. विशेषतः आठवड्यातून एक दिवस सुटी आणि सुटीच्या दुसऱ्या दिवशी कोणतीही परीक्षा न घेण्याचा नियम विद्यार्थ्यांच्या मेंदूला विसावा देणारा ठरेल.

केवळ नियम करून सरकार थांबलेले नाही, तर विद्यार्थ्यांच्या मानसिक आरोग्याचाही विचार यात करण्यात आला आहे. १०० पेक्षा अधिक विद्यार्थी असलेल्या क्लासेसना समुपदेशक (ऊॆंपीशश्री) नेमणे अनिवार्य करणे, हे काळाची गरज ओळखून घेतलेला निर्णय आहे. वाढत्या आत्महत्या आणि नैराश्याच्या घटना पाहता, विद्यार्थ्यांशी संवाद साधणारी यंत्रणा आता 'लक्झरी' नसून 'गरज' बनली आहे.

अंमलबजावणीचे आव्हान

नियम कागदावर कितीही चांगले असले, तरी त्याची खरी ताकद अंमलबजावणीत असते. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेली जिल्हास्तरीय निरीक्षण समिती ही केवळ नावापुरती राहू नये. या समितीत बाल-मानसशास्त्रज्ञ आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांचा समावेश असल्याने तिचे स्वरूप अधिक संवेदनशील असेल, अशी अपेक्षा आहे. तक्रार निवारण यंत्रणा ही केवळ दिखाव्यासाठी न राहता, त्यावर सामान्य पालकांना विश्वास वाटला पाहिजे.

पालकांची भूमिकाही महत्त्वाची

शासन आपले काम करत आहे, पण या प्रक्रियेत पालकांची भूमिकाही तितकीच कळीची आहे. क्लासेसला नियमांच्या चौकटीत आणले तरी, पालकांनी आपल्या मुलांच्या क्षमतेपेक्षा अधिक अपेक्षांचे ओझे त्यांच्यावर टाकू नये. शिक्षणाचा उद्देश केवळ 'इंजिनिअर' किंवा 'डॉक्टर' बनणे नसून, एक सुजाण नागरिक घडवणे हा असावा, हे समजून घेण्याची वेळ आता आली आहे.

शिक्षण विभागाचा हा निर्णय खासगी क्लासवाल्यांच्या मनमानी कारभाराला लगाम घालणारा 'दणका' तर आहेच, पण त्याहीपेक्षा तो कोमेजणाऱ्या तरुण पिढीला मोकळा श्वास घेण्याची संधी देणारा आहे. जर या नियमांचे काटेकोरपणे पालन झाले, तरच 'तणावमुक्त शिक्षण' हे स्वप्न सत्यात उतरेल.

स्वामी विवेकानंद जयंतीला का साजरा केला जातो राष्ट्रीय युवा दिन, वाचा उद्दिष्ट आणि इतिहास

भारताचे महान आध्यात्मिक नेते, तत्वज्ञानी आणि समाजसुधारक स्वामी विवेकानंद यांचा जन्म १२ जानेवारी १८६३ रोजी झाला. त्यांच्या जयंतीनिमित्त हा दिवस दरवर्षी राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून साजरा केला जातो. या दिवसाचे महत्त्व म्हणजे स्वामी विवेकानंदांचे विचार आणि कार्य तरुणांमध्ये पसरवणे जेणेकरून अधिकाधिक तरुण देशाच्या विकासात योगदान देण्यासाठी आणि देशाला नवीन उंचीवर घेऊन जाण्यासाठी पुढे येतील असे मानले जाते.

स्वामी विवेकानंद यांचे विचार आणि मूल्य हे नेहमीच तरूणांना प्रोत्साहन देणारे ठरले आहे आणि म्हणूनच हा दिवस राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून साजरा करण्यात येतो. देशाच्या विकासात तरूणांचे योगदान अत्यंत महत्त्वाचे आहे आणि यासाठीच या दिवसाला महत्त्व प्राप्त झाले आहे

हा दिवस १९८५ मध्ये सुरू झाला

हा दिवस साजरा करण्याचे मुख्य उद्दिष्ट स्वामी विवेकानंदांचे विचार, मूल्ये आणि आदर्शांना प्रोत्साहन देणे आहे. या दिवसाला भारत सरकारने १९८४ मध्ये मान्यता दिली. तेव्हापासून, १२ जानेवारी हा स्वामी विवेकानंदांचा जन्मदिवस दरवर्षी राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून साजरा केला जातो.

डुराळ तळींशज्ञरपरपवर गरूरपींळ २०२६: माता

कालीचा साक्षात्कार आणि स्वामी विवेकानंदांचे जीवनपरिवर्तन

राष्ट्रीय युवा दिनाचा उद्देश

हा दिवस तरुणांना आत्मविश्वास, ऊर्जा आणि जबाबदारीचा संदेश देतो. भारत सरकारचे प्राथमिक उद्दिष्ट स्वामी विवेकानंदांच्या आदर्शांद्वारे तरुणांना राष्ट्राच्या विकासाशी जोडणे आहे.

राष्ट्रीय युवा दिन दरवर्षी १२ जानेवारी रोजी स्वामी विवेकानंदांच्या जयंती दिवशी साजरा केला जातो. २०२६ मध्ये, तो सोमवारी येतो. इतिहास: १९८४ मध्ये, भारत सरकारने स्वामी विवेकानंदांची जयंती राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून घोषित केली, जो १९८५ पासून साजरा केला जात आहे. त्याचा उद्देश तरुणांना त्यांच्या विचारांनी प्रेरित करणे आणि राष्ट्र उभारणीत योगदान देण्यासाठी प्रोत्साहित करणे आहे.

स्वामी विवेकानंदांचा त्यांचा इतिहास

स्वामी विवेकानंदांचा जन्म १२ जानेवारी १८६३ रोजी कोलकाता येथे झाला. त्यांचे बालपणीचे नाव नरेंद्रनाथ दत्त होते. त्यांच्या वडिलांचे नाव विश्वनाथ दत्त आणि आईचे नाव भुवनेश्वरी देवी होते. त्यांचे वडील विश्वनाथ दत्त हे कलकत्ता उच्च न्यायालयात एक प्रसिद्ध वकील होते. नरेंद्र बालपणापासूनच एक हुशार मुलगा होता. त्यांना देवी सरस्वतीचा आशीर्वाद मिळाला होता. स्वामीजींना देवावर खूप प्रेम होते. १८६९ मध्ये, वयाच्या १६ व्या वर्षी, स्वामीजींनी कलकत्ता विद्यापीठाची प्रवेश परीक्षा दिली आणि या परीक्षेत ते यशस्वी झाले.

त्यानंतर, त्यांनी त्याच विद्यापीठातून पदवी प्राप्त केली. या काळात त्यांची भेट परमहंस महाराजांशी झाली. त्यानंतर स्वामीजी ब्राह्मो समाजात सामील झाले. १८९३ मध्ये अमेरिकेतील शिकागो येथे झालेल्या धार्मिक परिषदेत स्वामीजींनी भारताचे प्रतिनिधित्व केले. या परिषदेतील स्वामीजींच्या भाषणाचे जगभरात कौतुक झाले. यामुळे भारताला एक नवीन ओळख मिळाली. ४ जुलै १९०२ रोजी बेलूर येथील रामकृष्ण मठात ध्यानस्थ अवस्थेत महासमाधी घेऊन स्वामीजी पंचतत्वांमध्ये विलीन झाले.

कामाच्या प्रेशर खाली दाबले जाऊ नका; बर्नाऊटपासून वाचण्याचे उत्तम टिप्स

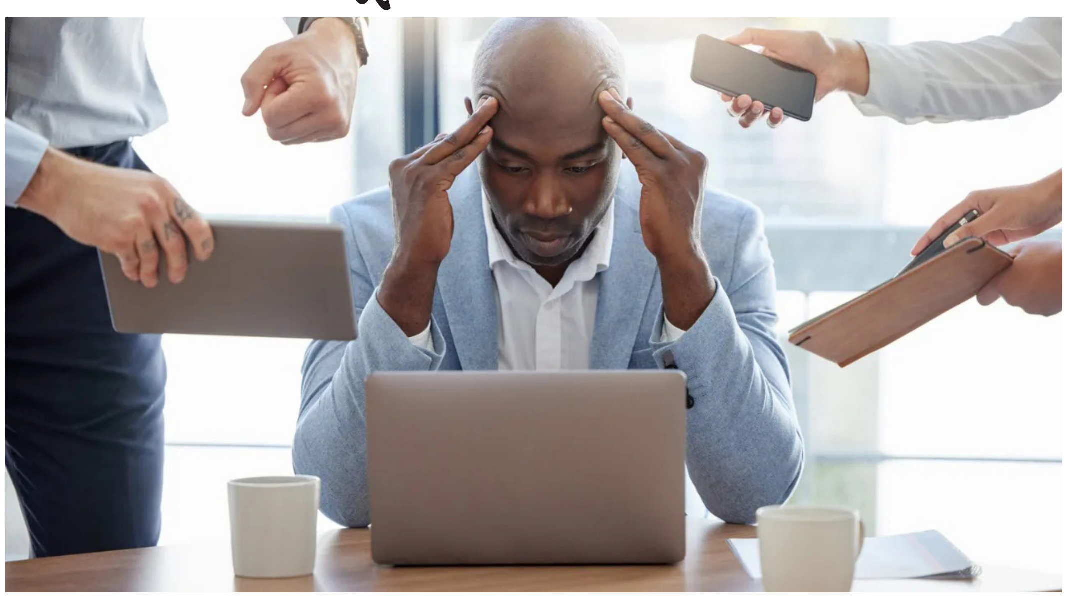

आजकाल २५ ते ३० वयोगटातील अनेक तरुण सतत थकवा जाणवत असल्याची तक्रार करत आहेत. हा थकवा फक्त शरीरापुरता मर्यादित नसून तो मनावरही परिणाम करतो. करिअरच्या सुरुवातीलाच मोठं काहीतरी मिळवण्याची घाई, सतत ऑनलाइन राहण्याचा दबाव आणि कामाशी कायम जोडलेले राहण्याची सवय यामुळे अनेक जण नकळत 'बर्नआउट'च्या दिशेने जात आहेत. बर्नआउट म्हणजे कामाबद्दलचा उत्साह संपणे, चिडचिड होणे आणि मानसिकदृष्ट्या रिकामेपणा जाणवणे.

'जागर स्त्री-पुरुष समानतेचा' हा विशेष सप्ताह साजरा करण्यात आला!

जर तुम्हाला सोमवारची सकाळ जड वाटत असेल, ऑफिसचा विचार करताच अस्वस्थता येत असेल किंवा अगदी छोट्या गोष्टींवर राग येत असेल, तर ही लक्षणे दुर्लक्षित करू नका. आपण अशा काळात जगतो आहोत जिथे सतत 'बिझी' असणं म्हणजेच यश असं समजलं जातं. पण सतत न थांबता धावल्यास करिअरची आयुष्यरेषा लवकर संपण्याची शक्यता असते. वयाच्या ३० वर्षांपूर्वीच बर्नआउट झाला तर त्याचा परिणाम संपूर्ण भविष्यातील कामकाजावर होऊ शकतो. मात्र दिलासादायक बाब म्हणजे, काही छोट्या सवयी बदलल्या तर बर्नआउट टाळता येऊ शकतो.

करिअर बर्नआउटपासून वाचण्यासाठी उपयुक्त टिप्स

वर्क-लाईफ बॅलन्स जपा

ऑफिसचे काम ठराविक वेळेत पूर्ण करण्याचा प्रयत्न करा. काम संपल्यानंतर लॅपटॉप बंद करा आणि स्वतःसाठी वेळ ठेवा. घरी पोहोचल्यानंतर ऑफिसचे ईमेल आणि वर्क ग्रुप्सचे नोटिफिकेशन बंद ठेवण्याची सवय लावा. सहकाऱ्यांना नम्रपणे सांगा की ऑफिसच्या वेळेनंतर तुम्ही उपलब्ध नसता.

'हसल कल्चर'च्या दबावात येऊ नका

करिअर ही एक लांब पल्ल्याची शर्यत आहे, ती स्प्रिंट नाही. सोशल मीडियावर दिसणाऱ्या इतरांच्या यशाशी स्वतःची तुलना करू नका. तिथे दिसणारं यश अनेकदा वास्तव नसतं. आराम करणे म्हणजे आळस नाही, तर स्वतःला पुन्हा उर्जित करण्याची प्रक्रिया आहे, हे लक्षात ठेवा.

छोटे ब्रेक घ्या

सतत काम करत बसण्यापेक्षा दर ४५-५० मिनिटांनंतर ५-१० मिनिटांचा ब्रेक घ्या. थोडं चालणं, पाणी पिणं किंवा खिडकीतून बाहेर पाहणंही मनाला शांत करतं. जेवणाच्या वेळेत काम टाळा. आठवड्यातून किमान एक दिवस पूर्णपणे कामापासून दूर राहा.

प्राधान्यक्रम ठरवा

दररोज सकाळी फक्त २-३ महत्त्वाची कामे ठरवा. सर्व काही एकाच दिवशी करायचा अट्टहास नको. गरज असेल तेव्हा 'नाही' म्हणायला शिका. जास्त काम नाकारणं ही कमजोरी नसून स्वतःची मर्यादा ओळखणं आहे.

Success Story : IPS तृप्ती भट्ट यांची कहाणी! मेहनतीचं उत्तम उदाहरण

छंद आणि आरोग्याला वेळ द्या

तुम्हाला आनंद देणारा छंद जोपासा, गाणं, वाचन, खेळ, स्वयंपाक काहीही असो. नियमित व्यायाम केल्याने ताण कमी होतो. सर्वात महत्त्वाचं म्हणजे रोज किमान ७-८ तास शांत झोप घ्या. चांगली झोप ही मेंदूसाठी सर्वोत्तम औषध आहे. करिअरमध्ये यश मिळवणं जितकं महत्त्वाचं आहे, तितकंच मानसिक आरोग्य जपणंही गरजेचं आहे. स्वतःला थांबवणं, श्वास घेणं आणि आयुष्याचा समतोल राखणं हेच दीर्घकाळ यशस्वी राहण्याचं खरं गमक आहे.

I-S देवयानी यादवने कशी स्पर्धा परीक्षा केली पार?

यूपीएससी सिव्हिल सेवा परीक्षा ही देशातील सर्वांत कठीण परीक्षांपैकी एक मानली जाते. अनेक उमेदवार वर्षानुवर्षे कठोर परिश्रम करूनही अपयशामुळे खचून जातात. मात्र काही जण अपयशालाच आपली ताकद बनवतात. हरयाणातील देवयानी यादव यांची यशोगाथा अशीच प्रेरणादायी आहे. सलग अपयशांचा सामना करून अखेर २०२१ मध्ये अखिल भारतीय ११ वा क्रमांक मिळवत त्या आयएएस अधिकारी बनल्या. हरयाणातील महेंद्रगड जिल्ह्यातील रहिवासी असलेल्या देवयानी यादव यांचे शालेय शिक्षण चंदीगडमधील एका वरिष्ठ माध्यमिक शाळेत झाले. अभ्यासात हुशार असलेल्या देवयानी यांनी २०१४ साली बिट्स पिलानी, गोवा कॅम्पस येथून इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इन्स्ट्रुमेंटेशन इंजिनिअरिंगमध्ये पदवी संपादन केली. त्यांचे वडील विनय सिंह हे हिसार येथील विभागीय आयुक्त आहेत. लहानपणापासून वडिलांना प्रशासकीय अधिकारी म्हणून काम करताना पाहिल्यामुळे देवयानी यांच्या मनातही आयएएस अधिकारी होण्याचे स्वप्न रुजले.

मात्र त्यांचा यूपीएससीचा प्रवास सोपा नव्हता. २०१५, २०१६ आणि २०१७ या सलग तीन वर्षांत त्यांनी यूपीएससी परीक्षा दिली, परंतु प्राथमिक परीक्षाही त्या उत्तीर्ण होऊ शकल्या नाहीत. अनेक उमेदवार अशा टप्प्यावर हार मानतात, पण देवयानी यांनी अपयश स्वीकारून स्वतःमध्ये सुधारणा करण्याचा निर्णय घेतला. २०१८ मध्ये त्यांनी पुन्हा परीक्षा दिली आणि थेट मुलाखतीपर्यंत मजल मारली. मात्र अंतिम यादीत त्यांचे नाव आले नाही.

तरीही त्यांनी आपले ध्येय सोडले नाही. २०१९ मध्ये घेतलेल्या चौथ्या प्रयत्नात देवयानी यांनी यूपीएससी परीक्षेत २२२ वा क्रमांक मिळवला. या रँकच्या आधारे त्यांची केंद्रीय लेखापरीक्षण विभागात (उ-ऋ)

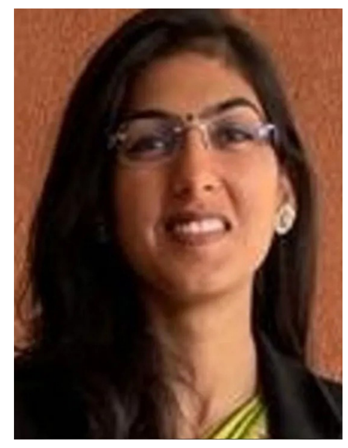

निवड झाली आणि त्यांनी प्रशिक्षण सुरू केले. मात्र इतक्यावर न थांबता, त्यांनी पुन्हा एकदा पूर्ण ताकदीने यूपीएससीची तयारी सुरू ठेवली. कठोर परिश्रम, सातत्य आणि आत्मविश्वास यांच्या जोरावर देवयानी यांनी २०२१ मध्ये मोठी झेप घेतली. त्या वर्षी त्यांनी अखिल भारतीय स्तरावर ११ वा क्रमांक पटकावला आणि अखेर आयएएस अधिकारी होण्याचे स्वप्न साकार केले.

देवयानी यादव यांचा यशाचा मंत्र अत्यंत साधा पण प्रभावी आहे. त्या सांगतात की, यूपीएससीची तयारी करताना सर्वप्रथम अभ्यासक्रमाचे सखोल आकलन आवश्यक आहे. अभ्यासक्रम समजून घेतल्यानंतर मागील वर्षांच्या प्रश्नपत्रिका सोडवायला सुरुवात करावी. वाचन करताना स्वतःच्या शब्दांत संक्षिप्त नोट्स तयार करणे महत्त्वाचे असून वेळोवेळी त्या सुधारत अनावश्यक मुद्दे वगळावेत. चालू घडामोडींसाठी दररोज वर्तमानपत्र वाचन आवश्यक असल्याचे त्या सांगतात. तसेच, मुलाखतीसाठी मॉक इंटरव्ह्यू देणे आत्मविश्वास वाढवण्यासाठी उपयुक्त ठरते. अपयश कितीही वेळा आले तरी ध्येयावर विश्वास ठेवून सातत्याने प्रयत्न करत राहिल्यास यश नक्की मिळते, हेच आयएएस देवयानी यादव यांच्या प्रवासातून स्पष्ट होते. त्यांची कहाणी आज लाखो यूपीएससी इच्छुकांसाठी प्रेरणास्थान ठरत आहे.

Gen न साठी आता पगार नाही 'ही' गोष्ट महत्वाची! खरंच जग बदललंय

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ इन्फोसिसचे सह-संस्थापक एन. आर. नारायण मूर्ती यांनी आठवड्यात ७२ तास काम करण्याबाबत केलेल्या वक्तव्यावर देशभरात चर्चा सुरू असली, तरी भारतातील ऋश्चप न पिढीची भूमिका मात्र यापेक्षा पूर्णपणे वेगळी असल्याचे चित्र समोर आले आहे. नुकत्याच नोकरी डॉट कॉमने केलेल्या एका मोठ्या सर्वेक्षणातून हे स्पष्ट झाले आहे की, आजचे तरुण नोकरी निवडताना दीर्घ कामाचे तास किंवा केवळ जास्त पगारापेक्षा वर्क-लाइफ बॅलन्सला सर्वाधिक महत्त्व देत आहेत.

नोकरी डॉट कॉमच्या या सर्वेक्षणात सुमारे २३ हजार ऋश्चप न प्रोफेशनल्सशी संवाद साधण्यात आला. यामध्ये सहभागी झालेल्या जवळपास निम्म्या तरुणांनी सांगितले की, नोकरीचा ऑफर स्वीकारताना सर्वात आधी ते काम आणि वैयक्तिक आयुष्यात संतुलन मिळेल की नाही, हे पाहतात. "The Gen Z Work Code' या नावाने प्रसिद्ध झालेल्या या अभ्यासात आयटी, बँकिंग (BFSI), ऑटोमोबाईल, बीपीओ, शिक्षण अशा सुमारे ८० क्षेत्रांतील तरुणांचा समावेश होता. मुंबई, बेंगळुरू, दिल्ली, चेन्नई आणि हैदराबाद या मोठ्या शहरांमधील तरुणांनी या

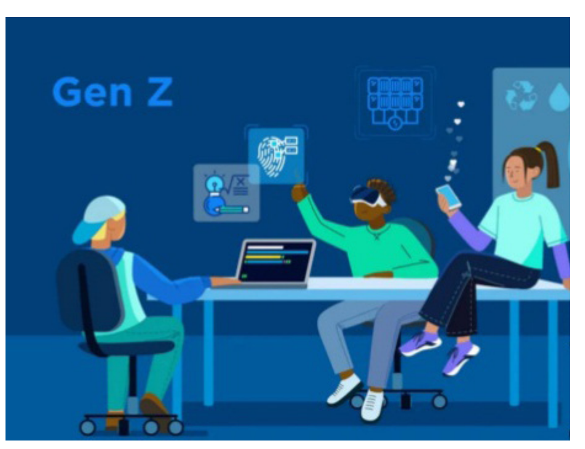

सर्वेक्षणात सहभाग घेतला.

सर्वेक्षणातून आणखी एक महत्त्वाची बाब समोर आली असून, अनुभव वाढत जातो तशी वर्क-लाइफ बॅलन्सची गरज अधिक तीव्र होते. विशेषतः ५ ते ८ वर्षांचा अनुभव असलेल्या ऋश्चप न प्रोफेशनल्समध्ये ही मागणी जास्त दिसून आली. या गटातील जवळपास ६० टक्के तरुणांनी वर्क-लाइफ बॅलन्स हीच आपली सर्वात मोठी प्राथमिकता असल्याचे सांगितले.

ऋश्चप न तरुणांसाठी केवळ कौतुक किंवा प्रशंसा पुरेशी नाही. सर्वेक्षणानुसार ८१ टक्के तरुणांना सार्वजनिक किंवा खासगी कौतुकापेक्षा शिकण्याच्या आणि पुढे जाण्याच्या संधी अधिक महत्त्वाच्या वाटतात. तर ५७ टक्के लोकांच्या मते करिअर ग्रोथ म्हणजे फक्त पदोन्नती किंवा पगारवाढ नसून, नवीन कौशल्ये आत्मसात करणे होय. विशेषतः डिझाइन आणि जाहिरातसारख्या क्रिएटिव्ह क्षेत्रांमध्ये हा आकडा ७८ टक्क्यांपर्यंत पोहोचला आहे.

या सर्वेक्षणात ऋश्चप न साठी कंपनीची सर्वात महत्त्वाची मूल्यव्यवस्था पारदर्शकता (Transparency) असल्याचेही स्पष्ट झाले आहे. सुमारे ६५ टक्के तरुणांनी पारदर्शकतेला सर्वाधिक महत्त्व दिले आहे. ५ ते ८ वर्षांचा अनुभव असलेल्या प्रोफेशनल्समध्ये हा आकडा वाढून ७१ टक्के झाला आहे. याउलट डायव्हर्सिटी, पर्यावरण धोरण आणि सामाजिक जबाबदारी यांसारख्या बाबी त्यांच्या प्राधान्यक्रमात तुलनेने मागे राहिल्या आहेत.

नोकरी निवडताना ऋश्चप न पगारानंतर सर्वप्रथम वर्क-लाइफ बॅलन्स, त्यानंतर स्पष्ट करिअर ग्रोथ, मग कंपनीची मूल्ये आणि शेवटी लीडरशिप स्टाइलला महत्त्व देते. जर नोकरीत प्रगतीच्या संधी मिळाल्या नाहीत, तर ही पिढी नोकरी सोडण्यासही मागेपुढे पाहत नाही. सर्वेक्षणानुसार १४ टक्के तरुण एका वर्षाच्या आत नोकरी सोडू शकतात, तर ३७ टक्के तरुण दोन ते तीन वर्षांत कंपनी बदलण्यास तयार आहेत.

मात्र, जास्त पगार असलेले तरुण तुलनेने जास्त काळ एका कंपनीत टिकतात. ज्यांचे वार्षिक उत्पन्न १५ ते २५ लाख रुपये आहे, त्यापैकी ५६ टक्के तरुण पाच वर्षांपर्यंत एकाच कंपनीत काम करण्यास तयार असल्याचे दिसून आले आहे.

ऑफिसमधील तणावाच्या कारणांबाबतही सर्वेक्षणात महत्त्वपूर्ण माहिती समोर आली आहे. ३६ टक्के तरुणांनी वर्क-लाइफ बॅलन्सचा अभाव हे सर्वात मोठे तणावाचे कारण असल्याचे सांगितले. तर ३१ टक्के लोकांनी करिअर ग्रोथ न मिळणे, १९ टक्के लोकांनी टॉक्सिक सहकारी आणि १६ टक्के लोकांनी मायक्रोमॅनेज करणारे बॉस यांना तणावाची कारणे मानले. हा सर्वे स्पष्टपणे दाखवतो की ऋश्चप न साठी काम म्हणजे केवळ नोकरी नसून, संतुलित आणि अर्थपूर्ण आयुष्याचा भाग आहे.

भारतीय वायू दलात नोकरीची संधी! I-F कडून जाहीर करण्यात आली अधिसूचना; अग्निवीर भरती

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतिनिधी/ भारतीय हवाई दलाने अग्निवीरवायु २०२७ भरतीसाठी अधिकृत अधिसूचना जाहीर करून ऑनलाईन अर्ज प्रक्रिया सुरू केली आहे. इच्छुक उमेदवारांना https://iafrecruitment.edcil.co.in या संकेतस्थळावर १ फेब्रुवारी २०२६ पर्यंत अर्ज करता येणार.

अग्निवीर भरतीची तयारी करणाऱ्या तरुण-तरुणींसाठी एक महत्त्वाची आणि दिलासादायक बातमी आहे. भारतीय हवाई दलाने (Indian -ir Force - I-F) अग्निवीरवायु २०२७ भरतीसाठी अधिकृत अधिसूचना जाहीर केली असून, ऑनलाईन अर्ज प्रक्रियाही सुरू करण्यात आली आहे. देशसेवेचे स्वप्न पाहणाऱ्या पात्र उमेदवारांना ही एक मोठी संधी मानली जात आहे.

भारतीय हवाई दलाने ही अधिसूचना १२ जानेवारी २०२६ रोजी प्रसिद्ध केली आहे. इच्छुक आणि पात्र उमेदवारांनी अधिकृत संकेतस्थळ https://iafrecruitment.edcil.co.in वर जाऊन ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज करायचा आहे. या भरतीसाठी अर्ज करण्याची अंतिम तारीख १ फेब्रुवारी २०२६ असून, उमेदवारांनी अंतिम तारखेची वाट न पाहता वेळेत अर्ज करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

अग्निवीरवायु २०२७ भरतीसाठी वयोमर्यादा, शैक्षणिक पात्रता तसेच वैद्यकीय व शारीरिक निकष ठरवण्यात आले आहेत.

वयोमर्यादा : या भरतीसाठी उमेदवारांचे कमाल वय २१ वर्षे असणे आवश्यक आहे. उमेदवाराचा जन्म १ जानेवारी २००६ ते १ जुलै २००९ या कालावधीत झालेला असावा. ही वयोमर्यादा पुरुष आणि महिला उमेदवारांसाठी समान आहे.

शैक्षणिक पात्रता
उमेदवाराने १२ वी उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. तसेच,
विषय : गणित, भौतिकशास्त्र आणि इंग्रजी
एकूण किमान ५० टक्के गुण
इंग्रजी विषयात स्वतंत्रपणे किमान ५० टक्के गुण अनिवार्य
अटी पूर्ण करणारे उमेदवारच पुढील प्रक्रियेस पात्र ठरणार आहेत.

वैद्यकीय व शारीरिक निकष
- भरती प्रक्रियेत वैद्यकीय आणि शारीरिक निकषांना विशेष महत्त्व देण्यात आले आहे.
- किमान उंची : १५२ सेमी
- पर्वतीय व ईशान्य भारतातील महिला उमेदवारांना ५ सेमी उंचीची सवलत
- दृष्टी, ऐकण्याची क्षमता, दात याबाबत ठरावीक वैद्यकीय निकष लागू
- पुरुष आणि महिला उमेदवारांसाठी वैद्यकीय निकष वेगवेगळे आहेत

फक्त अविवाहित उमेदवारांनाच अर्ज करता येणार आहे. तसेच, महिला उमेदवार भरती प्रक्रियेदरम्यान गर्भवती आढळल्यास त्यांना अपात्र ठरवले जाईल, असे अधिसूचनेत स्पष्ट करण्यात आले आहे.

निवड प्रक्रिया कशी असेल?
- अग्निवीरवायु २०२७ भरतीसाठी निवड प्रक्रिया विविध टप्प्यांत पार पडणार आहे.
- ऑनलाईन लेखी परीक्षा
- कागदपत्र पडताळणी
- शारीरिक चाचणी

शारीरिक चाचणीमध्ये:
पुरुष उमेदवारांसाठी : १.६ किमी धावणे - ७ मिनिटांत
महिला उमेदवारांसाठी : १.६ किमी धावणे - ८ मिनिटांत

भारतीय हवाई दलात सेवा करण्याची इच्छा असलेल्या तरुणांसाठी ही भरती एक मोठी संधी असून, पात्र उमेदवारांनी वेळेत अर्ज करून तयारीला लागावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

संक्षिप्त

बारावीचे हॉल तिकीट वाटप सुरू! 'या' तारखेला करण्यात आले परीक्षांचे आयोजन

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून (MSBSHSE) इयत्ता बारावीच्या लेखी परीक्षांबाबत महत्त्वाची अधिकृत सूचना जारी करण्यात आली आहे. मंडळाच्या निर्णयानुसार, चालू शैक्षणिक वर्षातील बारावीची लेखी परीक्षा १० फेब्रुवारीपासून सुरू होणार असून ती १८ मार्च २०२६ पर्यंत चालणार आहे. या पार्श्वभूमीवर बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी हॉल तिकिटांचे वाटप सुरू करण्यात आले आहे. गेल्या काही दिवसांपासून हॉल तिकिटांच्या प्रतीक्षेत असलेल्या लाखो विद्यार्थ्यांना यामुळे मोठा दिलासा मिळाला आहे.

यंदा बारावीच्या परीक्षेसाठी हॉल तिकिटे ऑनलाइन पद्धतीने उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत. मात्र, केवळ ऑनलाइन डाउनलोड केलेले हॉल तिकिट परीक्षेसाठी ग्राह्य धरले जाणार नाही, असे मंडळाने स्पष्ट केले आहे. संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना हॉल तिकिटाची छापील प्रत देणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. तसेच, हॉल तिकिटाच्या प्रिंटसाठी विद्यार्थ्यांकडून कोणतेही शुल्क आकारू नये, अशा स्पष्ट सूचना मंडळाने सर्व महाविद्यालयांना दिल्या आहेत. हॉल तिकिटांचे वाटप पूर्णपणे मोफत असणार आहे. बारावीची परीक्षा देण्यासाठी हॉल तिकिट हा अत्यावश्यक दस्तऐवज आहे. कोणत्याही परिस्थितीत हॉल तिकिटाशिवाय विद्यार्थ्यांना परीक्षा केंद्रात प्रवेश दिला जाणार नाही, असे मंडळाने ठामपणे सांगितले आहे. याशिवाय, हॉल तिकिटाबाबत मंडळाने आणखी एक महत्त्वाची अट घातली आहे. विद्यार्थ्यांच्या हॉल तिकिटावर मुख्याध्यापकांची स्वाक्षरी व अधिकृत शिक्का असणे अनिवार्य आहे. विद्यार्थ्यांचा फोटो असलेल्या हॉल तिकिटावर खाली मुख्याध्यापकांची सही आणि शिक्का नसल्यास ते हॉल तिकिट अवैध मानले जाईल. अशा परिस्थितीत संबंधित विद्यार्थ्याला परीक्षा केंद्रात प्रवेश नाकारला जाऊ शकतो, असा इशाराही मंडळाने दिला आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी हॉल तिकिट प्राप्त झाल्यानंतर त्यावरील नाव, विषय, बैठक क्रमांक, परीक्षा केंद्र आदी सर्व तपशील काळजीपूर्वक तपासावेत. तसेच, वेळेत मुख्याध्यापकांची स्वाक्षरी व शिक्का घेऊनच परीक्षा केंद्रावर जाणे अत्यंत आवश्यक आहे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

दरम्यान, बारावीच्या परीक्षेसोबतच दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठीही महत्त्वाची माहिती समोर आली आहे. दहावीच्या परीक्षांची हॉल तिकिटेही लवकरच विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात येणार असल्याची माहिती मंडळाकडून देण्यात आली आहे. त्यामुळे दहावीचे विद्यार्थी व पालकांनीही हॉल तिकिटांबाबत सतर्क राहावे, असे सांगण्यात आले आहे. यंदाच्या वर्षी राज्यातील छत्रपती संभाजीनगर, नागपूर, पुणे, कोल्हापूर, मुंबई, नाशिक, लातूर, अमरावती आणि कोकण अशा नऊ विभागांमार्फत बारावीच्या परीक्षा घेण्यात येणार आहेत. परीक्षा प्रक्रिया सुरळीत पार पडावी, यासाठी मंडळाकडून सर्व स्तरांवर तयारी सुरू असून संबंधित विभागीय मंडळे व महाविद्यालयांना वेळेत हॉल तिकिट वितरणाची प्रक्रिया पूर्ण करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

LLB की B- Law? १२वी नंतर लॉ क्षेत्रात करिअरसाठी कोणता कोर्स योग्य?

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतिनिधी/ कायदा (Law) क्षेत्र हे केवळ पदवी मिळवण्यासाठी नव्हे, तर विषयाची सखोल समज, विश्लेषण क्षमता आणि समाजाबद्दलची जाणीव असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाचे मानले जाते. वकिली, कॉर्पोरेट लॉ, न्याय सेवा, सरकारी नोकऱ्या अशा विविध संधींमुळे आज अनेक विद्यार्थी लॉ क्षेत्राकडे वळताना दिसत आहेत. मात्र, १२वी उत्तीर्ण झाल्यानंतर सर्वात मोठा प्रश्न निर्माण होतो तो म्हणजे B- Law करावे की LLB? दोन्ही कोर्स कायद्याशी संबंधित असले, तरी त्यांचा अभ्यासक्रम, कालावधी आणि करिअरच्या संधी वेगवेगळ्या आहेत. त्यामुळे योग्य कोर्सची निवड न केल्यास पुढे गोंधळ आणि वेळेची नासाडी होण्याची शक्यता असते.

B- Law हा एक पदवी (Undergraduate) अभ्यासक्रम असून तो विद्यार्थी १२वी नंतर करू शकतात. या कोर्समध्ये कला शाखेतील विषय आणि कायद्याची प्राथमिक ओळख एकत्र दिली जाते. इतिहास, राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र, सार्वजनिक प्रशासन यांसोबत भारतीय कायदा प्रणाली, लीगल रायटिंग आणि रिसर्च यांचा अभ्यास केला जातो.

साधारणपणे B- Law कोर्सचा कालावधी ३ वर्षांचा असतो. या अभ्यासक्रमातून विद्यार्थ्यांना कायद्याची मूलभूत समज मिळते, मात्र थेट वकिली करण्याचा अधिकार मिळत नाही. B- Law पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी लीगल असिस्टंट, लॉ रिसर्चर, एनजीओ, कॉर्पोरेट ऑफिस, सरकारी विभाग अशा विविध क्षेत्रांत करिअर करू शकतात. डडइ ही एक व्यावसायिक (Professional) कायद्याची पदवी असून वकील बनण्यासाठी ही पदवी आवश्यक असते. LLB पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी बार कौन्सिल ऑफ इंडिया (BCI) मध्ये नोंदणी करून अधिकृत वकील (-dvocate) होऊ शकतात.

डडइ मध्ये घटस्फोट व कौटुंबिक कायदा, कंपनी लॉ, करार कायदा, फौजदारी कायदा, राज्यघटना, सिव्हिल प्रोसीजर कोड (CPC) यांसारख्या महत्त्वाच्या विषयांचा सखोल अभ्यास केला जातो. या कोर्ससाठी प्रवेश मिळवण्यासाठी अनेक ठिकाणी उङ-ढ, -खङएढ किंवा विद्यापीठस्तरीय प्रवेश परीक्षा द्यावी लागते.

LLB पूर्ण केल्यानंतर वकील, कॉर्पोरेट लॉयर, सरकारी नोकऱ्या, न्यायिक सेवा (Judicial Services) अशा विविध करिअर संधी उपलब्ध होतात. जर तुम्हाला थेट वकील बनायचे असेल, न्यायालयात प्रॅक्टिस करायची असेल, तर LLB हा अनिवार्य आणि योग्य पर्याय आहे. मात्र, जर तुम्हाला कायद्याची प्राथमिक समज घेऊन सामाजिक, प्रशासकीय किंवा कॉर्पोरेट क्षेत्रात काम करायचे असेल, तर B- Law हा चांगला पर्याय ठरू शकतो.

एकंदरीत, LLB किंवा B- Law यापैकी कोणता कोर्स निवडायचा हे विद्यार्थ्यांची आवड, क्षमता आणि भविष्यातील उद्दिष्टांवर अवलंबून आहे. मात्र, वकिलीच्या करिअरसाठी LLB करणे आवश्यक असल्याचे तज्ज्ञ सांगतात.

स्टेट बँक ऑफ इंडियामध्ये महिलांसाठी रोजगाराची मोठी संधी

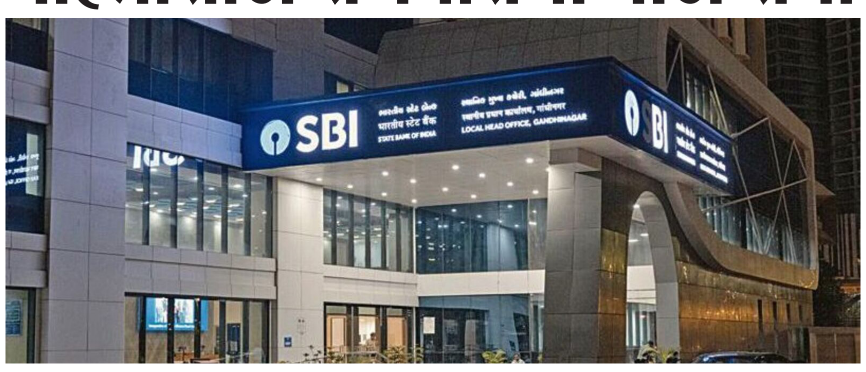

३०% कर्मचारी वाढवण्याचे उद्दिष्ट

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतिनिधी/ भारतीय स्टेट बँकेने (SBI) पुढील पाच वर्षांत महिला कर्मचाऱ्यांची संख्या वाढवण्यासाठी एक विशेष कृती आराखडा तयार केला आहे. सध्या डडख मध्ये २.४ लाखांहून अधिक कर्मचारी कार्यरत आहेत, जे देशातील कोणत्याही संस्थेतील सर्वाधिक कर्मचारी संख्या आहे.

१. महिला कर्मचाऱ्यांचे सद्यस्थितीतील प्रमाण : SBI चे उपव्यवस्थापकीय संचालक (HR) किशोर कुमार पोलुदासू यांनी दिलेल्या माहितीनुसार:

बँकेच्या आघाडीच्या फळीत (Frontline staff) महिलांचे प्रमाण सुमारे ३३ टक्के आहे.

मात्र, बँकेच्या एकूण कर्मचारी संख्येत महिलांचे प्रमाण सध्या २७ टक्के आहे.

ही तफावत भरून काढण्यासाठी आगामी काळात महिलांच्या भरतीवर आणि त्यांच्या पदोन्नतीवर विशेष भर दिला जाणार आहे.

२. महिलांसाठी पोषक वातावरण आणि विशेष सोयी
केवळ भरती न करता, महिलांना कामाच्या ठिकाणी सुरक्षित आणि पोषक वातावरण मिळावे यासाठी बँकेने अनेक पावले उचलली आहेत:

पाळणाघर भत्ता: नोकरी करणाऱ्या मातांना त्यांच्या मुलांच्या संगोपनासाठी बँक भत्ता पुरवते.

फॅमिली कनेक्ट कार्यक्रम: कौटुंबिक जबाबदाऱ्या आणि नोकरी यांचा ताळमेळ बसवण्यासाठी हा उपक्रम राबवला जातो.

रजेनंतर पुनरागमन: प्रसूती रजा किंवा दीर्घ रजेवरून परतणाऱ्या महिलांसाठी विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातात, जेणेकरून त्यांना पुन्हा कामाच्या प्रवाहात येणे सोपे जाईल.

३. 'एम्पॉवर हर' (Empower Her) उपक्रम
महिलांना नेतृत्वाच्या भूमिकेत आणण्यासाठी बँकेने हा विशेष कार्यक्रम सुरू केला आहे. यात:

नेतृत्व क्षमता असलेल्या महिलांची निवड करून त्यांना मार्गदर्शन दिले जाते.

नेतृत्व प्रयोगशाळा (Leadership Labs) आणि विशेष प्रशिक्षण सत्रांद्वारे भविष्यातील महिला अधिकारी तयार केल्या जात आहेत.

४. केवळ महिलांद्वारे संचालित शाखा
सध्या देशभरात SBI च्या ३४० हून अधिक शाखा अशा आहेत, जिथे सर्व कर्मचारी महिला आहेत. भविष्यात अशा शाखांची संख्या आणखी वाढवण्याचा बँकेचा मानस आहे.

थोडक्यात सांगायचे तर: स्टेट बँक ऑफ इंडिया ही केवळ नोकरीची संधीच देत नाही, तर महिलांना सन्मानाने आणि सुरक्षितपणे काम करण्याची संधी उपलब्ध करून देत आहे. मालमत्तेच्या बाबतीत जगातील टॉप ५० बँकांमध्ये असणारी SBI आता 'सर्वोत्तम नियोक्ता' (Best Employer) म्हणून स्वतःची ओळख अधिक घट्ट करत आहे.

रिटायर्ड उमेदवारांसाठी संधी! भारतीय विमा संस्थांनामध्ये करा अर्ज

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतिनिधी/ नोकरीपेशा व्यक्तींसाठी निवृत्तीनंतर घरात मोकळा वेळ घालवणे काही काळानंतर कंटाळवाणे ठरते. अनेकांना पुन्हा सक्रिय कामात सहभागी व्हावेसे वाटते. अशाच निवृत्त कर्मचाऱ्यांसाठी भारतीय बीमा संस्थान (Insurance Institute of India - III) एक चांगली संधी घेऊन आले आहे. संस्थेने निवृत्त अधिकाऱ्यांसह पात्र उमेदवारांसाठी फॅकल्टी पदांच्या भरतीची घोषणा केली असून, यासाठी ऑफलाइन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

भारतीय बीमा संस्थानने कोलकाता येथील कार्यालयासाठी जनरल इन्शुरन्स फॅकल्टी, तर मुंबई कार्यालयासाठी असिस्टंट प्रोफेसर (फॅकल्टी) पदांसाठी ही भरती प्रक्रिया सुरू केली आहे. याबाबत संस्थेने १४ जानेवारी २०२६ रोजी अधिकृत संकेतस्थळ www.insuranceinstituteofindia.com वर जाहिरात क्रमांक -dvt./Faculty-G/2026/02 प्रसिद्ध केली आहे. ही भरती विशेषतः विमा क्षेत्रातील अनुभवी आणि निवृत्त अधिकाऱ्यांसाठी महत्त्वाची मानली जात आहे.

जनरल इन्शुरन्स फॅकल्टी पदासाठी अर्ज करणारे उमेदवार हे जनरल इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (GIC) किंवा सार्वजनिक क्षेत्रातील विमा कंपन्यांमध्ये उपमहाव्यवस्थापक (Deputy General Manager) किंवा त्यापेक्षा वरिष्ठ पदावरून निवृत्त झालेले असावेत. उमेदवाराकडे पदव्युत्तर पदवी असणे आवश्यक असून, इन्शुरन्स इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडिया यांची असोसिएट किंवा फेलोशिप किंवा समतुल्य पात्रता असणे बंधनकारक आहे. तसेच जनरल इन्शुरन्स कंपनीत किमान १५ वर्षांचा व्यवस्थापकीय स्तरावरील अनुभव अपेक्षित आहे. या पदासाठी ३१ डिसेंबर २०२५ रोजी उमेदवाराचे वय ५५ ते ६२ वर्षांच्या दरम्यान असावे. ही नियुक्ती कराराधारित (Contractual) स्वरूपाची असेल.

मुंबईसाठी जाहीर करण्यात आलेले असिस्टंट प्रोफेसर पद हे कायमस्वरूपी (Permanent) स्वरूपाचे आहे. या पदासाठी संबंधित विषयात किमान ५५ टक्के गुणांसह पदव्युत्तर पदवी आवश्यक आहे. यासोबतच बिझनेस मॅनेजमेंट किंवा सोशल सायन्स क्षेत्रात पीएचडी पदवी आणि चांगला शैक्षणिक रेकॉर्ड असणे गरजेचे आहे. उमेदवाराने यूजीसीद्वारे घेण्यात येणारी NET किंवा SET परीक्षा उत्तीर्ण केलेली असावी. तसेच जनरल इन्शुरन्स कंपनीत व्यवस्थापन स्तरावरील किंवा अध्यापनाचा अनुभव असणे अपेक्षित आहे. या पदासाठी ३५ ते ५५ वयोगटातील उमेदवार अर्ज करू शकतात. निवृत्ती वय ६० वर्षे राहील आणि वेतन यूजीसीच्या नियमांनुसार दिले जाईल.

या भरती प्रक्रियेत सहभागी होऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांना ऑफलाइन अर्ज करावा लागणार आहे. उमेदवारांनी जाहिरातीत दिलेल्या -pplication Form --nnexure मधून अर्ज डाउनलोड करून तो काळजीपूर्वक भरावा. आवश्यक कागदपत्रांच्या स्वप्रमाणित प्रती अर्जासोबत जोडून दिलेल्या पत्त्यावर टपालाद्वारे पाठवाव्या लागतील. तसेच भरलेला अर्ज ३१ जानेवारी २०२६ रोजी सायंकाळी ६ वाजण्यापूर्वी recruitmentiii.org.in या ई-मेल पत्त्यावर पाठवणे बंधनकारक आहे. विमा क्षेत्रातील अनुभवी, निवृत्त किंवा पात्र उमेदवारांसाठी ही भरती पुन्हा एकदा व्यावसायिक सक्रियतेची संधी देणारी ठरणार आहे.

IPS तृप्ती भट्ट यांची कहाणी! मेहनतीचं उत्तम उदाहरण

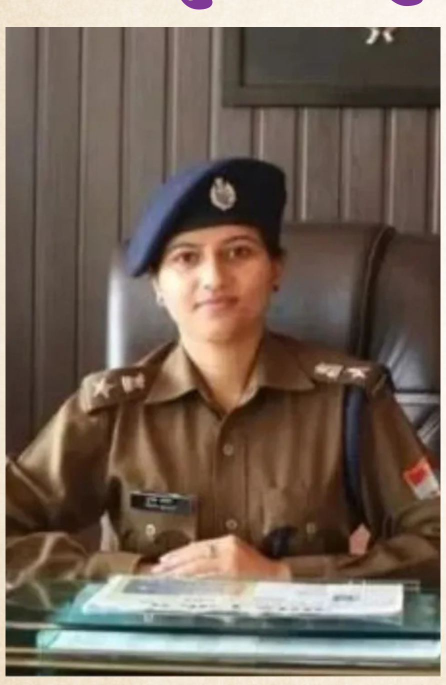

स्वप्न म्हणजे केवळ डोळ्यांत साठवलेली इच्छा नाही, तर ते पूर्ण होईपर्यंत जपलेला हट्ट, केलेले त्याग आणि अखंड मेहनत होय. आयपीएस अधिकारी तृप्ती भट्ट यांची कहाणी हेच शिकवते की, ध्येय स्पष्ट असेल तर आकर्षक संधीसुद्धा मागे टाकाव्या लागतात. सरकारी नोकरीचं स्वप्न अनेकांचं असतं, पण तृप्ती भट्ट यांच्यासाठी एकच ध्येय ठरलेलं होतं, आयपीएस अधिकारी होणं. या ध्येयासाठी त्यांनी सुरक्षित, प्रतिष्ठित आणि उच्च पगाराच्या अनेक नोकऱ्यांना नकार दिला आणि अखेर आपलं स्वप्न साकार केलं.

उत्तराखंडमधील अल्मोडा जिल्ह्यातील तृप्ती भट्ट या मध्यमवर्गीय कुटुंबातून आलेल्या आहेत. लहानपणापासूनच त्यांच्यात काहीतरी वेगळं करण्याची जिद्द होती. घरची परिस्थिती सामान्य असली तरी विचार मोठे होते. या प्रवासात त्यांना आई-वडिलांचा पूर्ण पाठिंबा मिळाला. तू जे ठरवशील, त्यासाठी आम्ही तुझ्या पाठीशी आहोत, हा विश्वासच त्यांच्या आत्मबळाचा पाया ठरला.

तृप्ती यांनी पंतनगर विद्यापीठातून बी.टेक (BTech) ही अभियांत्रिकी पदवी घेतली. अभ्यासात हुशार असल्याने शिक्षण पूर्ण होताच त्यांच्यासमोर अनेक नामांकित संस्थांमधून नोकरीच्या संधी चालून आल्या. त्यात देशाची प्रतिष्ठित संस्था असलेल्या इस्रो (ISRO) मधील नोकरीचाही समावेश होता. अनेकांसाठी इस्रोची नोकरी म्हणजे आयुष्याचं अंतिम ध्येय असतं. मात्र तृप्ती यांच्यासाठी ती केवळ एक संधी होती स्वप्न नव्हे.

इथेच त्यांच्या जिद्दीची खरी परीक्षा झाली. इस्रोसह एनटीपीसीमधील असिस्टंट मॅनेजर पदासारख्या एकूण १६ सरकारी नोकऱ्यांना त्यांनी नकार दिला. सुरक्षित भविष्य, आर्थिक स्थैर्य आणि सामाजिक प्रतिष्ठा असूनही त्यांनी या सर्व गोष्टी बाजूला ठेवल्या. कारण त्यांना केवळ नोकरी नको होती, तर आयपीएस अधिकारी म्हणून देशसेवा करायची होती.

सर्व नोकरीच्या ऑफर्स नाकारल्यानंतर त्यांनी पूर्णपणे यूपीएससी सिव्हिल सेवा परीक्षेच्या तयारीला स्वतःला झोकून दिलं. हा काळ त्यांच्यासाठी मानसिक आणि आर्थिकदृष्ट्या आव्हानात्मक होता. पण त्यांनी कधीही मागे वळून पाहिले नाही. सातत्यपूर्ण अभ्यास, योग्य नियोजन आणि आत्मविश्वास यांच्या जोरावर त्यांनी पहिल्याच प्रयत्नात यूपीएससी २०१३ परीक्षेत यश मिळवलं. तृप्ती भट्ट यांनी ऑल इंडिया रँक १६५ मिळवली आणि त्यांचं आयपीएस अधिकारी होण्याचं स्वप्न अखेर पूर्ण झालं. त्यांची ही यशोगाथा आज लाखो तरुणांसाठी प्रेरणादायी आहे. ध्येयावर अढळ विश्वास, कठोर परिश्रम आणि योग्य निर्णयक्षमता असेल, तर कोणतीही उंची गाठणं अशक्य नाही हेच तृप्ती भट्ट यांच्या जीवनातून शिकायला मिळतं.

प्रसार भारतीमध्ये नवी भरती! मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह पदांसाठी संधी, अर्ज प्रक्रिया अशी

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ भारताचा सार्वजनिक प्रसारक प्रसार भारतीमध्ये नोकरी करण्याची इच्छा असलेल्या उमेदवारांसाठी आनंदाची बातमी आहे. प्रसार भारतीकडून मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह पदांसाठी नवीन भरती जाहीर करण्यात आली आहे. पात्र उमेदवारांना ऑनलाइन पद्धतीने अर्ज करता येणार असून, यासाठी मर्यादित कालावधी देण्यात आला आहे. या भरती प्रक्रियेअंतर्गत दूरदर्शन केंद्र (DDK), आकाशवाणी तसेच कमर्शियल ब्रॉडकास्टिंग सर्व्हिस (CBS) अंतर्गत विविध शहरांमध्ये पदे भरली जाणार आहेत. यामध्ये रायपूर, जालंधर, पटना, मुंबई, भोपाळ, रांची यांसारख्या शहरांचा समावेश आहे. अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत अर्ज करणे आवश्यक आहे.

ही भरती मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह पदांसाठी असून, प्रसार भारतीच्या विविध युनिट्समध्ये उमेदवारांची नियुक्ती केली जाणार आहे. मीडिया, जाहिरात आणि विक्री क्षेत्रात काम करण्याची इच्छा असलेल्या उमेदवारांसाठी ही चांगली संधी मानली जात आहे.

शैक्षणिक पात्रता : मान्यताप्राप्त विद्यापीठ किंवा

मॅनेजमेंट संस्थेतून MB- / MB- (Marketing) किंवा PG Diploma in Management / Marketing असणे आवश्यक. यासोबतच किमान १ वर्षाचा कामाचा अनुभव आवश्यक आहे. ज्यांना मीडिया संस्थांमध्ये डायरेक्ट सेलिंगचा अनुभव आहे, अशा उमेदवारांना प्राधान्य दिले जाणार आहे. उमेदवाराचे वय ३५ वर्षांपेक्षा कमी असावे तसेच वयोमर्यादेची गणना भरती अधिसूचनेच्या तारखेपर्यंत केली जाणार आहे.

अर्ज प्रक्रिया (स्टेप बाय स्टेप)

या भरतीसाठी अर्ज प्रक्रिया पूर्णपणे ऑनलाइन आहे. अर्ज करण्यासाठी पुढील पायऱ्या पाळाव्या लागतील –

सर्वप्रथम avedan.prasarbharati.org या अधिकृत वेबसाइटला भेट द्या.

तिथे Marketing Executive at various CBS/DDK/-kashvani या पर्यायाखाली -pply Now वर क्लिक करा.

लॉगइन पेज उघडल्यानंतर, नवीन उमेदवार असल्यास Register New User वर क्लिक करा.

आपला मोबाईल नंबर नोंदवा. त्या नंबरवर OTP येईल.

OTP व्हेरिफिकेशननंतर तुम्हाला पासवर्ड मिळेल.

मोबाईल नंबर, पासवर्ड आणि कॅप्चा कोड टाकून लॉगइन करा. अर्ज फॉर्ममध्ये विचारलेली सर्व माहिती अचूक आणि काळजीपूर्वक भरा.

सर्व तपशील तपासून Final Submit करा.

अडचण असल्यास काय कराल?

अर्ज करताना कोणतीही तांत्रिक अडचण आल्यास उमेदवार avedanhelpdeskgmail.com या ई-मेल आयडीवर आपल्या समस्येचा स्क्रीनशॉट पाठवून संपर्क साधू शकतात. मीडिया आणि मार्केटिंग क्षेत्रात करिअर घडवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांसाठी प्रसार भारतीची ही भरती सुवर्णसंधी मानली जात आहे. इच्छुक आणि पात्र उमेदवारांनी अंतिम तारखेची वाट न पाहता वेळेत अर्ज करावा, असे आवाहन करण्यात येत आहे.

मुख्यमंत्री फडणवीसांच्या मार्गदर्शनात;

विविध देशांमधील रोजगाराबाबत काय म्हणाले मंगल प्रभात लोढा?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ राज्यातील कौशल्य प्रशिक्षित तरुणांना जपानमध्ये रोजगाराची संधी उपलब्ध होणार असून येत्या तीन महिन्यात याबाबत निर्णय घेतला जाणार असल्याची माहिती कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नावीन्यता मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी दिली. जपानच्या होक्काईडो प्रांताचे उपराज्यपाल कानो ताकायुकी यांनी मंत्रालयात कौशल्य विकास मंत्री लोढा यांची शिष्टमंडळासह भेट घेतली.

यावेळी कौशल्य प्रशिक्षित मनुष्यबळाची जपानमध्ये मोठी मागणी असल्याच्या पार्श्वभूमीवर रोजगाराच्या संधीबाबत चर्चा करण्यात आली. कौशल्य विकास विभागाच्या अपर मुख्य सचिव मनीषा वर्मा, कौशल्य विकास विभागाचे आयुक्त डॉ. अमित सैनी, रतन टाटा महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विद्यापीठाच्या कुलगुरू डॉ. अपूर्वा पालकर, व्यवसाय शिक्षण आणि प्रशिक्षण संचालनालयाच्या संचालक माधवी सरदेशमुख, जपानच्या आंतरराष्ट्रीय व्यवहार विभागाचे वरिष्ठ संचालक तोशिनोरी नाईतो, परदेशी मनुष्यबळ विभागाचे संचालक ईजी यामामोटो तसेच आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय विभागाचे संचालक माकोतो ताकाहाशी, आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय विनिमय विभागाच्या प्रमुख हिरोए मिकामी उपस्थित होते. या बैठकीदरम्यान भाषांतराची जबाबदारी दुभाषी युका इगाराशी यांनी पार पाडली.

होक्काईडो हा जपानच्या उत्तरेकडील प्रांत असून, जपानचा जवळपास २२ टक्के भाग या प्रांताने व्यापला आहे. या प्रांतात कृषी, मत्स्य, उद्योग, बांधकाम आणि पायाभूत सुविधा तसेच नर्सिंग क्षेत्रात मनुष्यबळाची नितांत गरज आहे. त्यानुसार कुशल मनुष्यबळाच्या उपलब्धतेसाठी होक्काईडो प्रांताने आंतरराष्ट्रीय भागीदारीसाठी पुढाकार घेतला आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून या प्रांताच्या शिष्टमंडळाने कौशल्य, रोजगार,

उद्योजकता व नावीन्यता मंत्री लोढा यांची भेट घेतली.

कौशल्य विकास मंत्री मंगलप्रभात लोढा म्हणाले की, जागतिक स्तरावर भारतीय मनुष्यबळ क्रियाशील ठेवण्यासाठी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांचा कौशल्य विकासावर अधिक भर आहे. त्यादृष्टीने मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनात राज्यातील कौशल्य विभाग कार्यरत असून विविध देशांमध्ये राज्यातील युवकांना रोजगाराची संधी उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने काम सुरु आहे. विद्याविहार येथील स्वामी विवेकानंद कौशल्य विकास प्रबोधनीद्वारे कौशल्य प्रशिक्षण आणि जपानी भाषेचे शिक्षण देण्याचा प्रयत्न असल्याचेही कौशल्य विकास मंत्री लोढा यांनी सांगितले.

जपानमध्ये कृषी, वैद्यकीय, विविध तंत्रज्ञ, बांधकाम आणि सेवा क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात संधी आहे. भारतीय युवक अधिक कार्यक्षमतेने काम करत असून भारतीय कौशल्य प्रशिक्षित तरुणांना जगभरात मोठ्या प्रमाणावर रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येत असल्याचे होक्काईडो प्रांताचे उपराज्यपाल कानो ताकायुकी यांनी सांगितले.

प्री-मॅट्रिक व पोस्ट-मॅट्रिक शिष्यवृत्तीसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याचे आवाहन!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ प्री-मॅट्रिक (इयत्ता ९ वी व १० वी) तसेच पोस्ट-मॅट्रिक (इयत्ता ११ वी ते पदव्युत्तर व व्यावसायिक अभ्यासक्रम) शिष्यवृत्तीचा लाभ घेण्यासाठी मुंबई शहर जिल्ह्यातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज सादर करावेत, असे आवाहन इतर मागास बहुजन कल्याण कार्यालय, मुंबई शहर यांच्याकडून करण्यात आले आहे. सहाय्यक संचालक रविकिरण पाटील यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे कळविले असून, एनएसपी (National Scholarship Portal) वर अर्ज करण्याची अंतिम तारीख ३१ जानेवारी २०२६ आहे.

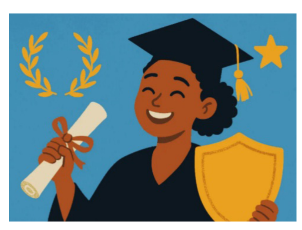

सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या वतीने विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती योजना राबविण्यात येते. ही योजना महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोग व शिष्यवृत्ती विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांच्या माध्यमातून अंमलात आणली जात आहे. याच अंतर्गत भारत सरकारच्या पीएम-वायएएसएएसव्हीआय (PM-Y-S-SVI - Young -chievers Scholarship -ward Scheme for Vibrant India) या योजनेद्वारे आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील पात्र विद्यार्थ्यांना प्री-मॅट्रिक व पोस्ट-मॅट्रिक शिष्यवृत्ती दिली जाते.

प्री-मॅट्रिक शिष्यवृत्ती (इ. ९ वी व १० वी) साठी लागू प्रवर्ग ओबीसी, व्हीजेएनटी, डीएनटी व एसबीसी असे आहेत. संबंधित शाळा शासनमान्य असणे आवश्यक असून, विद्यार्थ्यांचे वार्षिक उत्पन्न २ लाख ५० हजार रुपयांपेक्षा जास्त नसावे. किमान ७५ टक्के उपस्थिती बंधनकारक आहे. या योजनेअंतर्गत वार्षिक ५,००० रुपये शिष्यवृत्ती दिली जाते. एका कुटुंबातील दोन मुलांपर्यंत लाभाची मर्यादा असून, मुलींसाठी कोणतीही मर्यादा नाही. पोस्ट-मॅट्रिक शिष्यवृत्तीसाठीही ओबीसी, व्हीजेएनटी, डीएनटी व एसबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थी पात्र आहेत. यासाठीही उत्पन्न मर्यादा २.५ लाख रुपये असून किमान ७५ टक्के उपस्थिती आवश्यक आहे. एफआरए किंवा मान्य प्राधिकरणांतर्गत असलेल्या अभ्यासक्रमांसाठीच शिष्यवृत्ती देण्यात येईल. शिष्यवृत्तीची रक्कम डीबीटीद्वारे थेट आधार-लिंक बँक खात्यात जमा होणार आहे. अभ्यासक्रम मध्येच सोडल्यास मिळालेली शिष्यवृत्ती रक्कम परत करावी लागेल.

विद्यार्थ्यांनी अर्ज https://scholarship.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने सादर करावा. अर्जासोबत जात प्रमाणपत्र, जातवैधता (लागू असल्यास), उत्पन्न प्रमाणपत्र, आधार-लिंक बँक खाते, बोनाफाईड प्रमाणपत्र, मागील वर्षाचे गुणपत्रक आणि ७५ टक्के उपस्थितीचा पुरावा ही कागदपत्रे आवश्यक आहेत. मुंबई शहर जिल्ह्यातील सर्व शाळा व महाविद्यालयांतील मुख्याध्यापक, शिक्षक व कर्मचाऱ्यांनी विद्यार्थ्यांना अर्ज प्रक्रियेसाठी योग्य मार्गदर्शन करावे, तसेच कोणताही पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहू नये, असे आवाहनही सहाय्यक संचालक रविकिरण पाटील यांनी केले आहे.

दरम्यान, पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा (इ. पाचवी) आणि पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा (इ. आठवी) या २२ फेब्रुवारी २०२६ रोजी राज्यातील सर्व जिल्ह्यांत एकाच दिवशी होणार आहेत. या परीक्षांची प्रवेशपत्रे मंगळवार, १३ जानेवारी २०२६ रोजी संबंधित शाळांच्या लॉगिनमध्ये उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत. मुख्याध्यापकांनी प्रवेशपत्रांची प्रिंट काढून तात्काळ विद्यार्थ्यांना वितरित करावी, तसेच विद्यार्थी व पालकांनी प्रवेशपत्र शाळेकडून प्राप्त करून घ्यावे, असे आवाहन महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेच्या आयुक्त अनुराधा ओक यांनी केले आहे.

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची महत्त्वपूर्ण बैठक संपन्न! कर्मचाऱ्यांच्या न्याय हक्कासाठी कटिबध्द

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ शिक्षकेत्तर कर्मचारी संघटनेची सन २०२६ मधील पहिली महत्त्वपूर्ण बैठक नुकतीच उत्साहात पार पडली. या बैठकीत संघटनेच्या पुढील वाटचालीबाबत सविस्तर चर्चा करण्यात आली असून संघटनेच्या बळकटीकरणाच्या दृष्टीने तीन नवीन सदस्यांची पदाधिकारी म्हणून बिनविरोध निवड करण्यात आली.

या बैठकीस संघटनेचे अध्यक्ष संदीप महाजन, प्रमुख सल्लागार डॉ. नितीन कावेडे, प्रमोद पाटील, कार्याध्यक्ष रत्नाकर काळे, सचिव संजय देशमुख यांच्यासह विविध पदाधिकारी व सदस्य मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. संघटनेचे कार्य अधिक प्रभावीपणे राबवण्यासाठी आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे प्रश्न ठोसपणे मांडण्यासाठी अजित डेरे, महेश कुलकर्णी आणि श्री. समाधान जाधव यांची नवीन पदाधिकारी म्हणून बिनविरोध निवड करण्यात आली.

कर्मचाऱ्यांच्या न्याय्य हक्कांसाठी कटिबद्ध :

यावेळी अध्यक्ष संदीप महाजन यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन करताना सांगितले की, २०२६ मधील ही पहिली बैठक असून आज झालेल्या निवडीमुळे संघटनेला नवी ताकद मिळाली आहे. संघटना नेहमीच शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या न्याय्य हक्कांसाठी कटिबद्ध राहील. कोणत्याही कर्मचाऱ्यावर अन्याय होऊ न देणे, प्रशासनाशी समन्वय साधून प्रलंबित मागण्या पूर्ण करण्यासाठी सातत्याने पाठपुरावा करणे, हेच संघटनेचे प्रमुख उद्दिष्ट असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. ते पुढे म्हणाले की, संघटनेची खरी ताकद ही केवळ पदाधिकाऱ्यांमध्ये नसून प्रत्येक सदस्याच्या सक्रिय सहभागात आणि एकजुटीत असते. विद्यापीठाच्या प्रगतीत शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा वाटा अत्यंत मोलाचा असून, नवीन वर्षात नव्या ऊर्जेने काम करताना कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणासोबतच प्रशासकीय कामकाजातही वेग आणण्याची गरज आहे.

विचारांसोबत कृतीही आवश्यक

केवळ मागण्या मांडणे पुरेसे नाही, तर त्या मागण्यांची शिस्तबद्ध अंमलबजावणी करणे हीच कोणत्याही संघटनेच्या यशाची गुरुकिल्ली आहे, असे मतही संदीप महाजन यांनी व्यक्त केले. संघटनेची बांधिलकी जपत अधिक प्रभावी उपक्रम आणि प्रकल्प राबवले जातील. प्रत्येक सदस्याने संघटनेची ध्येयधोरणे विद्यापीठातील प्रत्येक कर्मचाऱ्यापर्यंत पोहोचवण्यासाठी प्रयत्न करावेत, असे आवाहन त्यांनी केले. प्रमुख सल्लागार डॉ. नितीन कावेडे यांनीही यावेळी मार्गदर्शन करत संघटनेच्या एकजुटीचे महत्त्व अधोरेखित केले. संघटनेने प्रशासनाशी सकारात्मक संवाद ठेवत कर्मचाऱ्यांच्या हिताचे निर्णय घ्यावेत, असे त्यांनी सांगितले.

नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांचा सत्कार : या बैठकीस विद्यापीठातील अधिकारी, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि संघटनेचे सदस्य मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. बैठकीच्या शेवटी नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला. त्यांच्या निवडीबद्दल सर्व स्तरांतून अभिनंदन करण्यात येत आहे. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रविण घाटेकर यांनी केले, तर सूत्रसंचालनाची जबाबदारी अनुपमा पाटील यांनी यशस्वीपणे पार पाडली. बैठक सकारात्मक वातावरणात पार पडली असून, येत्या काळात संघटनेच्या माध्यमातून कर्मचाऱ्यांच्या विविध प्रश्नांना गती मिळेल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात आली.

संक्षिप्त

सीएबीएसमध्ये १० ज्युनियर रिसर्च फेलो पदांसाठी भरती! भरतीला सुरुवात

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था (DRDO) अंतर्गत कार्यरत असलेल्या सेंटर फॉर एअरबॉर्न सिस्टीम्स (C-BS), बेंगळुरू येथे तरुण आणि पात्र संशोधकांसाठी भरती प्रक्रिया जाहीर करण्यात आली आहे. या अंतर्गत ज्युनियर रिसर्च फेलोशिप (JRF) साठी एकूण १० पदे भरली जाणार असून, यासाठी भारतीय नागरिकांकडून अर्ज मागवण्यात आले आहेत. इच्छुक उमेदवारांना २५ व २६ फेब्रुवारी २०२६ रोजी आयोजित करण्यात येणाऱ्या वॉक-इन इंटरव्ह्यूमध्ये सहभागी होता येणार आहे. या भरतीसाठी उमेदवाराकडे संबंधित अभियांत्रिकी शाखेत प्रथम श्रेणीत BE/BTech पदवी असणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर उमेदवाराकडे वैध G-TE स्कोअर असणे बंधनकारक आहे. विशेष बाब म्हणजे या भरतीसाठी फक्त G-TE २०२४ आणि G-TE २०२५ या वर्षांतील स्कोअरच ग्राह्य धरले जाणार आहेत. याशिवाय, ज्या उमेदवारांनी पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण दोन्ही स्तरांवर संबंधित शाखेत प्रथम श्रेणीत ME/MTech पदवी पूर्ण केली आहे, असे उमेदवारही या भरतीसाठी पात्र ठरणार आहेत.

वयोमर्यादेच्या दृष्टीने पाहता, ३१ डिसेंबर २०२५ रोजी उमेदवाराचे वय २८ वर्षांपेक्षा अधिक नसावे. मात्र, शासनाच्या नियमांनुसार आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांना वयोमर्यादेत सवलत देण्यात येणार आहे. त्यानुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (SC/ST) उमेदवारांना ५ वर्षांची, तर इतर मागासवर्गीय (OBC - नॉन-क्रीमी लेयर) उमेदवारांना ३ वर्षांची वयोमर्यादा सवलत लागू राहील. सर्व उमेदवार भारतीय नागरिक असणे आवश्यक आहे.

या भरतीसाठी निवड प्रक्रिया पूर्णपणे वॉक-इन इंटरव्ह्यूच्या माध्यमातून राबवली जाणार आहे. इंटरव्ह्यूच्या दिवशी प्रथम उमेदवारांच्या अर्जांची आणि आवश्यक कागदपत्रांची तपासणी (Verification) केली जाईल. त्यानंतर पात्र ठरलेल्या उमेदवारांना वैयक्तिक मुलाखतीसाठी बोलावण्यात येईल. मुलाखतीनंतर उमेदवारांच्या गुणवत्तेनुसार एक पॅनल तयार करण्यात येणार असून, हे पॅनल एक वर्षासाठी वैध राहील. सदर पॅनलचा उपयोग सध्याच्या तसेच भविष्यात निर्माण होणाऱ्या रिक्त पदांसाठीही करण्यात येणार आहे. वॉक-इन इंटरव्ह्यूचे आयोजन सेंटर फॉर एअरबॉर्न सिस्टीम्स (C-BS), संरक्षण मंत्रालय, बेलूर, येमलूर पोस्ट ऑफिस, बेंगळुरू – ५६००३७ येथे करण्यात येणार आहे. इच्छुक आणि पात्र उमेदवारांनी सर्व आवश्यक मूळ कागदपत्रे व त्यांच्या प्रतींसह वेळेत उपस्थित राहण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

वर्गात सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवण्याचे आदेश; निधी द्या अन्यथा परीक्षा केंद्र रद्द करा शिक्षण संस्था महामंडळाचा इशारा

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ फेब्रुवारी/मार्च २०२६ मध्ये होणाऱ्या इयत्ता दहावी व बारावीच्या शालांत परीक्षांदरम्यान कॉपीसारखे गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्यातील सर्व परीक्षा केंद्रांवरील प्रत्येक वर्गात सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवण्याचे आदेश शालेय शिक्षण विभागाने दिले आहेत. मात्र, या आदेशासाठी कोणताही आर्थिक निधी उपलब्ध करून न देता संपूर्ण आर्थिक भार शाळा व संस्थांवर टाकण्यात आल्याचा गंभीर आरोप महाराष्ट्र राज्य शिक्षण संस्था महामंडळाने केला आहे. त्यामुळे सीसीटीव्हीसाठी निधी द्या, अन्यथा आमच्या शाळांमधील परीक्षा केंद्र रद्द करा असा ठाम पवित्रा महामंडळाने घेतला असून, याबाबतचे निवेदन थेट राज्याच्या शिक्षण मंत्र्यांना देण्यात आले आहे.

दहावी व बारावीच्या परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरव्यवहारांवर आळा घालण्यासाठी परीक्षा केंद्र असलेल्या सर्व शाळांमध्ये

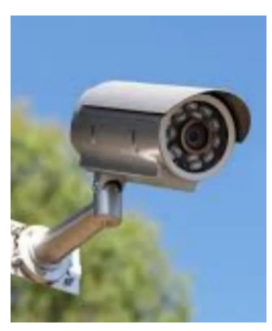

सीसीटीव्ही यंत्रणा बसवण्याच्या स्पष्ट सूचना शिक्षण विभागाने दिल्या आहेत. या निर्णयाचा उद्देश पारदर्शक व निर्भय परीक्षा प्रक्रिया राबवणे हा असला, तरी प्रत्यक्ष अंमलबजावणीच्या टप्प्यावर अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. विशेषतः सीसीटीव्ही बसवण्याचा खर्च नेमका कोणी करायचा? हा प्रश्न अद्याप अनुत्तरितच आहे.

या पार्श्वभूमीवर शिक्षण क्षेत्रातून तीव्र प्रतिक्रिया उमटत आहेत. अनेक शाळा ग्रामीण व दुर्गम भागात असून, तेथे आधीच मूलभूत सुविधांचा अभाव आहे. अशा परिस्थितीत प्रत्येक वर्गात सीसीटीव्ही कॅमेरे, रेकॉर्डिंग सिस्टीम, स्टोरेज, वीजपुरवठा आणि देखभाल यासाठी होणारा खर्च अत्यंत मोठा असल्याचे शाळा व्यवस्थापनांचे म्हणणे आहे. निधी उपलब्ध करून न देता केवळ आदेश देऊन शिक्षण विभाग आपल्या जबाबदारीतून मोकळा होत असल्याचा आरोप महामंडळाने केला आहे.

महामंडळाने स्पष्ट भूमिका मांडताना म्हटले आहे की, परीक्षा केंद्र असलेल्या शाळांमध्ये सीसीटीव्ही यंत्रणा बसवणे जर शासनाला अनिवार्य वाटत असेल, तर त्यासाठी आवश्यक आर्थिक तरतूद करणे ही शालेय शिक्षण विभागाचीच जबाबदारी आहे. अन्यथा निधीअभावी सीसीटीव्ही बसवणे शक्य न झाल्यास संबंधित शाळांचे परीक्षा केंद्रच रद्द करून इतर ठिकाणी शालांत परीक्षा घ्याव्यात, अशी मागणी करण्यात आली आहे. दरम्यान, शालेय शिक्षण विभागाकडून अद्याप यावर कोणताही ठोस तोडगा काढण्यात आलेला नाही. त्यामुळे परीक्षा जवळ येत असताना शाळा व्यवस्थापनांमध्ये संभ्रमाचे वातावरण आहे. सीसीटीव्हीचा खर्च स्वतः उचलायचा की परीक्षा केंद्र रद्द होण्याचा धोका पत्करायचा, अशा कात्रीत अनेक शाळा सापडल्या आहेत.

शिक्षण संस्था महामंडळाने सरकारने तातडीने यावर निर्णय घ्यावा, अन्यथा परीक्षा नियोजनावर त्याचा मोठा परिणाम होऊ शकतो, असा इशाराही दिला आहे. आता शासन या प्रश्नावर काय भूमिका घेते, याकडे संपूर्ण शिक्षण क्षेत्राचे लक्ष लागले आहे.

भंडारा ग्रामीण पोलीस चालक भरती २०१९

१. जैन धर्माचे पहिले तीर्थंकर कोण होते ?
१. महावीर २. वृषभदेव ३. वर्धमान ४. बाहुबली

२. बहुजन हिताय, बहुजन सुखाय' ही कोणाची शिकवण आहे ?
१. शंकराचार्य २. बुद्ध ३. महावीर ४. गुरु गोविंदसिंग

३. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा जन्म कोणत्या किल्ल्यावर झाला ?
१. तोरणा २. शिवनेरी ३. राजगड ४. रायगड

४. 'गुलामगिरी हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
१. पंडित नेहरू २. महात्मा फुले ३. डॉ. आंबेडकर ४. सावित्रीबाई फुले

५. डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी नागपूर येथे कोणत्या दिवशी बौद्ध धर्म स्वीकारला ?
१. ११ ऑक्टो. १९५६ २. १० ऑक्टो. १९५६ ३. १४ ऑक्टो.१९५६ ४. १३ ऑक्टो. १९५६

६. 'सुधारक' हे साप्ताहिक कोणी सुरु केले ?
१. लोकमान्य टिळक २. गोपाळ गणेश आगरकर ३. श्री. म. माटे ४. ना. म. जोशी

७. राजर्षी शाहू महाराज यांचे मूळ नाव काय ?
१. यशवंतराव २. बळवंतराव ३. मल्हारराव ४. दुसरा संभाजी

८. म. फुले यांनी हंटर कमिशन समोर कोणत्या विषयासंदर्भात साथ दिली ?
१. शेतकऱ्यांचे प्रश्न २. शिक्षण ३. पूरपिडीतांचे प्रश्न ४. कामगारांचे प्रश्न

९. महाराष्ट्रात जिल्हा परिषद व पंचायत समिती कायदा कोणत्या समितीनुसार अस्तित्वात आला?
१. वसंतदादा पाटील २. यशवंतराव चव्हाण ३. वसंतराव नाईक ४. यापैकी नही

१०. 'रेड क्रॉस' या संस्थेचे मुख्यालय कोठे आहे ?
१. जीनीव्हा २. हेलसिंकी ३. न्यूयॉर्क ४. पॅरिस

११. सानगडी किल्ला कोणत्या जिल्हयात आहे ?
१. गोंदिया २. वर्धा ३. गडचिरोली ४. भंडारा

१२. 'इंडिया अर्थात भारत हा राज्यांचा संघ असेल' हे भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या कलमामध्ये नमुद करण्यात आले आहे?
१. १ २. २ ३. ३ ४. ४

१३. खालीलपैकी यांची नवीन हवाई दल प्रमुख म्हणून निवड झाली आहे ?
१. एस. के. भदोरिया २. ए. के. सिंग ३. व्ही. आर. चौधरी ४. यापैकी नाही.

१४. भंडारा जिल्हयाचे स्त्री-पुरुष लिंग गुणोत्तर किती आहे ?
१. ९८२ २. ९९० ३. ९८१ ४. ९१०

१५. मँगनीज शुद्धीकरण कारखाना भंडारा जिल्ह्यातील कोणत्या तालुक्यात आहे ?
१. साकोली २. लखनौ ३. तुमसर ४. भंडारा

१६. अ) वीज गेली. ब) घरात दिवा लावला संयुक्त वाक्य तयार करा.
१. वीज गेली आणि घरात दिवा लावला.
२. जर वीज गेली तर घरात दिवा लावला.
३. जेव्हा बीज गेली तेव्हा घरात दिवा लावला.
४. वीज गेली म्हणून घरात दिवा लावला.

१७. पुढील वाक्प्रचाराचा अर्थाचा योग्य पर्याय निवडा. 'न्युनगंड असणे'
१. कमीपणाची भावना असणे. २. शहाणपणा असणे. ३. खूप आदर असणे. ४. मनात खूप प्रेम असणे.

१८. आग सोमेश्वरी, बंब रामेश्वरी यातील अलंकार ओळखा.
१. रुपक २. विरोधाभास ३. असंगती ४. व्याजोक्ती

१९. पुढीलपैकी देशी शब्द ओळखा.
१. कंबर २. सौदागर ३. फणस ४. ट्रेन

२०. गटात न बसणारा शब्द ओळखा.
१. दलाल २. भाकरी ३. चटणी ४. चपाती

२१. पुढील सामासिक शब्दाचा विग्रह ओळखा. चराचर
१. चर आणि अचर २. चरणात चरण असलेला ३. चरत असलेला ४. यापैकी नाही

२२. आमंत्रित च्या विरुद्ध शब्द कोणता ?
१. निमंत्रित २. अनाथ ३. अवजड ४. आगंतुक

२३. 'हाजीर तो वजीर' या म्हणीचा अर्थ ओळखा.
१. जो वेळेला हजर असतो तो वजीर होतो.
२. जो वेळेला हजर असतो त्याचा फायदा होतो.
३. वजीर वेळेवर हजेरी घेतो. ४. यापैकी नाही

२४. व्याकरणामध्ये लिंग याचा अर्थ काय ?
१. सामान्य रुप २. रुप ३. विभक्ती ४. खूण, चिन्ह

२५. आमचा आनंद चौपटीने वाढला. विशेषणाचा प्रकार ओळखा.
१. गणनावाचक विशेषण २. आवृत्तीवाचक विशेषण ३. सार्वनामिक विशेषण ४. संख्यावाचक विशेषण

२६. पुढीलपैकी मात्रावृत्त ओळखा.
१. हरिणी २. मंदाक्रांता ३. प्रणयप्रभा ४. पृथ्वी

२७. अर्ज, इनाम, मेहनत, मालक इ. शब्दांची परकीय भाषा कोणती ?
१. उर्दू २. पोर्तुगीज ३. अरबी ४. फारसी

२८. 'लोचन' या शब्दाला समानार्थी शब्द काय ?
१. नभ २. नथन ३. अनुज ४. सागर

२९. देव नाही असे मानणाऱ्या व्यक्तीस काय शब्द आहे?
१. कृतघ्न २. कृतज्ञ ३. आस्तिक ४. नास्तिक

३०. 'जिंकू किंवा मरू भारताच्या शत्रुला उध्वस्त करु' या वाक्यामध्ये कोणता रस आहे ?
१. वीररस २. सरसरस ३. शृंगाररस ४. करुणरस

३१. 'तीन रस्ते एकवटतात' त्या जागेला काय म्हणतात
१. तिठा २. तळ ३. तगाई ४. त्रिधा

३२. 'शिपायाकडून चोर पकडला गेला' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
१. कर्तरी २. कर्मणी ३. भावे ४. भावे कर्तरी

३३. स्वरांच्या बाबतीत अयोग्य विधान ओळख्या. (अ) स्वर म्हणजे उच्चार करणे (ब) स्वर म्हणजे नुसतेच सूर (क) स्वरोच्चाराच्या वेळी हवेचा मार्ग अडविलेला असतो. (ड) स्वर म्हणजे ध्वनी करणे.
१. विधान (अ) व (ब) २. विधान (ब) ३. विधान (क) ४. विधान (अ), (ब), (क)

३४. 'घोडा जलद पळतो' या वाक्यातील जलद या शब्दाची शब्दजाती ओळखा.
१. शब्दयोगी अव्यय २. विशेषण ३. क्रियाविशेषण अव्यय ४. नाम

३५. सुकन्या जुईपेक्षा उंच आहे. या वाक्यातील विभक्ती प्रत्यय ओळखा.
१. सप्तमी २. पंचमी ३. षष्ठी ४. संबोधन

३६. भंडारा जिल्हयाचा आर. टी. ओ. क्रमांक काय आहे ?
१. एमएच-३४ २. एमएच-३८ ३. एमएच-३५ ४. एमएच-३६

३७. खाली दिलेले वाहतुक चिन्ह काय दर्शविते. खारसश
१. वाहन वेगमर्यादा २. राष्ट्रीय वेगमर्यादा ३. राज्य वेगमर्यादा ४. यापैकी नाही

३८. खाली दिलेले वाहतुक चिन्ह काय दर्शविते. खारसश
१. थांबा २. हळुहळू जा ३. प्रवेश बंद ४. प्रवेश आहे

३९. खाली दिलेले वाहतुक चिन्ह काय दर्शविते? खारसश १. अपघातग्रस्त ठिकाण २. पार्किंग ३. रस्ताबंद ४. यापैकी नाही.

४०. .... हटी दुर्घटना घटी' घोषवाक्य पूर्ण करा.
१. नींद २. खोपडी ३. नजर ४. यापैकी नाही

४१. वाहनांमध्ये मागचे दिसण्यासाठी वापरले जाणारे आरसे कोणत्या स्वरूपाचे असतात.
१. गोलाकार २. सपाट ३. अंतर्वक्र ४. बहिर्वक्र

४२. खालीलपैकी भारतामध्ये कोणती बी. एस प्रणाली अत्याधुनिक आहे ?
१. बी. एस. ६ २. बी. एस. ४ ३. बी. एस. ८ ४. बी. एस. ५

४३. वाहन ताफ्यातील पायलट वाहनाचे काय काम असते ?
१. वाहनताफा नियोजित ठिकाणी पोहोचविणे
२. वाहनमार्गांची पाहणी करून मार्ग निश्चित करणे
३. वाहनताफ्याची हालचाल होण्यापूर्वी ताफ्यातील वाहनांची तपासणी करणे. ४. वरील सर्व

४४. मोटार वाहन कायदयानुसार कोणत्या बाबी बेकायदेशीर आहेत ?
१. मद्यपान करून वाहन चालविणे. २. दोन्ही बरोबर आहेत. ३. सीटबेल्टचा वापर करणे. ४. फक्त १ बरोबर आहे.

४५. वाहनाचे मायलेज कमी येण्याची काय कारणे आहेत ?
१. चुकीच्या पद्धतीने गियर बदलणे.
२. इंजिन ऑईल न बदलणे
३. वारंवार विनाकारण क्लचचा वापर करणे.
४. वरील सर्व

४६. रोड संकेताचे किती प्रकारात वर्गीकरण केले जाते ?
१. दोन २. तीन ३. चार ४. पाच

४७. भंडारा जिल्हयातून जाणाऱ्या राष्ट्रीय महामार्गाचा जुना कमांक काय ?
१. एनएच - ३६ २. एनएच - ६ ३. एनएच - १७ ४. एनएन - ४१

४८. छ.क१.ख. या संस्थेच्या नावाने पूर्ण रूप काय आहे ?
१. छरींळेपरश्र हळसहुरू रसशपलू
२. छरींळेपरश्र हळसहुरू रसशपलू ेष खपवळर
३. छरींळेपरश्र हळसहुरू खपीींळीींळेप
४. छरींळेपरश्र हळसहुरू रींहेिळीूं ेष खपवळर

४९. रातआंधळेपणा कोणत्या जीवनसत्वा अभावी होतो ?
१. अ २. ब ३. क ४. ड

५०. अमेरिकेत 'गदर' हे वृत्तपत्र'हे' यांनी सुरु केले ?
१. लाला लजपतराय २. मादाम कामा ३. लाला हरदयाळ ४. राजा राममोहनराय

५१. 'ट्रैफिक सिग्नल' या चित्रपटाचे दिग्दर्शक कोण आहेत ?
१. महेश मांजरेकर २. मधुर भांडारकर ३. आशुतोष गोवारीकर ४. कोकणा सेन

५२. वाहनचालकाने मद्यप्राशन केले आहे काय ? हे तपासण्यासाठी कोणते उपकरण वापरतात ?
१. इन्हेलर २. थर्मल गन ३. ग्रेथ अनालायझर ४. यापैकी नाही.

५३. लंडन येथे 'इंडिया हाऊसची' स्थापना कोणी केली?
१. शामजी कृष्णवर्मा २. गिरीधारीलाल शर्मा ३. हरगोविंद खुराणा ४. शामाप्रसाद मुखर्जी

५४. भारतीय संविधानातील कलम ३५२ हे कशाशी संबंधित आहे?
१. राष्ट्रीय आणीबाणी २. आर्थिक आणीबाणी ३. राष्ट्रपती नियुक्तीचे अधिकार ४. जम्मू काश्मीरची निर्मिती

५५. 'आर. बी. आय. ' चे शक्तीकांत दास हे कितवे गव्हर्नर आहेत ?
१. २३ वे २. २४ वे ३. २५ वे ४. २६ वे

५६. संत गाडगे बाबा यांचा जन्म कोणत्या दिवशी झाला ?
१. २० जानेवारी, १८८९ २. २३ फेब्रुवारी १८७६ ३. १२ डिसेंबर १८९१ ४. १४ नोव्हेंबर १८७५

५७. 'एक हेक्टर' म्हणजे किती चौ. मीटर ?
१. १००० २. १०० ३. १०००० ४. १०००००

५८. '१ पदम' म्हणजे एकावर किती शून्य ?
१. १० २. १२ ३. १४ ४. ९

५९. ०.२ + ०.०२ + ०.००२ + ०.०००२ = ?
१. ०.२२२२ २. २.२२२२ ३. २२.२२ ४. ०.००००२२

६०. एक आगगाडी ५४ किमी प्रतितास प्रवास करताना एक झाड ७ सेकंदात ओलांडते तर त्या गाडीची लांबी किती मीटर आहे ?
१. ३७८ २. २१० ३. १२० ४. १०५

६१. दोन संख्यांचा गुणाकार १४४० आहे. त्यांच मसावि १२ आहे तर लसावि किती ?
१. ११२ २. १२० ३. १०० ४. ११०

६२. मीनाजवळील १३०० रुपये रक्कम १० टक्के दराने किती वर्षात चारपट होईल ?
१. ३० २. ४० ३. २५ ४. २०

६३. खालीलपैकी कोणत्या संख्येला ९ ने पूर्ण भाग जात नाही ?
१. ३३३ २. ९३६ ३. ५४९ ४. ९१०

६४. १० विदयार्थी १० प्रकल्प १० दिवसात पूर्ण करतात, तर १ प्रकल्प १ विदयार्थी किती दिवसात पूर्ण करील ?
१. १० २. १ ३. १४ ४. ५

६५. एका चौरसाची परिमिती ८४ सेमी आहे. तर त्या चौरसाचे क्षेत्रफळ किती असेल ?
१. ४४१ चौ. सेमी. २. ४४० चौ. सेमी. ३. ४४२ चौ. सेमी. ४. ४४५ चौ. सेमी.

६६. ७ वा वर्ग आणि १३ चा घन यांची बेरीज किती ?
१. २२४४ २. २१४२ ३. २२४८ ४. २२४६

६७. एका वर्तुळाची त्रिज्या ७ सेमी असल्यास त्याचे क्षेत्रफळ किती असेल ?
१. १५४ चौ. सेमी २. १६८ चौ. सेमी ३. १५५ चौ. सेमी ४. १८८ चौ. सेमी

६८. एका वर्गातील ३९ मुलांचे सरासरी वय १७ वर्षे आहे. त्यात वर्गशिक्षकाचे वय मिळविल्यास त्यांच्या वयाची सरासरी १८ वर्ष होते, तर वर्गशिक्षकाचे वय किती ?
१. ५७ २. ४१ ३. ५० ४. ५२

६९. (२५ ÷ ३) - (७० - १२) =?
१. १२ २. १३ ३. २७ ४. १७

७०. भाऊ व बहिण यांच्या वयाचे गुणोत्तर १:३ आहे. बहिणीचे वय ३० वर्षे असेल तर भावाचे वय किती असेल?
१. २४ २. २५ ३. १० ४. ३०

७१. २५ , ७५ , १०० या संख्येचा ल.सा.वि. काढा.
१. ३०० २. ४०० ३. ३५० ४. ४५०

७२. संजयचा पगार १० टक्क्यांनी कमी केला. पुन्हा काही दिवसांनी पगारात १० टक्के घट केली तर त्याच्या मुळ पगारात शेकडा किती घट झाली ?
१. - १९ टक्के २. १९ टक्के ३. २० टक्के ४. - २० टक्के

७३. ४९१३ या संख्येचे घनमूळ किती ?
१. १३ २. १८ ३. २१ ४. यापैकी नाही

७४. टोकीयो ऑलिम्पीक - २०२१ मध्ये भारताला मिळालेली एकूण पदके आणि भारताचे पदतालीकेतील स्थान याबद्दल खालील पैकी योग्य पर्याय निवडा.
१. ७ पदके, ४८ वे स्थान २. ६ पदके, ४८ वे स्थान ३. ७ पदके, ४९ वे स्थान ४. ७ पदके, ४७ वे स्थान

७५. 'आयर्न डोम एअर डिफेन्स सिस्टम' या १०० अग्निबाण हवेत नष्ट करणाऱ्या प्रणालीचा कोणत्या देशाने अलीकडे वापर केला ?
१. चीन २. अमेरिका ३. उत्तर कोरिया ४. इस्त्राईल

७६. खालीलपैकी विजोड पद ओळखा.
१. दुरावा २. स्नेह ३. मैत्री ४. जवळीक

७७. ० ते ९ या अंकाऐवजी अक्षरे वापरून सोबतची वजाबाकी करून दाखवली आहे. तर उ-ठढ या शब्दासाठी पुढीलपैकी कोणती संख्या असू शकेल ? उ-ठ -ठ ढ २२२
१. ९७५१ २. ६४२१ ३. ७५३१ ४. ८५३१

७८. एक सांकेतिक भाषेत झङ-ढज हा शब्द ३५२०४ असा लिहितात, तर ०४३ हा संकेत कोणत्या शब्दासाठी असेल ?
१. झढज २. ढजझ ३. झडज ४. झजढ

७९. जर ऊइ : थदध असेल तर खक्क्ष : ?
१. ठडढ २. डढठ ३. ढडठ ४. ठढड

८०. -उए : १३५ तर ङजट : ?
१. १२१५१६ २. १२१४१६ ३. १२१५१७ ४. १८१५१७

८१. ७२०, १४४, ३६, १२, ६,
१. २ २. ४ ३. ८ ४. ६

८२. खुर्चीला टेबल म्हटले, टेबलाला पेन म्हटले पेनाला वही म्हटले, वहीला पुस्तक म्हटले तर बसण्यासाठी कशाचा वापर कराल ?
१. खुर्ची २. टेबल ३. पेन ४. वही

८३. हौसाबाई सदुच्या सासुबाई आहेत, तर सदुची मुलगी हौसाबाईच्या मुलाची कोण ?
१. पुतणी २. भाची ३. मुलगी ४. नात

८४. (अ) दोन दिवसापूर्वी पाऊस पडला. (ब) परवा बुधवार आहे. वरील दोन्ही विधाने खरी मानली तर पुढीलपैकी कोणते विधान निश्चित बरोबर आहे.
१. काल गुरुवार होता. २. सोमवारी पाऊस पडला. ३. उद्या पाऊस पडेल. ४. शनिवारी पाऊस पडला.

८५. खाली दिलेल्या अक्षरगटापैकी विसंगत अक्षरगट ओळखा.
१. इएक्ष २. ऋाचझ ३. ढथनउ ४. काचज

८६. संख्यामालिका पूर्ण करा. २, ५, १०, १७, २६, ...?
१. ३७ २. ३८ ३. ५० ४. ४८

८७. सान्हवीचा जन्म सन २०२० मध्ये भारतीय स्वातंत्र्यदिनाच्या दिवशी झाला असुन त्या दिवशी शनिवार होता. तर सान्हवीचा या वर्षांचा वाढदिवस कोणत्या वारी आला होता ?
१. शुक्रवार २. सोमवार ३. रविवार ४. मंगळवार

८८. खालील मालिकेतील काही अक्षरे गाळलेली आहेत दिलेल्या पर्यायांमधुन अक्षरांचा कोणता गट गाळलेल्या जागी येऊ शकतो ते सांगा. रललररलररलरलल
१. रललर २. रलरल ३. रललल ४. लररल

८९. आज सकाळी मी उगवत्या सूर्याला नमस्कार करून त्या दिशेने सरळ ६ पावले चालल्यावर मी माझ्या उजवीकडे वळून मी ८ पावले चाललो. तेथुन पुन्हा उजवीकडे वळुन मी हनुमानमूर्तीच्या पाया पडलो तर मी माझे मूळ जागेपासून किती अंतरावर उभा आहे व हनुमानाचे मुख कोणत्या दिशेस आहे.
१. १० पावले, पूर्वेस २. १४ पावले पश्चिमेस ३. २ पावले, दक्षिणेस ४. ८ पावले उत्तरेस

९०. १२८ ९२७ या तीन अंकी दोन संख्यांचा गुणाकार पुढीलपैकी कोणता?
१. ११८५५६ २. ११७६६६ ३. ११८६५६ ४. ११७६५६

९१. एका स्पर्धेत भाग घेण्यासाठी ११ खेळाडू मैदानात उभे आहेत. प्रत्येक खेळाडूने परिचय करून देताना राहिलेल्या सर्व खेळाडूंशी एकेकदा हस्तांदोल केले, तर एकुण किती हस्तांदोलने होतील ?
१. १२१ २. २२ ३. ११० ४. ५५

९२. ५ बगळे ५ मासे ५ मिनिटात खातात तर एक बगळा १ मासा किती मिनिटात खाईल ?
१. १ मिनिटात २. ५ मिनिटात ३. ०१ मिनिटात ४. यापैकी नाही

९३. संख्यामालिकेतील चुकीचे पद ओळखा. १७, ५१, १०२, ३०६, ६१२, १२२४, ३६७२
१. १२२४ २. ६१ ३. १०२ ४. ३६७२

९४. एका शाळेत ३३ मुलांच्या रांगेत वरद मध्यभागी उभा आहे. त्याचा मित्र शाश्वत हा शेवटुन चौथ्या क्रमांकावर उभा आहे. तर वरद व शाश्वत यांच्यामध्ये किती मुले आहेत.
१. १२ २. २९ ३. १७ ४. ११

९५. मायरा ही सियापेक्षा कमी उंच आहे. सोनाक्षी ही सियापेक्षा अधिक उंच आहे. नुझत ही सर्वात उंच आहे तर सर्वात ठेंगणी कोण आहे.
१. मायरा २. नुझत ३. सोनाक्षी ४. सिया

९६. भारत व म्यानमार यांच्यातील सिमा किती लांबीची आहे ?
१. १७१२ किमी २. १६९३ किमी ३. १६४३ किमी ४. १७२९ किमी

९७. कुकची सामुद्रधनी कोणत्या खंडात आहे ?
१. ऑस्ट्रेलिया २. आशिया ३. युरोप ४. आफ्रिका

९८. निती आयोगाचे विस्तारित रुप काय ?
१. नॅशनल इन्स्टिट्यूट फॉर ट्रान्सफॉरमिंग इंडिया
२. नॅशनल इन्स्टिट्युट ऑफ टेक्नॉलॉजी इन इंडिया
३. नॅशनल इन्स्टिट्युट ऑफ टेक्नॉलॉजी न्ड इंजिनियरींग
४. यापैकी नाही.

९९. जिभेच्या शेडयांवर पुढचा भाग कोणती चव ओळखता येते?
१. गोड २. कडू ३. खारट ४. आंबट

१००. युरिया खतामध्ये नत्राचे प्रमाण किती असते?
१. ७८ २. ५० ३. ४६ ४. ३३

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तरे-	१७.१	३४.३	५१.२	६८.१	८५.४
१.२	१८.३	३५.२	५२.३	६९.४	८६.१
२.२	१९.१	३६.४	५३.१	७०.३	८७.३
३.२	२०.१	३७.२	५४.१	७१.१	८८.१
४.२	२१.१	३८.३	५५.३	७२.२	८९.१
५.३	२२.४	३९.१	५६.२	७३.४	९०.३
६.२	२३.२	४०.३	५७.३	७४.१	९१.४
७.१	२४.४	४१.४	५८.२	७५.४	९२.२
८.२	२५.२	४२.१	५९.१	७६.१	९३.१
९.३	२६.३	४३.४	६०.४	७७.३	९४.१
१०.१	२७.३	४४.४	६१.२	७८.२	९५.१
११.४	२८.२	४५.४	६२.१	७९.१	९६.३
१२.१	२९.४	४६.२	६३.४	८०.३	९७.१
१३.३	३०.१	४७.२	६४.१	८१.४	९८.१
१४.१	३१.१	४८.४	६५.१	८२.२	९९.१
१५.३	३२.२	४९.१	६६.४	८३.४	१००.३
१६.१	३३.३	५०.३	६७.१	८४.४	

MPSC राज्य (पूर्व) परिक्षा प्रश्न सराव पेपर

१. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीला पाठिंबा म्हणून कोणी केंद्र सरकारच्या अर्थमंत्री पदाचा राजीनामा दिला ?
१. यशवंतराव चव्हाण २. बाळासाहेब खेर
३. सी. डी. देशमुख ४. के. एम.पन्निकर

२. १९६२ साली जेंव्हा चीनने भारतावर आक्रमण केले तेव्हा भारताचे संरक्षण मंत्री कोण होते ? आणखी शोधा शिक्षण माझी नोकरी Majhi Naukri इंजिनियर नोकरी चालू घडामोडी शास्त्रज्ञ नोकरी इंग्रजी व्याकरण अभ्यासक्रम दिनविशेष माहिती माझी नोकरी पोर्टल निकाल जाहीर
१. जवाहरलाल नेहरु २. पी. सीतारामय्या
३. कृष्णा मेनन ४. अरुण मेहता

३. कोणती जोड़ी चुकीची आहे ?
१. सावित्रीबाई फुले – सुबोध रत्नाकर
२. पंडिता रमाबाई – दि हाय कास्ट हिंदू वूमन
३. विठ्ठल रामजी शिंदे – आठवणी व अनुभव
४. शाहू महाराज – हिंदू कोड बिल

४. वेद हे अपौरुषेय नसून आर्यांनी त्यांची निर्मिती केली आहे'', असा विचार मांडणारे विचारवंत कोण ?
१. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर २. विठ्ठल रामजी शिंदे
३. महात्मा जोतीबा फुले ४. शाहू महाराज

५. स्त्री मुक्ती संदर्भात खालीलपैकी कोणी कार्य केले नाही ?
१. म. गो. रानडे २. गो. ग. आगरकर ३. धों. के. कर्वे
४. वरीलपैकी एकही पर्याय बरोबर नाही

६. 'पंचशील' वर सर्व प्रथम सही करणारे दोन देश कोणते ?
१. भारत व फ्रान्स २. भारत व इंग्लंड
३. भारत व जपान ४. भारत व चीन

७. १८५७ च्या उठावास स्वातंत्र्ययुद्ध' असे कोणी संबोधिले ?
१. प्रा. न. र. फाटक २. पी. ई. रॉबर्ट्स
३. डॉ. आर. सी. मुजूमदार ४. वि. दा. सावरकर

८. कोणत्या कायद्याने मुस्लिमांसाठी स्वतंत्र मतदारसंघाची निर्मिती केली ?
१. १८१३ च्या सनदी कायद्याने
२. १९०९ च्या मोर्ले–मिन्टो सुधारणा
३. १९१९ च्या मॉन्टेग्यू चेम्सफोर्ड सुधारणा
४. १९३५ च्या भारत सुधारणा कायद्याने

९. जागतिक शांतता व आंतरराष्ट्रीय सहकार्य यासाठी भारताने कोणत्या तत्त्वांचा पुरस्कार केला ?
१. सर्व धर्म समभाव २. अलिप्ततावाद
३. पंचशील ४. निशस्त्रीकरण

१०. महादेव गोविंद रानडे यांच्या संदर्भात पुढील विधाने पहा : अ) त्यांच्यावर संत तुकारामांचा प्रभाव होता. ब) त्यांनी ब–याच संस्था स्थापन केल्या. क) ते मवाळ प्रवाहाचे होते. ड) त्यांनी प्रौढ़ शिक्षण व पुनर्विवाहाचा पुरस्कार केला.
१. ब व क बरोबर २. अ, ब, क बरोबर
३. ब, क, ड बरोबर ४. सर्व बरोबर

११. बहिष्कार हे अस्त्र पराकाष्ठेचा उपाय म्हणून राखून ठेवावे' असे कोणाचे मत होते ?
१. महादेव गोविंद रानडे २. गोपाळ कृष्ण गोखले
३. फिरोझशहा मेहता ४. दादाभाई नौरोजी

१२. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?
१. रयत शिक्षण संस्था – कर्मवीर भाऊराव पाटील
२. जागरूक – वालचंद कोठारी
३. दिन मित्र – मुकुंदराव पाटील
४. मराठा लीग – सयाजीराव गायकवाड

१३. हिमालयातील नद्यांच्या संदर्भात खाली दिलेल्या विधानांचा विचार करा. अ) त्यांची झीज करण्याची क्षमता प्रचंड आहे. ब) त्या नद्या बारमाही आहेत. क) या नद्यांनी मोठ्या प्रमाणात 'घळ्यांची निर्मिती केलेली नाही. ड) बहुतेक नद्यांचा उगम हिमालयाच्या वरच्या भागात आहे. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने चुकीची आहेत ?
१. फक्त अ, ब २. फक्त क
३. अ, ब, क, ड ४. अ, ब, ड

१५. हिंदी महासागरात विषुववृत्ताजवळ स्थित असलेल्या कमी दाबाच्या विस्तीर्ण पट्यास काय नाव आहे ?
१. आंतर–उष्णकंटीबंधीय केंद्रीभवन पट्टा
२. पश्चिमी जेटस्ट्रीम
३. विषुववृत्तीय कमी दाब पट्टा
४. यापैकी नाही

१७. वाळू मिश्रित 'लोम' प्रकाराची मृदा कोणत्या पिकासाठी उपयुक्त असते ?
१. ज्वारी २. नाचणी ३. तांदूळ ४. चहा

१८. भारतातील एकूण वनक्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र कोणत्या वनांनी व्यापलेले आहे ?
१. विषुववृत्तीय आई पानझडी वने
२. विषुववृत्तीय कोरडी हरित वने
३. विषुववृत्तीय कोरडी पानझडी वने
४. विषुववृत्तीय अर्ध–हरित वने

१९. महाराष्ट्रात जिल्हा परिषदेची स्थायी समिती सर्वाधिक महत्त्वाची ठरते कारण_ .
१. समिती अधिनियमानुसार गठित झालेली असते.
२. समितीत जिल्हा परिषदेच्या प्रभावशाली सदस्यांचा समावेश असतो. ३. जिल्हा परिषदेचा अध्यक्ष समितीचा पदसिद्ध सभापती असतो आणि इतर समित्यांचे सभापती हे पदसिद्ध सदस्य असतात. ४. जिल्हा परिषदेचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी हा समितीचा सचिव असतो.

२०. महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी कायदा_ .
१. प्रत्येक आर्थिक वर्षात ग्रामीण भागातील अकुशल प्रौढ व्यक्तींना किमान १०० दिवस काम उपलब्ध करून देण्याची हमी देतो. २. ग्रामीण भागातील प्रत्येक प्रौढ व्यक्तीला रोजगार उपलब्ध करून देतो. ३. शहरी भागातील अकुशल कामगारांना किमान वेतनाची हमी देतो. ४. वरील सर्व.

२१. महाराष्ट्रात जमीनीचा रेकॉर्ड, जमीन महसूल व जमीन सुधारणा यासंबंधीची मूलभूत माहिती उपलब्ध करून देणारा शासकीय कर्मचारी कोण ?
१. तहसीलदार २. ग्रामसेवक ३. तलाठी ४. पोलीस पाटील

२२. पुढील विधाने विचारात घ्या :
१) म. लोक सेवा आयोगाची स्थापना १–५–१९६० ला झाली. २) मुंबई लो.से.आ. पूर्वी मुंबई व गुजरात राज्यांसाठी होते. ३) आयोगाचे मूळ मुंबई व सिंध साठीच्या आयोगात आहे. ४) कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
१. केवळ १ २. १ व २ ३. १ व ३ ४. १, २ व ३

२३. भारतीय प्रशासनामध्ये सनदी सेवकांच्या भरतीसाठी खुल्यास्पर्धेचे तत्त्व सर्वप्रथम कोणत्या कायद्यानुसार स्वीकारले गेले ?
१. रेग्यूलेटींग ॲक्ट १७७३ २. चार्टर ॲक्ट १८३३
३. चार्टर ॲक्ट १८५३ ४. इंडीयन कौन्सील ॲक्ट १८६१

२४. भारतीय राज्यघटनेतील व्यक्तीच्या मूलभूत कर्तव्याची तरतूद कोणत्या देशाच्या राज्यघटनेवरून घेण्यात आली आहे ?
१. फ्रान्स २. यु.एस.ए. ३. यु.एस.एस.आर. ४. यु.के

२५. भारत सरकार अधिनियम, १९३५ मधील 'सूचनापत्राचा' समावेश १९५० च्या भारतीय संविधानात कसा केला आहे ?
१. मूलभूत हक्क २. राज्यनीतीची मार्गदर्शक तत्त्वे
३. मूलभूत कर्तव्ये ४. केंद्र सूची

२६. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ? a) गुजरातमध्ये स्थानिक संस्थांमध्ये मतदान सक्तीचे केले आहे. b) गुजरात हे देशातील दुसरे राज्य आहे ज्यात स्थानिक निवडणुकांत मतदान सक्तीचे केले आहे.
१. फक्त a २. फक्त b
३. a आणि ल ४. a व b दोन्ही नाहीत

२७. खालील समित्या त्यांच्या गठीत क्रमानुसार लावा. a) जी. व्हि. के. राव समिती b) बलवंतराय मेहता समिती c) अशोक मेहता समिती d) के. संथनम समिती
१. b - c - d -a २. b - a - d - c
३. b -a - c -d ४. b - d - c - a

२८. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ? a) कलम २४३–० पंचायतींच्या निर्वाचन बाबीत न्यायालयाच्या हस्तक्षेपास रोख लावते b) कोणत्याही पंचायतीच्या निवडणुकीच्या वैधतेला आव्हान केवळ राज्याच्या विधिमंडळाच्या तरतूदीनुसार निवडणूक याचिके द्वारा केले जाऊ शकते
१. फक्त a २. फक्त b ३. a व b ४. a व b दोन्ही नाही

२९. संसदेचा सदस्य जर संसदेच्या दुस–या सदनात बसलेला आढळला तर त्याला/तिला किती दंड भरावा लागतो ?
१. १००० २. २५०० ३. ५००० ४. a व b दोन्ही नाही

३०. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?
a) पंचायतीमध्ये, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींसाठी आरक्षित जागा आहेत परंतु महिलांसाठी नाहीत b) विसर्जित झाल्यावर निवडून आलेल्या पंचायतीला पूर्ण कार्यकाल उपभोगता येत नाही फक्त उर्वरित कालच उपभोगता येतो.
१. फक्त a २. फक्त b
३. a आणि b ४. a व b दोन्ही नाही

३१. इसवी सनाच्या कुठल्या शतकात आयमॅक न्यूटनने त्याचे गतीविषयक तीन नियम मांडलेत ?
१. १६ वे शतक २. १७ वे शतक
३. १८ वे शतक ४. १९ वे शतक

३२. प्रकाशाचे अस्तित्त्व ज्या सूक्ष्म कणांमुळे तयार होते त्या कणांना काय म्हणतात ?
१. इलेक्ट्रॉन २. पॉझीट्रॉन ३. फोटॉन ४. प्रोटॉन

३३. १९४५ मध्ये जपानमधील हिरोशिमा आणि नागासाकी ह्यावर टाकलेल्या अणुबाँबमध्ये कोणते अणु इंधन (nuclear fuel) **वापरले होते ?**
१. फक्त युरेनियम २. फक्त प्लूटोनियम
३. फक्त रेडियम ४. युरेनियम आणि प्लूटोनियम

३४. आपल्या पृथ्वीच्या सभोवती असलेल्या ओझोन (Ozone) **आवरणाचा अवक्षय** (depletion) **झाल्याने, खालीलपैकी कोणत्या विकिरणाची प्रकाशन वृद्धि** (exposure) **वाढते ?**
१. अल्ट्रा व्हायोलेट रेडीएशन २. इन्फारेड रेडीएशन
३. दृश्य विकिरण ४. मायक्रोवेव्ह रेडीएशन

३५. फ्रेन्च शास्त्रज्ञ मेरी क्युरी (Curie) **ह्यांनी खालीलपैकी कोणत्या किरणोत्सर्गी पदार्थाचा शोध लावला ?**
१. युरेनियम २. रेडियम ३. थोरीयम ४. प्लूटोनियम

३६. आधुनिक वैद्यकीय प्रतिमा तंत्रातील (Medical Imaging) **सीटी स्कॅन** (CT Scan) **पद्धतीत खालीलपैकी कोणते विकिरण वापरले जाते ?**
१. अल्फा विकिरण २. ध्वनि तरंग
३. द (क्ष) विकिरण ४. माईक्रोवेव विकिरण

३७. पृथ्वीभोवती फिरणा–या उपग्रहाच्या बाबतीत पुढीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?
१) तो मुक्तपतन होणारा पदार्थ आहे २) त्याला त्वरण नसते ३) तो स्थिर गतीने फिरतो
४) त्यावर कार्य करणा–या बलाने झालेले कार्य शून्य असते
१. फक्त १ २. १ व ३ ३. २ व ३ ४. २ व ४

३८. नुकतेच प्रक्षेपित झालेल्या अग्नी–त ह्या क्षेपणास्त्रचा विकास भारतातील कोणत्या विज्ञान संस्थेने केला ?
१. इस्रो २. डीआरडीओ ३. सीएसआयआर ४. बीएआरसी

३९. कोणत्या शास्त्रज्ञाच्या सिद्धांताने रूढ (classical) **भौतिकीतून आधुनिक भौतिकीत संक्रमण** (transition) **झाले ?**
१. आयझंक न्यूटन २. सी. व्ही. रामन
३. एच. जे. भाभा ४. मॅक्स प्लँक

४०. खालीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञाने हा सिद्धांत मांडला की सूर्य हा आपल्या सूर्यमालिकेच्या केन्द्रस्थानी आहे ?
१. कोपरनिकस २. न्यूटन ३. गॅलिलिओ ४. रुदरफोर्ड

४१. भारतातील पहिले अणुऊर्जा संयंत्र १९६३ मध्ये उभारले गेले. १९६३ ते २०११ ह्या काळात भारतात उभारण्यात आलेल्या एकूण अणुऊर्जा संयंत्रांची (nuclear power plants) **संख्या सुमारे किती आहे ?**
१. दहा २. वीस ३. तीस ४. चाळीस

४२. जगात निर्माण होणा–या विद्युत ऊर्जेपैकी किती टक्के विद्युत ऊर्जा अणु ऊर्जा संयंत्रातून (nuclear power plants) **निर्माण होते ?** (सुमारे टक्केवारी द्या)
१. सुमारे ५०% २. सुमारे २५%
३. सुमारे १३% ४. सुमारे ३%

४३. भारतात जन्मलेल्या कोणत्या भौतिक शास्त्रज्ञाला त्याच्या ता–यांची रचना आणि विकास क्रम ह्या विषयावरील संशोधना करता नोबेल पारितोषिक देण्यात आले ?
१. सी. व्ही. रामन २. अमर्त्य सेन
३. मेघनाद सहा ४. एस. चंद्रशेखर

४४. ज्या तंत्रज्ञानातील तज्ञ व्यक्तीने १९८४ नंतर भारतातील टेलिफोनच्या दळणवळणात क्रांति घडवून आणली त्यांचे नांव काय ?
१. विक्रम साराभाई २. सॅम पित्रोदा
३. राजा रामण्णा ४. माधवन नायर

४५. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ रीमोट सेन्सींग (Indian Institute of Remote Sensing) **ही संस्था कोणत्या व्यापक संस्थेचा भाग आहे ?**
१. ISRO २. GST ३. D-E ४. CSIR

४६. भारताच्या इस्रो (ISRO) **संस्थेने प्रक्षेपित केलेल्या इनसँट** (INS-T) **ह्या भूस्थिर उपग्रहामुळे खालीलपैकी कोणती सुधारणा झाली आहे ?**
१. भूगर्भ पाहणी २. हायवे यंत्रणा
३. बिनतारी दळणवळण यंत्रणा ४. नद्यांची यंत्रणा

४७. भारताच्या अणुऊर्जेच्या भविष्यातील योजने करता लागणारे एक अणुइंधन (nuclear fuel) **भारताच्या समुद्र किनाराच्या मोनाझाईट वाळूत सापडते. ह्या अणुइंधनाचे नांव काय आहे ?**
१. युरेनियम २. थोरीयम ३. प्लूटोनियम ४. रेडियम

४८. ऊर्जा निर्माण करता येत नाही अथवा नष्ट ही करता येत नाही परंतु एका प्रकारच्या ऊर्जेचे रूपांतर दुसच्या प्रकारच्या ऊर्जेत होते हा थर्मोडायनॅमिक्सचा कोणता नियम आहे ?
१. तिसरा नियम २. पहिला नियम
३. शून्यवा नियम ४. दुसरा नियम

४९. सेंटीग्रेड व फॅरनहीट स्केल तापमान कोणत्या तापमानासाठी सारखेच असते ?
१. – ४० २. – १०० ३. – ३२ ४. + २७३

५०. जर धातूला उष्णता दिली तर त्याचे तापमानात काय होते ?
१. सतत वाढते २. सतत कमी होते
३. स्थिर राहू शकते ४. वाढते किंवा स्थिर राहते

५१. वनस्पती किंवा प्राणी यांचे आंरभीचे वय शोधण्यासाठी खालीलपैकी कोणता कार्बन आयसोटोप वापरतात ?
१. C - 14 २. C - 12 ३. C - 13
४. यापैकी एकही नाही

५३. स्थिर हवेत तरंगाचे प्रसरण होत असताना पुढीलपैकी कोणती राशी कमी होते ?
१. आयाम २. दोलनकाल ३. वारंवारता ४. चाल

५४. गवत–नाकतोडा–बेडूक–साप–गरुड या अन्नसाखळीस काय म्हणतात ?
१. दलदलीची परिसंस्था २. गवताळ परिसंस्था
३. कृषी परिसंस्था ४. अरण्य परिसंस्था

५५. लोखंडाचा सर्वात शुद्ध प्रकार_ हा आहे.
१. कास्ट आयर्न २. रॉट आयर्न ३. स्टील ४. स्टेनलेस स्टील

५६. खालीलपैकी कोणते धातू नैसर्गिकरित्या स्वतंत्र व मूळ स्थितीमध्ये आढळतात ?
१. Mg, Ca २. Ni, Zn ३. Fe, -I ४. Pt, -u

५७. जपानमध्ये आढळलेला मिनामाता रोग_ मुळे झाला.
१. अर्सेनिक (-s) विषबाधा २. कॅडमियम (Cd) विषबाधा ३. लिड (Pb) विषबाधा ४. पारा (Hg) विषबाधा

५८. पुढीलपैकी कोणते/कोणती विधान/ने सत्य आहे / त ?
१) गुरुत्वबल हे फक्त आकर्षण बल आहे.
२) केंद्रकीय बल हे आकर्षण बल व प्रतिकर्षण बल असू शकते.
३) स्थिरविद्युत बल हे आकर्षण व प्रतिकर्षण बल असू शकते.
४) गुरुत्व बल हे फक्त प्रतिकर्षण बल असते.
१. फक्त ४ २. २ व ३ ३. १ व ३ ४. २ व ४

५९. समुद्र सपाटीला हवेचा भार किती असतो ?
१. ७६ से.मी. २. २९.९ इंच
३. १०१३.२ मिलीबार ४. वरीलपैकी सर्व

६०. खालीलपैकी कोणत्या शास्त्रज्ञास भौतिकशास्त्राचे नोबेल पारितोषिक मिळाले नाही ?
१. निल बोर २. आईनस्टाईन
३. जगदीशचंद्र बोस ४. सी. व्ही. रामन्

६१. अलिकडच्या काळात भारतीय निर्यातीमध्ये कोणत्या वस्तूंची वेगाने वाढ झाली आहे ?
१. साखर व कापूस २. सोने व चांदी
३. चहा व कॉफी ४. इलेक्ट्रानिक वस्तू व सॉफ्टवेअर

६२. प्रा. हाशमी समितीच्या शिफारशीद्वारे सुवर्णजयंती ग्राम रोजगार योजनेत खालीलपैकी कोणत्या कार्यक्रमाचा समावेश केला नाही ?
१. कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम
२. भारत निर्माण कार्यक्रम
३. गंगा कल्याण योजना ४. दशलक्ष विहिरी योजना

६३. भारतात कर आकरणीकरिता कोणत्या कर पद्धतीचा अवलंब केला जातो ?
१. प्रमाणशीर कर (Proportional taxes)
२. पुरोगामी कर (Progressive taxes)
३. प्रतिगामी कर (Regressive taxes)
४. अधोगामी कर (Degressive taxes)

६४. विशेष कर (special taxes) **खालीलपैकी कशावर लावला जातो ?**
१. वस्तूंच्या आकारावर २. वस्तूंच्या वजनावर
३. वस्तूंच्या गुण व दर्जावर ४. वस्तूंच्या आकार व वजनावर

६५. सार्वजनिक उपक्रमांच्या अंकेक्षणाचा खालीलपैकी कोणता एक प्रकार नाही ?
१. सरकारी विभागाचे अंकेक्षण
२. सरकारी वैधानिक महामंडळाचे अंकेक्षण
३. सहकारी संस्थाचे अंकेक्षण
४. सरकारी प्रमंडळाचे अंकेक्षण

६६. भारत सरकारच्या शेतकी किंमत आयोगाचे (-gricultural Prices Commission) **प्रमुख उद्दिष्ट्य कोणते आहे ?**
१. समतोल किंमत रचना २. समन्वित किंमत रचना
३. वरील पर्याय क्रं. १ व २ ४. वरीलपैकी कोणतेही नाही

६७. आर्थिक सुधारणोत्तर काळामध्ये आयात–निर्यात धोरणाची प्रमुख वैशिष्ट्ये कोणती होती ?
१. परकीय चलनाची बचत व स्वदेशी उत्पादन
२. मुक्त आयात–निर्यात धोरण व आयात जकात रचनेचे सुसूत्रीकरण ३. स्वयंपूर्णता वे आयात पर्यायीकरण
४. वरीलपैकी कोणतेही नाही

६८. १९९१ ते २००४ या काळात भारतीय आयात रचनेमध्ये कोणता बदल झाला ?
१. पेट्रोल, वंगण व अशुद्ध तेलाची आयात मागणी घसरली
२. खाद्यतेल, कडधान्ये, साखर इत्यादी वस्तूंची आयात वाढली
३. लोखंड व पोलादाच्या आयातीत घट
४. वरीलपैकी कोणताही नाही

६९. खालीलपैकी कोणता बदल हा भारतीय विदेश व्यापाराच्या दिशेतील नाही ?
१. भारतीय परकीय व्यापारातील इंग्लडचा कमी वाटा
२. जपान आणि ऑस्ट्रेलिया ह्या देशांबरोबरील भारताच्या व्यापारात घट ३. आशियाई व आफ्रिकी देशांशी भारताच्या परकीय व्यापारात वाढ ४. लोखंड व पोलाद आयातीमधील घट

७०. खालीलपैकी कोणत्या धोरणाला 'सप्तरंगी क्रांती' असे संबोधले जाते ?
१. लोकसंख्या धोरण २. नव औद्योगिक धोरण
३. नव कृषि धोरण ४. नव बँक धोरण

७१. अंकेक्षण व मूल्यांकनाची समस्या खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्राशी निगडित आहे ?
१. खाजगी क्षेत्रातील उद्योग २. सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योग ३. संयुक्त क्षेत्र ४. तृत्तीय क्षेत्र

७२. सन् २००८–०९ मधील उपभोक्ता किंमत निर्देशांकातील तीव्र वाढ कोणत्या कारणामुळे झाली होती ?
१. पैशाच्या पुरवठ्यातील घट
२. विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणुकीतील जलद घट
३. गहू, तांदूळ व डाळी यासारख्या अन्नधान्याच्या किंमतीतील तीव्र वाढ ४. उत्पादनाच्या तंत्रामधील सुधारणा

७३. खालीलपैकी कोणते (२००२–०७) आयात–निर्यात धोरणाचे वैशिष्ट्य नाही ?
१. कृषि निर्यातीवरील निर्बंध उठविणे
२. लघुउद्योग व कुटीरउद्योग निर्यातीस प्रोत्साहन
३. आयात पर्यायीकरण ४. विशेष आर्थिक क्षेत्राचा विकास

७४. खालीलपैकी कोणता स्त्रोत अंतर्गत सार्वजनिक कर्जाचा नाही ?
१. देशातील बँका व इतर वित्तीय संस्थाकडून घेतलेले कर्ज
२. विमा निधी ३. भविष्य निर्वाह निधी
४. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीकडून घेतलेले कर्ज

७५. १९९१ ची नरसिंहम समिती कशाशी संबंधित होती ?
१. दारिद्र्य २. आयात निर्यात धोरण
३. बँकेची वित्तीय व्यवस्था ४. बेरोजगार

७६. महागाई नियंत्रणात आणण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या साधनाचा वापर केला जातो ?
१. मौद्रिक धोरणात बदल २. आयात शुल्कात कपात
३. सार्वजनिक वितरण व्यवस्था ४. वरील सर्व

७७. प्रचंड तेजीचे वर्ष कोणते होते ?
१. १९७४ – ७५ २. २००१ – ०२
३. २००९ – १० ४. २०१० – ११

७८. खाद्य निर्देशांक (Food Index) **मोजण्यासाठी कोणत्या उत्पादनांना एकत्रित केले जाते ?**
१. प्राथमिक खाद्य वस्तु आणि उत्पादनसंस्थेतील उत्पादीत खाद्य पदार्थ २. प्राथमिक खाद्य वस्तु आणि कपडे
३. उत्पादन संस्थेतील उत्पादीत खाद्यपदार्थ, गहू आणि तांदूळ ४. साखर, गहू, तांदूळ आणि कपड़े

७९. खालीलपैकी कोणते विदेशी व्यापार धोरण २००९–२०१४ चे उद्दिष्ट्य नाही ?
१. निर्यातीचा खालावणारा कल पूर्वपदावर आणणे
२. वार्षिक १५ टक्के निर्यात वृद्धी साध्य करणे
३. भारताचा जागतिक व्यापारातील हिस्सा २०२० पर्यंत दुप्पट करणे ४. चैनीच्या उपभोग्य वस्तूंची आयात वाढवणे

८०. आयात–निर्यात संस्थांच्या बाबतीत खालील वाक्ये दिली आहेत : १) निर्यातदारांना राजकीय व वाणिज्यिक जोखीमीसाठी विमा संरक्षण पुरवणे २) निर्यातदारांना सागरी जोखीमीसाठी विमा संरक्षण पुरवणे वरीलपैकी कोणते इ. सी. जी.सी. चे उद्दिष्ट्य आहे ?
१. फक्त १ २. फक्त २ ३. १ व २ ४. कोणतेही नाही

८१. स्वातंत्र्यानंतर भारताच्या विदेशी व्यापार संदर्भात खालीलपैकी कोणत्या देशांच्या गटाला भारत सर्वाधिक निर्यात करतो ?
१. ओ.इ.सी.डी. २. ओपेक
३. ईस्ट युरोप ४. विकसनशील देश

८२. फेमा, १९९९ चे उद्दिष्ट्य कोणते ?
१. विदेशी पर्यटकांना प्रबंध २. आयात नियंत्रण
३. अनिवासी भारतीय गुंतवणुकीवर प्रबंध
४. बहिर्गत व्यापार व देय यांची सोय

८३. बँकांच्या राष्ट्रीयीकरणाच्या उद्दिष्टांच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते वाक्य/कोणती वाक्ये बरोबर आहेत ?
१) अल्पांच्या मक्तेदारीचे निर्मूलन.
२) शेती, लघुउद्योग व निर्यातीसाठी पुरेशा कर्जाचा पुरवठा.
३) खाजगी उद्योग गुंतवणुकीला नाउमेद करणे.
१. १ व २ २. २ व ३ ३. १ व ३ ४. फक्त १

८४. प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची महत्त्वाची अडचण कोणती ?
१. वसुलीचा प्रश्न २. खेळत्या भांडवलाचा प्रश्न
३. ग्राहकांची अशिक्षितता ४. अपुरा कर्मचारी वर्ग

८५. रिझर्व्ह बँकेसंदर्भात खालील प्रवर्गाचा विचार करा.
१) कृषीक्षेत्र २) लघुउद्योग ३) बांधकाम क्षेत्र ४) शैक्षणिक कर्ज वरीलपैकी कोणते क्षेत्र प्राधान्य कर्जपुरवठ्यात येते ?
१. फक्त १ २. १ व २ ३. ३ व ४ ४. १, २ व ४

८६. बँकांच्या शाखाविस्तारासाठी, जिल्हांचे विविध व्यवसायिक बँकांमध्ये भाग वाटप करण्याच्या उपक्रमास काय म्हणतात ?
१. ग्रामीण विभागाच्या विकासाचा संकलित कार्यक्रम
२. अग्रणी बँक योजना ३. बँकांचे राष्ट्रीयीकरण
४. सेवा क्षेत्र दृष्टीकोन

८७. भारतीय बँकांच्या किसान पते कार्ड योजनेचा हेतू काय आहे ?
१. गरीब लोकांसाठी सूक्ष्म वित्त २. शेतक–यांसाठी अल्प मुदतीचे कर्ज ३. शेतक–यांसाठी पिकाचा विमा
४. शेतक–यांसाठी दीर्घ मुदतीचे कर्ज

८८. खालीलपैकी कोणती सरकारी लेखापरीक्षणाची उद्दिष्ट्ये आहेत ?
१) तज्ञ अधिका–याने खर्चासाठी निधीची तरतूद केली आहे ते पाहणे. २) खर्च हा मंजूर केला आहे ते पाहणे. ३) खर्चाचे देय योग्य व्यक्तीला केले आहे हे पाहणे ? ४) खर्चाचे वर्गीकरण केले आहे का ते पाहणे.
१. १ व २ २. २ व ३ ३. १, २ व ३ ४. वरील सर्व

८९. अकराव्या पंचवार्षिक योजनेच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते तंत्र समावेशक वृद्धीशी सुसंगत आहे ?
१. आधारभूत सुविधांचा विकास
२. शिक्षण आणि आरोग्य क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक
३. ऊर्जानिर्मिती क्षेत्रात मुबलक गुंतवणूक ४. वरील सर्व

९०. भारतीय चलनफुगवट्याच्या संदर्भात खालील घटकांचा विचार करा. १) वाढत्या प्रबंधित किंमती २) तेलाच्या वाढत्या किंमती ३) वाढत्या लोकसंख्येचा भार ४) अप्रत्यक्ष करांमधील वाढ चलनफुगवट्यास कारणीभूत असलेल्या वरीलपैकी कुठल्या घटकांना प्रशासन जबाबदार आहे ?
१. २ व ३ २. १, २ आणि ३ ३. १ आणि ४ ४. वरील सर्व

९१. ६% पेक्षा कमी उतार असणा–या जमीनीकरिता कोणत्या प्रकारचे बांध अधिक योग्य असतात ?
१. ढाळीचे बांध २. समतल बांध
३. बंदिस्त बांध ४. जैविक बांध

९२. ज्वारीचा कोणता वाण लाह्यासाठी शिफारशीत आहे ?
१. फुले रेवती २. फुले उत्तरा
३. फुले पंचमी ४. फुले वसुधा

९३. एकूण पिकाखालील वार्षिक क्षेत्र व एकूण लागवडीकरिता उपलब्ध असलेले क्षेत्र याचे गुणोत्तर, जे टक्केवारीमध्ये प्रकट केले जाते यास काय संबोधतात ?
१. पीक तीव्रता निर्देशांक २. बहुपीक तीव्रता
३. लागवड उपयोगिता निर्देशांक ४. उत्पन्न सातत्य निर्देशांक

९४. भारताच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी किती क्षेत्रावरील जमिनी विविध कारणामुळे खराब झालेल्या आहेत ?
१. १०८ दशलक्ष हेक्टर २. १५८ दशलक्ष हेक्टर
३. १८८ दशलक्ष हेक्टर ४. २१८ दशलक्ष हेक्टर

९५. जमिनीचा पाणी झिरपण्याचा वेग किती असल्यास अशा जमिनी तुषार सिंचन पद्धतीस अयोग्य समजण्यात येतात ?
१. ४ मि. मी./ तास पेक्षा कमी २. ५ – १० मि. मी./तास ३. १० – १५ मि. मी./ तास ४. १५ – २० मि. मी./तास

९६. लुसर्ण घास पिकावरील अमरवेल या परोपजीवी तणाच्या नियंत्रणाकरिता पीक उगवणीनंतर कोणते तणनाशक वापरावे ?
१. पॅराक्कॉट २. क्लोरप्रोफॅम ३. अलाक्लोर ४. प्रोनॅमाइड

९७. एकक क्षेत्र जमीनीवर पीक वाढीच्या कालावधीत पर्णक्षेत्र निर्माण करण्याच्या क्षमतेला काय म्हणतात ?
१. पर्णक्षेत्र निर्देशांक २. पर्णक्षेत्र कालावधी
३. तुलनात्मक पीक वाढीचा दर ४. पीक वाढीचा दर

९८. कोणता मासा पाण्याच्या पृष्ठभागाजवळचे अन्न खाणारा आहे ?
१. रोहू २. कटला ३. झिंगा ४. शार्क

९९. जमीनीच्या धूप मापनामध्ये णडङए ही संज्ञा कशाशी संबंधित आहे ?
१. युनीक सॉईल लॉस इरोजन २. युनीव्हर्सल सॉईल लॉस इरोजन
३. युनीक सॉईल लॉस इक्वेशन ४. युनीव्हर्सल सॉईल लॉस इक्वेशन

१००. जिप्समचा वापर कोणत्या जमिनी सुधारण्यासाठी होतो ?
१. आम्ल जमिनी २. चोपण जमिनी
३. खारवट जमिनी ४. यापैकी कोणत्याही नाही

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तरे-	१७.१	३४.१	५१.१	६८.२	८५.७
१.३	१८.३	३५.२	५२.४	६९.४	८६.२
२.३	१९.३	३६.३	५३.१	७०.३	८७.२
३.४	२०.१	३७.१	५४.२	७१.२	८८.४
४.३	२१.३	३८.२	५५.१	७२.३	८९.२
५.४	२२.४	३९.४	५६.४	७३.३	९०.३
६.४	२३.३	४०.१	५७.४	७४.४	९१.२
७.४	२४.३	४१.२	५८.३	७५.३	९२.३
८.२	२५.२	४२.३	५९.४	७६.४	९३.२
९.३	२६.१	४३.४	६०.२	७७.१	९४.२
१०.४	२७.४	४४.२	६१.४	७८.१	९५.१
११.२	२८.३	४५.१	६२.२	७९.४	९६.४
१२.४	२९.३	४६.३	६३.२	८०.१	९७.२
१३.२	३०.२	४७.२	६४.४	८१.४	९८.२
१४.३	३१.२	४८.२	६५.३	८२.४	९९.४
१५.३	३२.३	४९.१	६६.३	८३.१	१००.२
१६.४	३३.४	५०.४	६७.२	८४.१	

बेरोजगारांनो! आता टेन्शन नका घेऊ 'चलो दिल्ली' भव्य रोजगार मेळाव्याचे आयोजन!

नौकरी एक्सप्रेस

दिल्ली/प्रतिनिधी/ नोकरीच्या शोधात असलेल्या उमेदवारांसाठी दिल्लीत मोठी संधी उपलब्ध झाली असून, इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ (IGNOU) आणि भारतीय उद्योग परिसंघ (CII) यांच्या संयुक्त विद्यमाने भव्य रोजगार मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. हा जॉब फेअर सोमवार, १२ जानेवारी रोजी दिल्लीत पार पडणार असून, यामध्ये विविध क्षेत्रातील नामांकित कंपन्या सहभागी होणार आहेत. इच्छुक उमेदवारांना या रोजगार मेळ्यासाठी ऑनलाईन पद्धतीने आधीच नोंदणी करता येणार आहे. या रोजगार मेळ्यात एव्हिएशन, बीपीओ, कस्टमर सर्व्हिस, सेल्स, टेक्निकल रोल्स, हॉस्पिटॅलिटी अशा विविध क्षेत्रांतील नोकरीच्या संधी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. विविध कंपन्या वेगवेगळ्या पदांसाठी भरती प्रक्रिया राबवणार असून, उमेदवारांना त्यांच्या आवडीच्या आणि पात्रतेनुसार नोकरीसाठी अर्ज करता येईल. हा जॉब फेअर विशेषतः इग्नूचे सध्याचे विद्यार्थी तसेच माजी विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात आला आहे.

शिक्षणासाठी युवतीची तळमळ! मुख्यमंत्र्यांना घातली साद; मी गरीब आहे

या रोजगार मेळ्यात पदवीधर, पदवीपूर्व, अनुभवी तसेच फ्रेशर्स अशा सर्व प्रकारच्या उमेदवारांना सहभागी होता येणार आहे. पदानुसार वेतन वेगवेगळे असणार असून, निवड झालेल्या उमेदवारांना आकर्षक पॅकेज मिळण्याची शक्यता आहे. रोजगार मेळ्याच्या दिवशी उमेदवारांनी अद्ययावत बायोडाटा (CV) सोबत दहावी, बारावी, पदवी, पदव्युत्तर शिक्षणाची प्रमाणपत्रे, आधार कार्ड, पॅन कार्ड, अनुभव प्रमाणपत्र (असल्यास) तसेच पासपोर्ट साइज फोटो सोबत आणणे आवश्यक आहे. मुलाखत प्रक्रिया आणि पुढील निवड प्रक्रियेसाठी ही कागदपत्रे उपयुक्त ठरणार आहेत. नोंदणी प्रक्रिया पूर्णपणे ऑनलाईन असून, उमेदवारांना गूगल फॉर्मच्या माध्यमातून अर्ज करावा लागणार आहे. इग्नूने यासाठी अधिकृत लिंक सक्रिय केली असून, इच्छुक उमेदवार त्या लिंकवर क्लिक करून गूगल अकाउंटच्या मदतीने साइन इन करू शकतात. त्यानंतर सक्रिय ई-मेल आयडी, नाव, मोबाईल क्रमांक, जन्मतारीख, लिंग यासह आपण इग्नूचे सध्याचे विद्यार्थी आहात की माजी विद्यार्थी आहात, याची माहिती भरावी लागेल.

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची महत्त्वपूर्ण बैठक संपन्न! कर्मचाऱ्यांच्या न्याय हक्कासाठी कटिबध्द

जर उमेदवार सध्या इग्नूच्या कोणत्याही अभ्यासक्रमात शिकत असेल, तर त्याने आपला एनरोलमेंट नंबर, संबंधित रीजनल सेंटर, अभ्यासक्रमाचे नाव, तसेच आपण कोणत्या भाषा बोलू व लिहू शकता, याची माहिती फॉर्ममध्ये नमूद करावी. सर्व माहिती काळजीपूर्वक भरल्यानंतर फॉर्म सबमिट करावा. नोंदणी पूर्ण झाल्यानंतर त्याचा स्क्रीनशॉट जतन करून ठेवण्याचा सल्लाही देण्यात आला आहे. महत्त्वाचे म्हणजे या रोजगार मेळ्यासाठी कोणतेही नोंदणी शुल्क आकारले जाणार नाही. त्यामुळे उमेदवारांना कोणत्याही प्रकारची फी न भरता या रोजगार मेळ्यात सहभागी होता येणार आहे. करिअरला नवी दिशा देण्याची इच्छा असलेल्या तरुणांसाठी हा रोजगार मेळा एक उत्तम संधी ठरणार आहे.

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..
नौकरी एक्सप्रेस
नौकरी एक्सप्रेस घरपोच योजना
★ महाराष्ट्र शासन, केंद्र शासन, संरक्षण सेवा, विविध बँका, रेल्वे, महामंडळे, सैन्य भरती, नौदल, हवाई दल, भुदल, कोस्ट गार्ड, होम गार्ड, महाराष्ट्र पोलिस भरती, रेल्वे पोलिस भरती, केंद्रीय पोलिस भरती, एनडीए, विविध शासकिय निमशासकीय यासह एमपीएससी/युपीएससी प्रश्नपत्रिका संच, चालु घडामोडी, स्पर्धा परिक्षा शब्दकोडे, या सह मुलांच्या भविष्यासाठी उत्कृष्ट व खात्रीलायक माहिती देणारे महाराष्ट्राचे एकमेव वृत्तपत्र नौकरी एक्सप्रेस!
★ या वृत्तपत्राचा घरपोच अंक मिळविण्यासाठी वार्षिक वर्गणीदार व्हा. कार्यलयाच्या वतीने प्रत्येक सोमवारी अंक घरपोच पोस्टाने पाठविण्यात येईल.
नौकरी एक्सप्रेस वार्षिक वर्गणी दर – ७५०/– रूपये
सहामाहि वर्गणी – ४००/– रूपये
-: वर्गणीदारांनी आपली वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता :-
नौकरी एक्सप्रेस मुख्य कार्यालय
प्लॉट नंबर- पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी,
एन ५ सिडको, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००३
किंवा
नौकरी एक्सप्रेस या नावाने बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या कोणत्याही शाखेतुन खाते क्रमांक 60122255284 या खात्यात भरणा करावी व सदरील भरणा केलेली पावती ई-मेल किंवा व्हॉट्सअॅप नंबर- 9421281078 यावर पाठवावी.
Email-naukriexpress.impact@gmail.com
www.naukriexpress.co.in

Indian Oil मध्ये फ्री अप्रेंटिसशिप करण्याची संधी, ४९३ पदांवर भरती; लवकर करा अर्ज

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ देशातील आघाडीची तेल कंपनी असलेल्या इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (IOCL) ने तरुणांसाठी रोजगाराची एक महत्त्वाची संधी उघडली आहे. कंपनीने टेक्निशियन अप्रेंटिस, ट्रेड अप्रेंटिस आणि ग्रॅज्युएट अप्रेंटिस या ४९३ पदांसाठी अर्ज मागवले आहेत. ही भरती खजउङ च्या उत्तर प्रदेश मार्केटिंग विभागाअंतर्गत केली जात आहे, ज्यामध्ये उत्तर भारतातील अनेक राज्यांचा समावेश आहे. विशेष म्हणजे, या भरती प्रक्रियेसाठी कोणतेही अर्ज शुल्क आकारले जाणार नाही. इच्छुक आणि पात्र उमेदवार १२ जानेवारी २०२६ पर्यंत ऑनलाइन अर्ज करू शकतात. अंतिम मुदतीनंतर कोणतेही अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत. म्हणून, उमेदवारांना ही प्रक्रिया त्वरित पूर्ण करण्याचा सल्ला देण्यात येत आहे.

निवडलेल्या उमेदवारांना या भरती प्रक्रियेअंतर्गत एक वर्षाचे अप्रेंटिसशिप प्रशिक्षण मिळेल. या प्रशिक्षणादरम्यान, तरुणांना वास्तविक जगातील उद्योग अनुभव मिळेल, ज्यामुळे त्यांची तांत्रिक आणि व्यावसायिक समज सुधारेल. हे प्रशिक्षण सरकारी आणि खाजगी क्षेत्रात भविष्यातील नोकरीच्या संधी वाढवण्यासाठी उपयुक्त मानले जाते.

बेरोजगारांनो! आता टेन्शन नका घेऊ 'चलो दिल्ली' भव्य रोजगार मेळाव्याचे आयोजन!

पोर्टलवर नोंदणी करणे अनिवार्य : अर्ज करण्यासाठी, उमेदवारांनी प्रथम N-PS किंवा N-TS पोर्टलवर नोंदणी करणे आवश्यक आहे. त्यानंतर, IOCL ने जारी केलेल्या गुगल फॉर्मद्वारे अर्ज भरणे आवश्यक आहे. भरतीबाबत सविस्तर माहिती ळेलश्र.लो वर उपलब्ध आहे. कोणत्याही अडचणी आल्यास, उमेदवार mkterapprenticeindianoil.in या ईमेलद्वारे संपर्क साधू शकतात.

या भरती मोहिमेमध्ये एकूण ४९३ अप्रेंटिस पदांचा समावेश आहे, त्यापैकी २४८ अप्रेंटिस श्रेणींसाठी राखीव आहेत. उर्वरित पदे अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय आणि इतर राखीव श्रेणींसाठी राखीव आहेत. राज्य आणि व्यापारानुसार पदांची संपूर्ण माहिती अधिकृत अधिसूचनेत दिली आहे.

तरुणांसाठी उत्तम संधी : या भरती मोहिमेत, उत्तर प्रदेशात सर्वाधिक पदे आहेत, एकूण १४०. यामध्ये तंत्रज्ञ अप्रेंटिस, ट्रेड अप्रेंटिस, ग्रॅज्युएट अप्रेंटिस आणि ट्रेड अप्रेंटिस (डेटा एंट्री ऑपरेटर) यांचा समावेश आहे. दिल्लीत १२० पदे आहेत आणि राजस्थानमध्ये ९० पदे आहेत. उत्तराखंड, हरियाणा, पंजाब, हिमाचल प्रदेश आणि चंदीगडमध्येही अप्रेंटिस पदे उपलब्ध आहेत. इंडियन ऑइलची ही अप्रेंटिस भरती ही अशा तरुणांसाठी एक खास संधी आहे ज्यांना कोणत्याही अर्ज शुल्काशिवाय एका प्रतिष्ठित सरकारी कंपनीत प्रशिक्षण आणि अनुभव मिळवायचा आहे.

RTE २५ टक्के प्रवेश प्रक्रिया; पहिला टप्पा सुरु शाळा नोंदणी, पडताळणी सुरु

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ शिक्षण हक्क कायदा (RTE) अंतर्गत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांना खासगी विनाअनुदानित व स्वयंअर्थसहाय्यित शाळांमध्ये २५ टक्के राखीव जागांवर प्रवेश देण्यासाठी शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ साठीच्या प्रवेश प्रक्रियेचा पहिला टप्पा शुक्रवार, ९ जानेवारी २०२६ पासून सुरू करण्यात आला आहे. या टप्प्यात शाळांची ऑनलाईन नोंदणी व शाळा पडताळणीची प्रक्रिया राबवली जात असून, त्यासाठी संबंधित अधिकृत संकेतस्थळावरील लिंक कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

ऑफिसमध्ये जायला वाटते भीती! कामाच्या प्रेशर खाली दाबले जाऊ नका; बर्नाऊटपासून वाचण्याचे उत्तम टिप्स

आरटीई २५ टक्के प्रवेश प्रक्रियेच्या अनुषंगाने जिल्ह्यातील सर्व विनाअनुदानित व स्वयंअर्थसहाय्यित शाळांनी या पहिल्या टप्प्यात आपली माहिती ऑनलाईन नोंदवणे व आवश्यक कागदपत्रांच्या आधारे शाळा पडताळणी पूर्ण करणे बंधनकारक आहे. शाळा पडताळणी करताना अत्यंत काळजी घेण्याच्या स्पष्ट सूचना शिक्षण विभागाकडून देण्यात आल्या आहेत. यामध्ये बंद करण्यात आलेल्या शाळा, अल्पसंख्याक दर्जा प्राप्त शाळा, अनधिकृत शाळा तसेच स्थलांतरित (Relocated) झालेल्या शाळा या आरटीई कायद्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ मध्ये २५ टक्के प्रवेश प्रक्रियेत समाविष्ट करण्यात येणार नाहीत, याची विशेष दक्षता घेण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. तसेच, शाळेला ज्या शिक्षण मंडळाची मान्यता आहे, तेच मंडळ नोंदणीदरम्यान निवडले आहे का, याची काटेकोर तपासणी करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत.

शाळा नोंदणी करताना कोणत्याही प्रकारची चुकीची, अपूर्ण किंवा दिशाभूल करणारी माहिती नोंदवली जाणार नाही, याची खबरदारी शाळा प्रशासनाने घ्यावी, असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे. चुकीची माहिती आढळल्यास संबंधित शाळेवर कारवाई होऊ शकते, असेही शिक्षण विभागाने सूचित केले आहे. आरटीई २५ टक्के प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या टप्प्यातील शाळा नोंदणी व पडताळणी प्रक्रिया ९ जानेवारी ते १९ जानेवारी २०२६ या कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. यासंदर्भात शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद ठाणे बाळासाहेब राक्षे यांनी सर्व संबंधित शाळांना स्पष्ट निर्देश दिले आहेत.

या प्रक्रियेबाबतच्या सूचना जिल्ह्यातील सर्व महापालिकांचे शिक्षणाधिकारी, प्रशासन अधिकारी तसेच पंचायत समितीचे गटशिक्षणाधिकारी यांना देखील देण्यात आल्या आहेत. आरटीई २५ टक्के प्रवेश प्रक्रिया पारदर्शक, अचूक व वेळेत पूर्ण होण्यासाठी सर्व यंत्रणांनी परस्पर समन्वयाने कार्य करावे, असे आवाहन शिक्षण विभागामार्फत करण्यात आले आहे.

RTE प्रवेशाबाबत शाळांची उदासिनता; शाळा प्रशासन, पालक यांच्यातील वाद विकोपाला

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ RTE म्हणजे शिक्षणाच्या मुलभूत अधिकारा अंतर्गत ६ ते १४ वयोगटातील मोफत शिक्षणाचा अधिकार त्या अंतर्गत आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यां ना २५ टक्के प्रवेशाचा कोटा आरक्षीत करण्यात आला आहे. मात्र बऱ्याच शाळा आरटीई प्रवेशा अंतर्गत विद्यार्थी प्रवेशासाठी उदासीन आसल्याचे चित्र मागील शैक्षणीक वर्षात पहायला मिळाले याच्या वरून बऱ्याच ठिकाणी शाळा प्रशासन व पालक यांच्यात वादावादीचे प्रकारही घडले. त्यामुळे यंदा आरटीई अंतर्गत चालू झालेल्या प्रवेश प्रक्रीयेला पालकांकडून प्रतिसाद मिळतो मात्र शाळां कडून त्याला प्रतिसाद मिळत नसल्याने पालक वर्गात प्रचंड उदासिनता आहे.नुकतीच शैक्षणिक वर्ष २०२६ २७साठी आरटीई मधुन प्रवेश घेणाऱ्यांसाठीची प्रक्रीया ९ ते १९ जानेवारी या कालावधीत विना अनुदानित व स्वयंम अर्थसाहाय्यीत शाळा नोंदणी व शाळा व्हेरिफीकेशनची लिंक आरटीई पोर्टलवर उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

यामुदतीत सर्व नोंदणी पात्र शाळांनी नोंदणी प्रक्रीया पूर्ण करून घ्यावयाची आहे. शाळांच्या नोंदणी करता अंतिम दिनांक हा १९ जानेवारी हा आहे. आरटीई अंतर्गत पूर्व प्राथमिक व इयत्ता पहिलीच्या विद्यार्थ्यां ना प्रवेश दिला जातो. जे विद्यार्थी अर्थिक दृष्टया दुर्बल आहेत आशा विद्यार्थ्यांना २५ टक्के जागा आरक्षित करण्यात येतात. त्यामुळे सर्व सामान्य कुटूंबातील पालकांना आरटीई अंतर्गत आधार मिळतो. त्यामुळे मागील काही वर्षांपासून आरटीई अंतर्गत प्रवेशासाठी पालकांची धडपड चालू होते, संपूर्ण प्रक्रिया ऑनलाईन होत असल्याने कागद पत्रांच्या पूर्तता होण्यासाठी पालकांची धावपळ चालू होते.

Maharashtra School Holidays: विद्यार्थी आणि पालकांसाठी महत्त्वाची बातमी! शाळांना सलग पाच दिवस सुट्टी? काय आहे नेमकं कारण?

प्रवेशानंतर पैशांची मागणी : मागील शैक्षणिक वर्षांत आरटीई अंतर्गत प्रवेश घेतलेल्या अनेक पालकांना याचा वाईट अनुभव आल्याचे पालक उघड पणे बोलून दाखवताना दिसत आहे काहि विना अनुदानित व स्वयंम अर्थसहाय्यीत शाळांनी आरटीई अंतर्गत प्रवेश दिला खरा मात्र काही शाळा या प्रक्रिया राबवीत नाहीत किंवा त्या वेळेत कोटा (प्रवाशाच्या २५%) कळवीत नाहीत, तसेच बऱ्याचदा प्रवेश मिळाल्यानंतर पालकांकडून पैशांची मागणी केली जाते, काही वेळेला विद्यार्थ्यांचा प्रवेश घेतल्यानंतर शासनाकडून शाळांना पैसे वेळेत जमान झाल्यास संबंधित विद्यार्थ्याला शाळेत त्रास दिला जातो किंवा संबंधित पालकांकडून पैशांची मागणी होते, पालक वैतागून आपला पाल्य शाळेतून काढून दुसऱ्या शाळेत (कमी फी असेल) आपल्याला परवडेल अशा शाळेत प्रवेश घेताना, जुन्या शाळा (जिथे पाल्य शिकत होता मागील फी भरा नाहीतर दाखला मिळणार नाही, अशा प्रकान त्रास दिल्याच्या अनेक घटना गेल्या वर्षभरात हातकणंगले तालुक्यात घडल्या आहेत त्यामुळे एकी कडे पालक आरटी प्रवेशा साठी उस्तुक असताना शाळांची असणारी उदासिनता चर्चेचा विषय ठरू लागली आहे.

शिक्षणासाठी युवतीची तळमळ! मुख्यमंत्र्यांना घातली साद; मी गरीब आहे

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ मध्य प्रदेशातील सीधी जिल्ह्यातील एका गरीब आदिवासी कुटुंबातील विद्यार्थिनीची व्यथा सध्या सर्वांचे लक्ष वेधून घेत आहे. शिक्षणासाठी मदतीची साद घालण्यासाठी मुख्यमंत्र्यांच्या कार्यक्रमात पोहोचलेल्या या विद्यार्थिनीला मुख्यमंत्र्यांची भेट मिळू शकली नाही. परिणामी, आपली व्यथा कुणीही ऐकून न घेतल्याची भावना मनात दाटून आल्याने तिला अश्रू अनावर झाले. बहरी येथे आयोजित मुख्यमंत्र्यांच्या एका अधिकृत कार्यक्रमात ही विद्यार्थिनी हातात अर्ज घेऊन उपस्थित होती. शिक्षण आणि भविष्यासाठी मदत मिळावी, या एकमेव आशेने ती मुख्यमंत्र्यांपर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न करत होती. मात्र, कडक सुरक्षा व्यवस्था आणि कार्यक्रमातील धावपळ यामुळे तिला मुख्यमंत्र्यांची भेट घेण्याची संधी मिळाली नाही.

Success Story : खझड तृप्ती भट्ट यांची कहाणी! मेहनतीचं उत्तम उदाहरण

ही विद्यार्थिनी सीधी जिल्ह्यातील आदिवासीबहुल चिनगवाह गावाची रहिवासी असून ती 'बैगा' या आदिवासी समुदायातून येते. तिचं नाव अनामिका आहे. अत्यंत साध्या परिस्थितीत वाढलेल्या अनामिकाचं स्वप्न मात्र मोठं आहे. ती डॉक्टर होऊन समाजाची आणि देशाची सेवा करू इच्छिते. रडत रडत अनामिका म्हणाली, मी गरीब आहे. पण माझं स्वप्न डॉक्टर बनण्याचं आहे. मला शिकायचं आहे, लोकांना उपचार द्यायचे आहेत. मात्र, माझ्या घरची परिस्थिती इतकी वाईट आहे की मेडिकल शिक्षणाचा खर्च आमच्यासाठी अशक्य आहे.

अनामिकाचे वडील मजुरी करून कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करतात. दिवसाला मिळणाऱ्या तुटपुंज्या उत्पन्नातून घरखर्च भागवणेही कठीण होत असल्याचे तिने सांगितले. अशा परिस्थितीत मेडिकलसारख्या महागड्या शिक्षणाचा विचार करणेही तिच्यासाठी स्वप्नवत ठरत आहे. महत्त्वाचे म्हणजे, ही पहिलीच वेळ नाही की अनामिकाने मदतीची याचना केली आहे. यापूर्वीही तिने सीधी जिल्ह्यातील धौहनी विधानसभा मतदारसंघाचे आमदार, खासदार तसेच जिल्हाधिकारी यांची भेट घेतली होती. प्रत्येक वेळी आश्वासनं मिळाली, पण प्रत्यक्षात आजपर्यंत कोणतीही ठोस आर्थिक मदत तिला मिळालेली नाही.

प्रसार भारतीमध्ये नवी भरती! मार्केटिंग एक्झिक्युटिव्ह पदांसाठी संधी, अशी करा अर्ज प्रक्रिया

मुख्यमंत्र्यांच्या कार्यक्रमात तरी आपली दखल घेतली जाईल, अशी तिला शेवटची आशा होती. मात्र तीही पूर्ण न झाल्याने तिच्या डोळ्यांतून अश्रू वाहू लागले. तिचा हा आक्रोश सध्या समाजमाध्यमांवरही चर्चेचा विषय ठरत आहे. अनामिकाची ही कहाणी देशातील अनेक गरीब, हुशार विद्यार्थ्यांचे वास्तव चित्र उभे करते. क्षमता असूनही केवळ आर्थिक अडचणींमुळे शिक्षणापासून वंचित राहावे लागणे, ही आजही मोठी सामाजिक समस्या आहे. अशा विद्यार्थ्यांच्या स्वप्नांना बळ देण्यासाठी शासन, प्रशासन आणि समाजाने पुढे येण्याची गरज पुन्हा एकदा अधोरेखित झाली आहे.

कॉपीमुक्त परीक्षांसाठी राज्यस्तरीय दक्षता समिती, परीक्षांमध्ये होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी निर्णय

नौकरी एक्सप्रेस

यवतमाळ /प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र राज्य मंडळामार्फत घेण्यात येणाऱ्या इयत्ता दहावी व बारावीच्या शालांत व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षांमध्ये होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्य शासनाने मोठा निर्णय घेतला आहे. परीक्षा पारदर्शक, कॉपीमुक्त आणि तणावमुक्त चातावरणात पार पडाव्यात, यासाठी राज्यस्तरीय दक्षता समिती स्थापन करण्यात येणार आहे. याबाबतचा शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभागाने शुक्रवारी (दि. ९) जारी केला. दरवर्षी होणाऱ्या दहावी व बारावीच्या परीक्षांदरम्यान कॉपी, प्रश्नपत्रिका फुटणे, बाह्य हस्तक्षेप अशा घटनांना आळा घालण्यासाठी यापूर्वी जिल्हास्तरावर जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली दक्षता समित्या कार्यरत आहेत. मात्र, या यंत्रणेवर राज्यस्तरावर समन्वय, नियंत्रण व प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी स्वतंत्र राज्यस्तरीय समितीची आवश्यकता लक्षात घेऊन हा निर्णय घेण्यात आला.

या समितीचे अध्यक्षपद शिक्षण आयुक्तांकडे देण्यात आले असून, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च

माध्यमिक शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष, विशेष पोलिस महानिरीक्षक, विभागीय आयुक्त कार्यालयातील अतिरिक्त आयुक्त, निर्देशही देण्यात आले आहेत. या निर्णयामुळे परीक्षा प्रक्रियेत अधिक पारदर्शकता येणार असून, गैरप्रकारांना आळा बसण्यास मदत होणार आहे. प्राथमिक, माध्यमिक व योजना शिक्षण संचालक तसेच राज्य मंडळाचे सचिव यांचा सदस्य म्हणून समावेश करण्यात आला. राज्य मंडळाचे सचिव हे सदस्य-सचिव म्हणून काम पाहणार आहेत.

RTE **प्रवेशाबाबत शाळांची उदासिनता; शाळा प्रशासन, पालक यांच्यातील वाद विकोपाला**

कॉपीमुक्त अभियानावर विशेष भर

राज्यभर प्रभावीपणे कॉपीमुक्त अभियान राबवण्यावर समिती भर देणार आहे. जिल्हास्तरावरील दक्षता समित्यांना परीक्षा केंद्रांवरील भौतिक सुविधा, उपद्रवी व संवेदनशील केंद्रांवर सीसीटीव्ही, ड्रोनद्वारे निगराणी, प्रश्नपत्रिकांची सुरक्षित वाहतूक, पोलिस बंदोबस्त, भरारी पथकांची नियुक्ती आदी बाबींची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. तसेच, महाराष्ट्र गैरप्रकार प्रतिबंधक कायदा १९८२ अंतर्गत गैरप्रकार करणाऱ्यांवर दखलपात्र व अजामीनपात्र गुन्हे दाखल करण्याची स्पष्ट कार्यवाही करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. परीक्षा केंद्राच्या पाचशे मीटर परिसरातील झेरॉक्स केंद्रे बंद ठेवण्याचे निर्देशही देण्यात आले आहेत. या निर्णयामुळे परीक्षा प्रक्रियेत अधिक पारदर्शकता येणार असून, गैरप्रकारांना आळा बसवण्यास मदत होणार आहे.

जिल्हास्तरीय समितीची जबाबदारी

- परीक्षेच्या अर्ध्या दिवसासाठी परीक्षा केंद्रावरील भौतिक सुविधांची व्यवस्था करणे.
- जिल्ह्यातील सर्व उपद्रवी, संवेदनशील केंद्राची माहिती संकलित करणे.
- परीक्षा केंद्राच्या परिसरातील परीक्षेशी संबंधित सर्व खोल्यांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे उपलब्ध असल्याची खात्री करावी, जेणेकरून छायाचित्रण काटेकोरपणे होईल.
- अशांत आणि संवेदनशील परीक्षा केंद्र परिसरात ड्रोन कॅमेऱ्यांद्वारे देखरेख ठेवणे.
- कॉपीमुक्त मोहीम यशस्वीरित्या राबविण्यासाठी जिल्हा प्रशासन कार्यालयांमध्ये सीसीटीव्ही नियंत्रित करणे.
- जिल्ह्यातील मोठ्या परीक्षा केंद्रांसाठी प्रश्नपत्रिका आणि उत्तरपत्रिका गोळा करण्यासाठी आवश्यकतेनुसार सरकारी वाहने उपलब्ध करून देणे.
- प्रश्नपत्रिकांच्या वाहतुकीसाठी सहाय्यक रक्षकासह सुरक्षा देण्यासाठी पोलिस कर्मचारी किंवा गृहरक्षक नियुक्त करणे.
- सर्व परीक्षा केंद्रांवर भरारी पथ, बैठी पथ, पोलिस बंदोबस्त नियुक्त करणे.
- प्रत्येक जिल्ह्यात किमान एक महिला प्रतिनिधी समाविष्ट करणे.
- कोणत्याही परीक्षा केंद्रावर बेकायदेशीर कृत्ये करणाऱ्या, चिथावणी देणाऱ्या, मदत करणाऱ्या किंवा निर्देशित करणाऱ्यांवर हस्तक्षेप आणि अजामीनपात्र गुन्हे नोंदवणे.
- परीक्षा केंद्रापासून ५०० मीटर परिसरातील छायांकित प्रतीची दुकाने बंद ठेवणे.

बारावीचे हॉल तिकीट उपलब्ध! महाराष्ट्र शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांना दिल्या महत्त्वाच्या सूचना

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळामार्फत फेब्रुवारी-मार्च २०२६ मध्ये घेण्यात येणाऱ्या बारावी (उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र) परीक्षेची तयारी अंतिम टप्प्यात पोहोचली आहे. या पार्श्वभूमीवर बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी अत्यंत महत्त्वाची असलेली हॉल तिकीटे सोमवारपासून ऑनलाइन पद्धतीने उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत. राज्यभरातील लाखो विद्यार्थी या परीक्षेला बसणार असून, हॉल तिकीट वितरणामुळे परीक्षेच्या प्रक्रियेला औपचारिक सुरुवात झाली आहे. राज्य मंडळाकडून देण्यात आलेल्या माहितीनुसार, बारावीची लेखी परीक्षा मंगळवार, १० फेब्रुवारी २०२६ रोजी सुरू होणार असून ती मंगळवार, १८ मार्च २०२६ पर्यंत चालणार आहे. या कालावधीत कला, वाणिज्य आणि विज्ञान शाखांतील सर्व विषयांच्या लेखी परीक्षा घेण्यात येणार आहेत. याशिवाय माहिती तंत्रज्ञान (आयटी) आणि सामान्यज्ञान या विषयांच्या ऑनलाइन परीक्षा देखील याच कालावधीत आयोजित करण्यात येणार आहेत.

Kolhapur News : RTE प्रवेशाबाबत शाळांची उदासिनता; शाळा प्रशासन, पालक यांच्यातील वाद विकोपाला

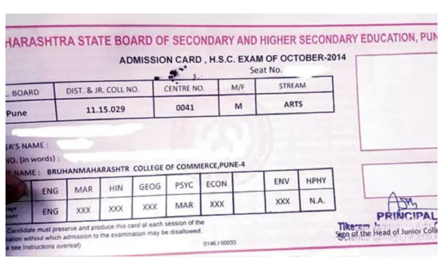
HARASHTRA STATE BOARD OF SECONDARY AND HIGHER SECONDARY EDUCATION, PUN
ADMISSION CARD , H.S.C. EXAM OF OCTOBER-2014
Seat No.

BOARD	DIST. & JR. COLL NO.	CENTRE NO.	M/F	STREAM
Pune	11.15.029	0041	M	ARTS

ER'S NAME :
NO. (in words) :
NAME : BRUHANMAHARASHTR COLLEGE OF COMMERCE,PUNE-4

ENG	MAR	HIN	GEOG	PSYC	ECON	ENV	HPHY
ENG	XXX	XXX	XXX	MAR	XXX	XXX	N.A.

Candidate must preserve and produce this card at each session of the ... without which admission to the examination may be disallowed ... see Instructions overleaf)
PRINCIPAL
Sign of the Head of Junior Coll

बारावीच्या परीक्षेला बसणाऱ्या प्रत्येक विद्यार्थ्यासाठी स्वतंत्र ऑनलाइन प्रवेशपत्र (हॉल तिकीट) उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. ही हॉल तिकीटे विद्यार्थ्यांना थेट डाउनलोड करता येणार नसून, संबंधित शाळा आणि कनिष्ठ महाविद्यालयांनी अधिकृत संकेतस्थळावरून ती डाउनलोड करून त्यांचे प्रिंटआउट काढणे आवश्यक आहे. त्यानंतर ही हॉल तिकीटे विद्यार्थ्यांना वितरित करावीत, अशा स्पष्ट सूचना राज्य शिक्षण मंडळाकडून देण्यात आल्या आहेत.

मंडळाने हॉल तिकीटाबाबत काही महत्त्वाच्या सूचना दिल्या आहेत. विद्यार्थ्यांच्या फोटो असलेल्या प्रवेशपत्रावर संबंधित शाळा किंवा कनिष्ठ महाविद्यालयाचे प्रमुख यांची अधिकृत स्वाक्षरी आणि शिक्का असणे बंधनकारक आहे. स्वाक्षरी आणि शिक्का नसलेले हॉल तिकीट वैध मानले जाणार नाही, असे मंडळाने स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे शाळा-महाविद्यालयांनी या प्रक्रियेत कोणतीही चूक होऊ नये, याची दक्षता घेण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

Education News: कॉपीमुक्त परीक्षांसाठी राज्यस्तरीय दक्षता समिती, परीक्षांमध्ये होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी निर्णय

परीक्षेच्या काळात प्रत्येक विद्यार्थ्याने परीक्षाकेंद्रावर जाताना हॉल तिकीट सोबत ठेवणे अनिवार्य असणार आहे. हॉल तिकीट नसल्यास कोणत्याही परिस्थितीत विद्यार्थ्याला परीक्षेला बसण्याची परवानगी दिली जाणार नाही, असेही मंडळाकडून स्पष्ट करण्यात आले आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी आपले हॉल तिकीट सुरक्षित ठेवण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे. दरम्यान, परीक्षेच्या तयारीला वेग आला असून विद्यार्थी आणि पालकांमध्येही परीक्षेबाबत उत्सुकता आणि तणावाचे वातावरण आहे. राज्य शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांनी वेळेवर परीक्षाकेंद्रावर हजर राहावे, परीक्षा नियमांचे पालन करावे आणि कोणत्याही अफवांवर विश्वास ठेवू नये, असे आवाहन केले आहे. बारावीची परीक्षा विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीतील महत्त्वाचा टप्पा असल्याने ही परीक्षा शांततापूर्ण आणि सुरळीत पार पडावी, यासाठी सर्व यंत्रणा सज्ज असल्याचे मंडळाकडून सांगण्यात आले आहे.

विज्ञान तंत्रज्ञानाचा अनोखा प्रयोग; स्नेह संमेलनात एआय रोबोटने केले सादरीकरण

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील झालेले कमलीचे बदल अनेक क्षेत्रात चांगले परिणाम घडून येत आहे. सध्या -I ने प्रत्येक देशाला वेड लावलं आहे. अगदी गावाखेड्यात देखील -ख ने मुळे खासकरुन शैक्षणिक क्षेत्रात देखील चांगले बदल झाले आहे. याचपार्श्वभूमीवर आता नेरळमधील एका इंग्रजी माध्यमाच्या शाळेचं स्नेहसंमेलनात चक्क एआय रोबोटने नाट्य सादर केलं आहे.

नेरळ येथील L-ES शाळेच्या वार्षिक स्नेह संमेलनात एआयचे माध्यमातून आलेल्या रोबोटने विविध गोष्टींचा उलगडा केला. त्यामुळे आधुनिक तंत्रज्ञान यांचा वापर असलेले प्रचंड गाजले.दरम्यान छत्रपती संभाजी महाराज यांचा गणवेश घालून आलेले महाराज प्रेक्षकांच्या गर्दीतून आल्यानंतर ऐन थंडीत गारठलेले नेरळकर बेभान झाल्याचे दिसून आले.

Education News: कॉपीमुक्त परीक्षांसाठी राज्यस्तरीय दक्षता समिती, परीक्षांमध्ये होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी निर्णय लॉर्ड आयप्पा एज्युकेशन सोसायटीच्या नेरळ येथील L-ES इंग्लिश मिडीयम स्कूल अँड ज्युनियर कॉलेज यांचे वार्षिक स्नेह संमेलन नेरळ गावातील छत्रपती शिवाजी महाराज मैदानात आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी संस्थेच्या संचालिका संचालक संगिता नायर, श्रीकुमार नायर, मुख्याध्यापिका, अजिता नायर तसेच स्मिता नायर आणि संध्या नायर यांची प्रमुख उपस्थिती होती. यावेळी शिंदे गटाच्या युवासेनेचे जिल्हा युवा अधिकारी प्रसाद थोरवे तसेच रायगड जिल्हा परिषदेचे माजी अध्यक्ष सुरेश टोकरे माजी सदस्य सावळाराम जाधव आदी उपस्थित होते.

शाळेने दरवर्षी आपल्या दहावी आणि बारावीमध्ये प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांना आणि त्यांचे पालकांना प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलावण्याची प्रथा निर्माण केली आहे.३१ व्या वार्षिक स्नेह संमेलन कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक आशा कांबळे, रवी भोईर आणि सुशीला आचारी यांनी केले.

सांस्कृतिक कार्यक्रमावर -I चे वर्चस्व

वार्षिक गुणगौरव नंतर सादर झालेल्या सांस्कृतिक कार्यक्रमावर ए आय चे वर्चस्व दिसून आले. विविध विषयांवर ए आय निर्मित रोबोटकडून माहिती देण्यात आली.तर ए आय ने सर्व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे सादरीकरण करून घेतले. त्यात गगेशवंदना, बाईपण भारी, तारक मेहता, डोंबारी, अल्लदिन, लेडी सिंघम, महालक्ष्मी, कांतारा, गरबा, सावित्रीबाई फुले, ललाटी भंडार, डिजिटल इंडिया आणि छत्रपती शिवाजी महाराज तसेच काकोरी हत्याकांडवरील नाटिका यांनी विशेष लक्ष वेधले.पण छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जीवनावर आधारित नाटिका सादर होत असताना प्रेक्षकांच्या गर्दीतून वाट काढत आलेले छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या एन्ट्री सर्व आवक झाले. शंभूराजेंवर केलेल्या सादरीकरणाला विद्यार्थी आणि पालकांनी उदंड प्रतिसाद दिला.

विदेशी व्यापारातील BB- अभ्यासक्रम! नक्की काय आहेत पात्रता निकष?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ आजच्या जागतिकीकरणाच्या युगात भारताचा परदेशी व्यापार झपाट्याने वाढत आहे. आयात-निर्यात, आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ, बहुराष्ट्रीय कंपन्या आणि विदेशी गुंतवणूक यामुळे BB- in Foreign Trade (विदेशी व्यापारातील बीबीए) हा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांमध्ये विशेष लोकप्रिय ठरत आहे. हा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना परदेशी व्यापाराची सखोल माहिती देत व्यावसायिक कारकिर्दीसाठी सक्षम बनवतो. Bachelor of Business -dministration in Foreign Trade (BB- Foreign Trade) ही ३ वर्षांची पदवीपूर्व पदवी आहे. या अभ्यासक्रमात विद्यार्थ्यांना आयात-निर्यात प्रक्रिया, भारताचे एदखच् धोरण, आंतरराष्ट्रीय व्यापार नियम, विदेशी चलन, जागतिक व्यापार संघटना (WTO), बहुपक्षीय संस्था आणि भारतीय अर्थव्यवस्थेतील परदेशी व्यापाराचे महत्त्व यांचे सखोल ज्ञान दिले जाते. व्यवस्थापन कौशल्य, कम्युनिकेशन स्किल्स आणि व्यावसायिक निर्णयक्षमता विकसित करणे हा या अभ्यासक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे.

Education News: खासगी क्लासवाल्यांना सरकारचा दणका! विद्यार्थ्यांवरील ताण कमी करण्यासाठी कडक नियमावली

पात्रता निकष

- या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेण्यासाठी उमेदवाराकडे खालील पात्रता असणे आवश्यक आहे.
- मान्यताप्राप्त बोर्डातून इयत्ता १२ वी उत्तीर्ण असणे अनिवार्य
- बारावीमध्ये किमान ६०% गुण आवश्यक
- एससी/एसटी व ओबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना नियमांनुसार गुणांमध्ये सवलत दिली जाते
- कोणत्याही शाखेतील (वाणिज्य, कला, विज्ञान) विद्यार्थी या कोर्ससाठी पात्र असतात

प्रवेश प्रक्रिया

- BB- Foreign Trade मध्ये प्रवेश प्रक्रिया महाविद्यालय किंवा विद्यापीठानुसार बदलते.
- अनेक नामांकित विद्यापीठांमध्ये प्रवेश परीक्षेद्वारे प्रवेश दिला जातो
- काही महाविद्यालये १२ वीच्या गुणवत्तेच्या आधारावर थेट प्रवेश देतात
- प्रवेशासाठी प्रामुख्याने खालील परीक्षा घेतल्या जातात.
- CUCET
- IPU CET
- NP-T
- SET इत्यादी

प्रवेश परीक्षेनंतर विद्यार्थ्यांची गुणवत्तेनुसार रँक लिस्ट तयार केली जाते. त्यानंतर समुपदेशन (Counselling) प्रक्रियेद्वारे कॉलेज वाटप केले जाते. अंतिम टप्प्यात कागदपत्रांची पडताळणी व शुल्क भरण्यानंतर प्रवेश निश्चित केला जातो. काही संस्थांमध्ये वैयक्तिक मुलाखत (Interview) देखील घेतली जाते.

प्रमुख संस्था

- भारतामध्ये BB- Foreign Trade साठी खालील संस्था प्रसिद्ध आहेत -
- युनिव्हर्सिटी ऑफ पेट्रोलियम अँड एनर्जी स्टडीज (UPES), डेहराडून
- ख्रिश्चन कॉलेज, इंदूर
- इन्स्टिट्यूट ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट अँड रिसर्च, इंदूर
- प्रेस्टिज इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट अँड रिसर्च, इंदूर
- आयपीएस अकादमी, इंदूर
- संघवी इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट अँड सायन्स, इंदूर

बारावीचे हॉल तिकीट उपलब्ध! महाराष्ट्र शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांना दिल्या महत्त्वाच्या सूचना

हा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी एक्सपोर्ट मॅनेजर, इम्पोर्ट-एक्सपोर्ट एक्झिक्युटिव्ह, ट्रेड ॲनालिस्ट, लॉजिस्टिक्स मॅनेजर, फॉरेन ट्रेड कन्सल्टंट अशा पदांवर काम करू शकतात. पुढील शिक्षणासाठी चइ- ळप खपींशीपरींळेपरश्र ईीळपशीी किंवा र्क्षीशळसप ढीरवश हे उत्तम पर्याय उपलब्ध आहेत. थोडक्यात, विदेशी व्यापारातील बीबीए हा अभ्यासक्रम आंतरराष्ट्रीय करिअर घडवण्यासाठी मजबूत पाया ठरतो.

संक्षिप्त

खासगी क्लासवाल्यांना दणका! विद्यार्थ्यांवरील ताण कमी करण्यासाठी कडक नियमावली

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ गडहिंग्लज, राज्यातील शाळांमध्ये तसेच खासगी शिकवणी वर्गामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर अतिरिक्त ताण, तणाव निर्माण होऊ नये, तक्रारीचे निराकरण करण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय निरीक्षण समिती स्थापन करण्याचे आदेश देत शालेय शिक्षण विभागाने कडक पावले उचलली आहेत. खासगी शिकवणी वर्ग चालकांनी विद्यार्थी आणि पालकांना यशस्वी होण्याची हमी देऊ नये, असे शालेय शिक्षण विभागाने स्पष्ट केले आहे. याबाबत खासगी शिकवणी वर्गासाठी मार्गदर्शक सूचना जाहीर केल्या आहेत.

जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन जिल्हास्तरीय निरीक्षण समितीत उच्च व तंत्रशिक्षण सहसंचालक, माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी हे सदस्य असणार आहेत. जिल्हाधिकारी यांच्या मान्यतेने सामाजिक कार्यकर्ता, बाल-मानस तज्ज्ञ नामनिर्देशित सदस्य असणार आहेत.

सुखदेव सहा यांनी सर्वोच्च न्यायालयात आंध्रप्रदेश सरकार विरोधात दाखल केलेल्या याचिकेप्रकरणी दि. २५ जुलै २०२५ दिलेल्या आदेशानुसार न्यायालयाने देशातील शाळांमध्ये तसेच खासगी शिकवणी वर्गातील विद्यार्थ्यांवरील ताण याबाबत मार्गदर्शक सूचना दिल्या आहेत. खासगी शिकवणी वर्गाचे वेळापत्रक विद्यार्थ्यांवर ताण येणार नाही, असे असावे. खासगी शिकवणी वर्गात विद्यार्थी, शिक्षक, प्रशिक्षक यांच्यासाठी आठवड्यात किमान एक सुटी द्यावी. सुटीच्या दुसऱ्या दिवशी कोणतीही मूल्यमापन चाचणी, परीक्षा घेऊ नये. शिकवणी वर्ग एका दिवसात पाच तासांपेक्षा अधिक नसावे. शिकवणी तास सकाळी फार लवकर किंवा सायंकाळी फार उशिरा ठेऊ नयेत. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी, क्षमतावृद्धीसाठी उपक्रम राबवावेत. प्रत्येक खासगी शिकवणी वर्गाने प्रभावी समुपदेशन व्यवस्था निर्माण करावी. आदी ताण कमी करण्याच्या अनुषंगाने सूचना दिल्या आहेत.

खासगी शिकवणी वर्गानी तक्रार निवारण यंत्रणा करावी : खासगी शिकवणी वर्गांनी महिन्यात तक्रार निवारण यंत्रणा तयार करावी, अधिकृत संकेतस्थळावर आणि व्यवसायाच्या ठिकाणी प्रदर्शित करावी, तक्रार नोंदविण्याची पद्धत, जबाबदार अधिकारी, निवारणाची कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशा सूचना देखील शालेय शिक्षण विभागाने केल्या आहेत.

समुपदेशक, यांची नियुक्तीची सूचना मानसशास्त्रज्ञ : या सूचनांच्या अनुषंगाने राज्याच्या शालेय शिक्षण विभागाने मार्गदर्शक सूचना दिल्या आहेत. शालेय शिक्षण विभागाने अध्यादेशाद्वारे शाळा आणि खासगी शिकवणी वर्गासाठी मार्गदर्शक सूचना जाहीर केल्या आहेत. १०० किंवा त्यापेक्षा अधिक विद्यार्थी संख्या असणाऱ्या संस्थेत किमान एक पात्र समुपदेशक, मानसशास्त्रज्ञ यांची नियुक्ती करावी. १०० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असणाऱ्या ठिकाणी बाह्य मानसिक आरोग्य व्यावसायिकांची मदत घ्यावी, वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, व्यवस्थापन, कायदा अशा संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी किंवा स्पर्धा परीक्षांमध्ये यशासाठी कोणतीही हमी देत नाही, याबाबत विद्यार्थी आणि पालकांना खासगी शिकवणी चालकांनी स्पष्टपणे अवगत करावे, अशी सूचना शालेय शिक्षण विभागाने केली आहे.

साडे पाच वर्षांचा अनुभव! पण पगार केला कमी, IT प्रोफेशनलने शेअर केली पोस्ट

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ भारताच्या आघाडीच्या आयटी कंपन्यांपैकी एक असलेल्या टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS) संदर्भातील एका आयटी प्रोफेशनलची पोस्ट सध्या सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्म रेडिटवर मोठ्या प्रमाणात चर्चेत आहे. स्वतःला जावा डेव्हलपर असल्याचे सांगणाऱ्या या युजरने दावा केला आहे की, कंपनीत साडेपाच वर्षे काम करूनही त्याची पगारवाढ होण्याऐवजी उलट मासिक पगार कमी झाला आहे. या घटनेमुळे आयटी क्षेत्रातील करिअर ग्रोथ आणि परफॉर्मन्स सिस्टिमवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे.

रेडिट फोरमवर शेअर करण्यात आलेल्या पोस्टनुसार, संबंधित युजरने २०२० साली ढउड मध्ये नोकरीला सुरुवात केली होती. त्या वेळी त्याचा सुरुवातीचा मासिक पगार २५ हजार रुपये होता. मात्र, २०२६ मध्ये साडेपाच वर्षांचा अनुभव असूनही त्याची 'इनहँड' सॅलरी घटून २२ हजार ८०० रुपयांवर आली असल्याचा दावा त्याने केला आहे. विशेष म्हणजे, अनुभव वाढूनही पगार कमी होणे ही बाब अनेकांसाठी धक्कादायक ठरली आहे.

या युजरने आपल्या पोस्टमध्ये सांगितले की, तो टियर-३ कॉलेजमधून पदवीधर आहे. ढउड मध्ये रुजू झाल्यानंतर आयटी कौशल्ये विकसित करण्याऐवजी त्याने सरकारी नोकरीच्या तयारीकडे अधिक लक्ष दिले. परिणामी, कंपनीत त्याला सातत्याने "C' आणि "D' असे कमी परफॉर्मन्स बँड मिळत गेले. जुलै २०२५ मध्ये त्याला परफॉर्मन्स इम्प्रूव्हमेंट प्लॅन (PIP) अंतर्गत ठेवण्यात आले. मात्र, मेहनत करून तो एका नवीन प्रोजेक्टमध्ये असाइन झाला.

यावेळी त्याने आपल्या मॅनेजरला आपण झखझ वर असल्याची माहिती दिली नाही, असेही त्याने नमूद केले आहे. झखझ कालावधी कोणतीही टर्मिनेशन कारवाई न होता पूर्ण झाला, मात्र त्याची अप्रेजल प्रक्रिया थांबवण्यात आली. याचा थेट परिणाम त्याच्या पगारावर झाला, असे तो सांगतो.

जानेवारी २०२६ पासून त्याने स्वतःला जावा बॅकएंड डेव्हलपर म्हणून पुढे सादर करण्यास सुरुवात केली. त्यानंतर तो इतर कंपन्यांमध्ये नोकरीसाठी इंटरव्ह्यू देऊ लागला. मात्र, तेथेही अडचणी समोर आल्या. त्याच्या मते, क्ठ अधिकारी त्याची सॅलरी स्लिप पाहून संशय व्यक्त करतात आणि पुढील ऑफरवर चर्चा थांबवतात. त्यामुळे आयटी क्षेत्रात टिकून राहणे कठीण होत असल्याची चिंता त्याने पोस्टच्या शेवटी व्यक्त केली असून, कम्युनिटी कडून मार्गदर्शन मागितले आहे. ही पोस्ट अल्पावधीतच मोठ्या प्रमाणावर व्हायरल झाली असून अनेक युजर्सनी त्यावर आपापल्या प्रतिक्रिया आणि सल्ले दिले आहेत. एका युजरने सुचवले की, सुरुवातीला लहान पगारवाढीसह स्टार्टअप्समध्ये जाण्याचा प्रयत्न करावा, कारण सुरुवातीच्या टप्प्यातील स्टार्टअप्स एका वर्षात तीन वर्षांचा अनुभव देतात. तर दुसऱ्या युजरने म्हटले आहे की, पाच वर्षांच्या अनुभवानंतर २२ हजारांचा पगार अत्यंत चिंताजनक आहे.

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक सुग्रीव सोपानराव मुंढे यांनी निरंकारजी प्रिंट अ‍ॅण्ड पब्लिकेशन, पी-३०/०/२,गुलमोहर कॉलनी,एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र), येथे छापून पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी, एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र) येथून प्रकाशित केले.
मुख्यकार्यालय-०२४०-२४७४८१३, संपादक-सुग्रीव सोपानराव मुंढे मो.९४२१२८१०७८ , RNI.No.MAH/MAR2010/34125
The Printer, Owner & Publisher **Sugriv Sopanrao Mundhe** Print at Nirankarji Print & Publication, P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003 (M.H.) Published at P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003. (**Editor - Sugriv Sopanrao Mundhe**) Office Ph. : 0240-2474813